

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC
FINANCIAL STATEMENTS

Together with Independent Auditors' Report

For the year ended 31 December 2023

CONTENTS:

INDEPENDENT AUDITORS' REPORT.....	3
-----------------------------------	---

FINANCIAL STATEMENTS

STATEMENT OF FINANCIAL POSITION	5
STATEMENT OF COMPREHENSIVE INCOME.....	6
STATEMENT OF CHANGES IN EQUITY	7
STATEMENT OF CASH FLOWS	8

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

1. General information.....	9
2. Basis of preparation	9
3. Critical accounting estimates and judgements.....	11
4. Summary of material accounting policies	12
5. Financial instruments - risk management	23
6. Cash and cash equivalents	26
7. Financial assets and liabilities at fair value through profit or loss	27
8. Loans to customers.....	28
9. Finance lease receivables	31
10. Other assets	32
11. Taxation	33
12. Right-of-use assets and lease liabilities	34
13. Property and equipment.....	34
14. Borrowings and subordinated borrowings	35
15. Charter capital.....	36
16. Net interest income	36
17. Other operating expenses	37
18. Commitments and contingencies.....	37
19. Transactions with related parties	38
20. Events after the reporting period	38

Tel: +995 32 2545 845
Tel: +995 32 2188 188
www.bdo.ge

2 Tarkhnishvili street
Vere Business Center
0108 Tbilisi
Georgia

INDEPENDENT AUDITORS' REPORT

To the Shareholders and Management of Microfinance Organisation CENTRAL LLC

Opinion

We have audited the financial statements of Microfinance Organisation CENTRAL LLC, (hereinafter - the Organisation) which comprise the statement of financial position as at 31 December 2023, and the statement of comprehensive income, changes in equity and cash flows for the year then ended, and notes to the financial statements, including a summary of significant accounting policies.

In our opinion, the accompanying financial statements present fairly, in all material respects, the financial position of the Organisation as at 31 December 2023 and its financial performance and its cash flows for the year then ended in accordance with International Financial Reporting Standards (IFRSs).

Basis for Opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements section of our report. We are independent of the Organisation in accordance with the International Ethics Standards Board for Accountants' Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code) together with the ethical requirements that are relevant to our audit of the financial statements in Georgia, and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these requirements and the IESBA Code.

We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Other information

The management is responsible for the preparation of other information, which is given in the management report. Other information was not provided until the date of auditor's opinion. Our opinion on financial statements does not cover abovementioned other information. Probably, management report will be available to us after the date of auditor's opinion. In preparing the financial statements, we are responsible to review the abovementioned other information and assess whether it is materially inconsistent with the financial statements or with evidence obtained during the audit or gives the impression that it is materially misstated. If based on our work performed, we conclude that other information is materially misstated, we are obliged to disclose this information.

Responsibilities of Management and Those Charged with Governance for the Financial Statements

Management is responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with IFRSs, and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, management is responsible for assessing the Organisation's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless management either intends to liquidate the Organisation or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so.

Those charged with governance are responsible for overseeing the Organisation's financial reporting process.

Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists.

Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional scepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the Organisation's internal control
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.
- Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Organisation's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the Organisation to cease to continue as a going concern.
- Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

The engagement partner responsible for the audit resulting in this independent auditor's report is:

Davit Darsavelidze (Registration # SARAS-A-735032)

For and on behalf of BDO Audit LLC

Tbilisi, Georgia

14 June 2024

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

STATEMENT OF FINANCIAL POSITION

As at 31 December 2023

(In Georgian Lari)

	Note	31 December 2023	31 December 2022 (Restated*)	1 January 2022 (Restated*)
Assets				
Cash and cash equivalents	6	2,312,560	2,043,004	1,124,801
Financial assets at fair value through profit or loss	7	-	-	327,124
Loans to customers	8	8,764,328	7,719,719	6,168,924
Finance lease receivables	9	1,120,072	1,421,296	1,470,841
Other assets	10	968,497	625,455	406,311
Deferred tax asset	11	344,696	195,208	29,917
Right-of-use assets	12	678,208	441,403	574,917
Property and equipment	13	93,861	101,053	110,098
Total assets		14,282,222	12,547,138	10,212,933
Liabilities and equity				
Liabilities				
Financial liabilities at fair value through profit or loss	7	4,529	11,205	74,693
Other liabilities		14,723	74,129	66,115
Lease liabilities	12	688,044	412,991	623,919
Borrowings	14	6,952,038	5,713,247	4,431,267
Subordinated borrowings	14	1,427,133	1,433,819	1,643,745
Total liabilities		9,086,467	7,645,391	6,839,739
Equity				
Charter capital	15	8,167,886	8,167,886	7,457,706
Accumulated loss		(2,972,131)	(3,266,139)	(4,084,512)
Total equity		5,195,755	4,901,747	3,373,194
Total liabilities and equity		14,282,222	12,547,138	10,212,933

(*) Detailed information on prior period restatement is presented in Note 8.

The financial statements for the year ended 31 December 2023 were approved on behalf of the management on 14 June 2024 by:

Chief Executive Officer

Imran Khizar Hayat

The notes on pages 9-38 form an integral part of these financial statements.

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

STATEMENT OF FINANCIAL POSITION

As at 31 December 2023

(In Georgian Lari)

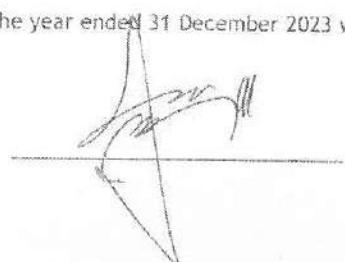
	Note	31 December 2023	31 December 2022 (Restated*)	1 January 2022 (Restated*)
Assets				
Cash and cash equivalents	6	2,312,560	2,043,004	1,124,801
Financial assets at fair value through profit or loss	7	-	-	327,124
Loans to customers	8	8,764,328	7,719,719	6,168,924
Finance lease receivables	9	1,120,072	1,421,296	1,470,841
Other assets	10	968,497	625,455	406,311
Deferred tax asset	11	344,696	195,208	29,917
Right-of-use assets	12	678,208	441,403	574,917
Property and equipment	13	93,861	101,053	110,098
Total assets		14,282,222	12,547,138	10,212,933
Liabilities and equity				
Liabilities				
Financial liabilities at fair value through profit or loss	7	4,529	11,205	74,693
Other liabilities		14,723	74,129	66,115
Lease liabilities	12	688,044	412,991	623,919
Borrowings	14	6,952,038	5,713,247	4,431,267
Subordinated borrowings	14	1,427,133	1,433,819	1,643,745
Total liabilities		9,086,467	7,645,391	6,839,739
Equity				
Charter capital	15	8,167,886	8,167,886	7,457,706
Accumulated loss		(2,972,131)	(3,266,139)	(4,084,512)
Total equity		5,195,755	4,901,747	3,373,194
Total liabilities and equity		14,282,222	12,547,138	10,212,933

(*) Detailed information on prior period restatement is presented in Note 8.

The financial statements for the year ended 31 December 2023 were approved on behalf of the management on 14 June 2024 by:

Chief Executive Officer

Imran Khizar Hayat

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

STATEMENT OF COMPREHENSIVE INCOME

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

	Note	2023	2022
Interest income	16	3,487,633	3,410,838
Interest expense	16	(629,302)	(575,374)
Net interest income before impairment		2,858,331	2,835,464
Impairment charge	8,9	(345,014)	(149,380)
Net interest income		2,513,317	2,686,084
Net loss from trading in foreign currency		(209,506)	(863,873)
Income from penalties		507,249	448,234
Salaries and other employee benefits		(1,462,555)	(1,309,791)
Depreciation and amortisation		(257,141)	(248,717)
Other operating expenses	17	(964,012)	(773,283)
Net gain from exchange rate differences		17,168	714,428
Income before tax		144,520	653,082
Income tax benefit	11	149,488	165,291
Total comprehensive income		294,008	818,373

The notes on pages 9-38 form an integral part of these financial statements.

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

STATEMENT OF CHANGES IN EQUITY

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

	Charter capital	Accumulated loss	Total
At 1 January 2022	7,457,706	(4,084,512)	3,373,194
Cash contribution	710,180	-	710,180
Total comprehensive income for the year	-	818,373	818,373
At 31 December 2022	8,167,886	(3,266,139)	4,901,747
Total comprehensive income for the year	-	294,008	294,008
At 31 December 2023	8,167,886	(2,972,131)	5,195,755

The notes on pages 9-38 form an integral part of these financial statements.

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

STATEMENT OF CASH FLOWS

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

	Note	2023	2022
CASH FLOWS FROM OPERATING ACTIVITIES:			
Profit before income tax		144,520	653,082
Adjustments for:			
Net change in interest accruals*		112,986	201,197
Loan impairment charge		345,014	149,380
Impairment of repossessed collaterals to net realisable value		172,314	52,682
Impairment of other receivables	10	20,315	15,649
Net loss on financial assets and liabilities at fair value through profit or loss		-	4,593
Depreciation and amortisation		257,141	248,717
Modification gain of contractual cash flows of financial assets		(4,392)	(10,990)
Loss from sale of repossessed collaterals		87,179	76,982
Net gain on foreign exchange operations		(17,168)	(714,428)
		<u>1,117,909</u>	<u>676,864</u>
Changes in operating assets and liabilities:			
Financial instruments at fair value through profit or loss		(6,676)	259,043
Loans to customers		(1,289,007)	(1,567,308)
Finance lease receivables		299,114	30,696
Other assets		(622,482)	(364,510)
Other liabilities		(106,451)	(82,084)
Net cash outflow from operating activities		<u>(607,593)</u>	<u>(1,047,299)</u>
CASH FLOWS FROM INVESTING ACTIVITIES:			
Purchase of property and equipment		(27,612)	(25,313)
Net cash outflow from investing activities		<u>(27,612)</u>	<u>(25,313)</u>
CASH FLOWS FROM FINANCING ACTIVITIES:			
Receipt of borrowings	14	1,929,968	2,883,174
Repayment of borrowings	14	(786,405)	(992,953)
Lease liabilities paid		(244,212)	(261,927)
Proceeds from increase of charter capital		-	710,180
Net cash inflow from financing activities		<u>899,351</u>	<u>2,338,474</u>
Net increase in cash and cash equivalents		264,146	1,265,862
Cash and cash equivalents at the beginning of the period		2,043,004	1,124,801
Effect of exchange rate fluctuations on the cash and cash equivalents held in foreign currencies		5,410	(347,659)
Cash and cash equivalents at the end of the year		<u>2,312,560</u>	<u>2,043,004</u>

*Interest received by the Organisation during the year ended 31 December 2023 and 2022 amounted to GEL 3,389,795 and GEL 3,161,513, respectively.

Interest paid by the Organisation during the year ended 31 December 2023 and 2022 amounted to GEL 471,670 and GEL 328,954 respectively.

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

---

1. GENERAL INFORMATION

ORGANISATION

Microfinance Organisation Central is a Limited Liability Company (the "Organisation") which was established on 23 October 2015. It was registered at tax department office in Tbilisi, Georgia with the registration number 405121817.

The Organisation conducts its business under the Law on Microfinance Activity and is supervised by the National Bank of Georgia ("NBG").

The main activity of the Organisation is micro-financing. Financial products of the Organisation constitute small loans to individuals, small entrepreneurs of businesses in micro sector through Auto loans and Auto Lombard. The overall goal of the Organisation is to provide micro, small and medium entrepreneurs with the wherewithal to manage their financial resources efficiently and to improve income in agricultural, commercial, trading & manufacturing enterprises in the urban & rural areas by providing affordable financial assistance.

The Organisation's governing body is the General Meeting of Shareholders, Supervisory Board and CEO. The supervision of the Organisation's operations is conducted by the Supervisory Board, members of which are appointed by the General Meeting of Shareholders. Daily activities in each branch are supervised by the branch manager appointed by the Organisation's Supervisory Board and nominated by the CEO.

As at 31 December 2023 with the head office located on 2 Giorgi Saakadze II Ln, Tbilisi, Georgia, the Organisation had three branches in Tbilisi and one in Batumi as well.

Detailed information about shareholders is disclosed below in Note 15. The Organisation had no ultimate controlling party as at 31 December 2023 and 2022.

2. BASIS OF PREPARATION

STATEMENT OF COMPLIANCE

These financial statements have been prepared in accordance with International Financial Reporting Standards, International Accounting Standards as issued by the International Accounting Standards Board (IASB) and Interpretations (collectively IFRSs).

The Organisation maintains its records and prepares financial statements in Georgian Lari (GEL). Amounts in the financial statements are presented without rounding, unless otherwise stated. The reporting period for the Organisation is the calendar year from January 1 to December 31.

The preparation of financial statements in compliance with adopted IFRS requires the use of certain critical accounting estimates. It also requires management to exercise judgment in applying The Organisation's accounting policies. The areas where significant judgments and estimates have been made in preparing the financial statements and their effect are disclosed in Note 3. The material accounting policies adopted in the preparation of the financial statements are set in the Note 4.

BASIS OF MEASUREMENT

These financial statements have been prepared under the historical cost basis, except financial instruments at fair value through profit or loss.

GOING CONCERN

These financial statements have been prepared on the assumption that the Organisation is a going concern and will continue its operations for the foreseeable future. The management and shareholder have the intention to further develop the business of the Organisation in Georgia. Furthermore, management is not aware of any material uncertainties that may cast significant doubt upon the Organisation's ability to continue as a going concern. The management believes that the going concern assumption is appropriate for the Organisation.

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

---

2. BASIS OF PREPARATION (CONTINUED)

ADOPTION OF NEW OR REVISED STANDARDS AND INTERPRETATIONS

a) New standards, interpretations and amendments adopted from 1 January 2023

The following amendments are effective for the period beginning 1 January 2023:

- IFRS 17 Insurance Contracts;
- Disclosure of Accounting Policies (Amendments to IAS 1 Presentation of Financial Statements and IFRS Practice Statement 2 Making Materiality Judgements);
- Definition of Accounting Estimates (Amendments to IAS 8 Accounting Policies, Changes in Accounting Estimates and Errors);
- Deferred Tax related to Assets and Liabilities arising from a Single Transaction (Amendments to IAS 12 Income Taxes); and
- International Tax Reform - Pillar Two Model Rules (Amendment to IAS 12 Income Taxes) (effective immediately upon the issue of the amendments and retrospectively).

These amendments to various IFRS standards are mandatorily effective for reporting periods beginning on or after 1 January 2023. Neither of interpretations and amendments have material effect, on the Organisation's financial statements for the year ended 31 December 2023.

b) New standards, interpretations and amendments not yet effective

There are a number of standards, amendments to standards, and interpretations which have been issued by the IASB that are effective in future accounting periods that the Organisation has decided not to adopt early.

The following amendments are effective for the period beginning 1 January 2024:

- Liability in a Sale and Leaseback (Amendments to IFRS 16 Leases);
- Classification of Liabilities as Current or Non-Current (Amendments to IAS 1 Presentation of Financial Statements);
- Non-current Liabilities with Covenants (Amendments to IAS 1 Presentation of Financial Statements); and
- Supplier Finance Arrangements (Amendments to IAS 7 Statement of Cash Flows and IFRS 7 Financial Instruments: Disclosures).

The following amendments are effective for the period beginning 1 January 2025:

- Lack of Exchangeability (Amendments to IAS 21 The Effects of Changes in Foreign Exchange Rates).

The Organisation is currently assessing the impact of these new accounting standards and amendments. The Organisation does not expect these or any other standards issued by the IASB, but are yet to be effective, to have a material impact on the Organisation.

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

---

3. CRITICAL ACCOUNTING ESTIMATES AND JUDGEMENTS

The Organisation makes certain estimates and assumptions regarding the future. Estimates and judgments are continually evaluated based on historical experience and other factors, including expectations of future events that are believed to be reasonable under the circumstances. In the future, actual experience may deviate from these estimates and assumptions. The estimates and assumptions that have a significant risk of causing a material adjustment to the carrying amounts of assets and liabilities within the next financial year are discussed below.

MEASUREMENT OF EXPECTED CREDIT LOSSES

The following are key estimations that the management have used in the process of applying the Organisation's accounting policies and that have the most significant effect on the Expected credit lossess for expected credit losses:

- Probability of default: PD constitutes a key input in measuring ECL. PD is an estimate of the likelihood of default over a given time horizon, the calculation of which includes historical data, assumptions and expectations of future conditions.
- Loss Given Default: LGD is an estimate of the loss arising on default. It is based on the difference between the contractual cash flows due and those that the lender would expect to receive, taking into account cash flows from collateral and integral credit enhancements.
- Establishing forward-looking scenarios: When measuring ECL the Organisation uses reasonable and supportable forward-looking information, which is based on assumptions for the future movement of different economic drivers and how these drivers will affect each other.

LEASE TERM, INCREMENTAL BORROWING RATE (IBR) AND LEASE PAYMENTS

The lease term is defined as the non-cancellable term of the lease, together with any periods covered by an option to extend the lease (including the renewal option implied through customary business practices) if it is reasonably certain to be exercised, or any periods covered by an option to terminate the lease if it is reasonably certain not to be exercised. Management applies judgement to determine the lease term when lease contracts include renewal options that are exercisable only by the Organisation. It considers all relevant factors that create an economic incentive to exercise the renewal option. After the commencement date, the Organisation reassesses the lease term if there is a significant event or a change in circumstances that is within its control and affects its ability to exercise (or not to exercise) the option to renew, or to terminate the lease.

The management applies judgement to estimate the IBR. The management uses an observable information to determine the base rate and adjustments for the lessee specific factors and the asset factors (the adjustment for security).

In Georgia it is customary that lease renewal option is implied through customary business practices and not all renewal options are documented within the lease agreements. In such cases, the initial measurement of the lease liability assumes the payments for renewal periods equal to the contractual amount and will remain unchanged throughout the lease term.

ASSESSMENT OF COLLATERAL VALUES

The management regularly reviews the market value of the collateral. Management uses best knowledge to updates the appraised values of collateral obtained at inception of the loan to the current values, taking into account the approximate changes in property values. The amount of collateral depends on the customer's credit risk.

TAXATION

The Organisation believes that its accruals for tax liabilities are adequate for all open audit years based on its assessment of many factors including past experience and interpretations of tax law. This assessment relies on estimates and assumptions and may involve a series of complex judgments about future events. To the extent that the final tax results of these matters differ from the amounts in the existing accounting records, such differences will affect the tax expense in the period when such decision was made. The Organisation believes that it can justify its tax declarations and minimizes the risks related to this fact.

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

---

4. SUMMARY OF MATERIAL ACCOUNTING POLICIES

FINANCIAL INSTRUMENTS

INITIAL RECOGNITION OF FINANCIAL INSTRUMENTS

Financial assets and financial liabilities are recognised in the Organisation's financial position when the Organisation becomes a party to the contractual provisions of the instrument.

When financial instruments are recognised initially, they are measured at fair value, adjusted, in the case of instruments not at fair value through profit or loss, for directly attributable fees and costs.

If the transaction price differs from fair value at initial recognition, the Organisation accounts for such difference as follows:

- if the fair value is evidenced by a quoted price in an active market for an identical asset or liability (i.e., a Level 1 input) or based on a valuation technique that uses only data from observable markets, the Organisation recognises the difference between the fair value at initial recognition and the transaction price as a gain or loss;
- in all other cases, the initial measurement of the financial instrument is adjusted to defer the difference between the fair value at initial recognition and the transaction price. After initial recognition, the Organisation recognises that deferred difference as a gain or loss only when the inputs become observable, or when the instrument is derecognised.

FINANCIAL ASSETS

Classification and subsequent measurement

On initial recognition, a financial asset is classified into one of the following measurement categories: amortised cost; fair value through other comprehensive income (FVOCI); or fair value through profit or loss (FVTPL).

FINANCIAL ASSETS AT AMORTISED COST

Financial asset at amortised cost is the most relevant measurement category to the Organization. The Organization measures financial assets at amortised cost if both of the following conditions are met:

- The asset is held within a business model whose objective is to hold assets to collect contractual cash flows; and
- The contractual terms of the financial asset give rise on specified dates to cash flows that are solely payments of principal and interest ("SPPI") on the principal amount outstanding.

Financial assets at amortised cost are subsequently measured using the effective interest (EIR) method and are subject to impairment. Gains and losses are recognised in profit or loss when the asset is derecognised, modified or impaired.

FINANCIAL ASSETS AT FAIR VALUE THROUGH OTHER COMPREHENSIVE INCOME

A financial asset is measured at fair value through other comprehensive income if it meets both of the following conditions and is not designated as at fair value through profit or loss:

- The asset is held within a business model whose objective is achieved by both collecting contractual cash flows and selling financial assets; and
- The contractual terms of the financial asset give rise on specified dates to cash flows that are solely payments of principal and interest on the principal amount outstanding.

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

---

4. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

FINANCIAL ASSETS AT FAIR VALUE THROUGH PROFIT OR LOSS

All financial assets not classified as measured at amortised cost or FVOCI as described above are measured at FVTPL. This includes all derivative financial assets.

The Organisation's all financial assets are measured at amortised cost, except derivative financial assets.

BUSINESS MODEL ASSESSMENT

There are three business models available under IFRS 9:

- Hold to collect: It is intended to hold the asset to maturity to earn interest, collecting repayments of principal and interest from the counterparty.
- Hold to collect and sell: this model is similar to the hold to collect model, except that the entity may elect to sell some or all of the assets before maturity as circumstances change or to hold the assets for liquidity purposes.
- Other: all those models that do not meet the 'hold to collect' or 'hold to collect and sell' qualifying criteria.

The assessment of business model requires judgment based on facts and circumstances at the date of the assessment. The business model is not assessed on an instrument-by-instrument basis, but at a higher level of aggregated portfolios per instrument type and is based on observable factors.

The Organisation has considered quantitative factors and qualitative factors such as how the performance of the business model and the financial assets held within that business model are evaluated and reported to the key management personnel; the risks that affect the performance of the business model and, in particular, the way those risks are managed; and how managers of the business are compensated.

Financial assets that are held for trading or are managed and whose performance is evaluated on a fair value basis are measured at FVTPL, because they are neither held to collect contractual cash flows nor held both to collect contractual cash flows and to sell financial assets.

SOLELY PAYMENTS OF PRINCIPAL AND INTEREST (SPPI)

If a financial asset is held in either to a Hold to Collect or a Hold to Collect and Sell business model, then assessment to determine whether contractual cash flows are solely payments of principal and interest on the principal amount outstanding at initial recognition is required to determine the classification. The SPPI test is performed on an individual instrument basis.

Contractual cash flows, that represent solely payments of principal and Interest on the principal amount outstanding, are consistent with basic lending arrangement. Interest is consideration for the time value of money and the credit risk associated with the principal amount outstanding during a particular period of time. It can also include consideration for other basic lending risks (e.g. liquidity risk) and costs (e.g. administrative costs) associated with holding the financial asset for a particular period of time, and a profit margin that is consistent with a basic lending arrangement.

In assessing whether the contractual cash flows are SPPI, the Organisation considers whether the contractual terms of the financial asset contain a term that could change the timing or amount of contractual cash flows arising over the life of the instrument which could affect whether the instrument is considered to meet the SPPI test.

If the SPPI test is failed, such financial assets are measured at FVTPL with interest earned recognised in other interest income.

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

4. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

DERECOGNITION OF FINANCIAL ASSETS

A financial asset (or, where applicable, a part of a financial asset or part of a group of similar financial assets) is primarily derecognised (i.e., removed from the Organisation's statement of financial position) when:

- The rights to receive cash flows from the asset have expired, Or
- The Organisation has transferred its rights to receive cash flows from the asset or has assumed an obligation to pay the received cash flows in full without material delay to a third party under a 'pass-through' arrangement; and either (a) the Organisation has transferred substantially all the risks and rewards of the asset, or (b) the Organisation has neither transferred nor retained substantially all the risks and rewards of the asset, but has transferred control of the asset.

IMPAIRMENT OF FINANCIAL ASSETS

Changes to the impairment estimation

The adoption of IFRS 9 has fundamentally changed the Organisation's accounting for loan loss impairment by replacing IAS 39's incurred loss approach with forward-looking expected credit loss (ECL) approach. IFRS 9 requires the Organisation to record ECL on all of its debt financial assets at amortised cost or FVOCI. The allowance is based on the ECL associated with the probability of default in the next 12 months unless there has been a significant increase in credit risk since origination, in which case the allowance is based on the ECL over the life of the asset. If the financial asset meets the definition of purchased or originated credit impaired, the allowance is based on the change in the lifetime ECL.

From 1 January 2018 the Organisation recorded the allowance for expected credit loss for all debt instruments that are measured at amortised cost.

The determination of impairment losses and allowance moves from an incurred credit loss model whereby credit losses are recognised when a defined loss event occurs under IAS 39, to an expected credit loss model under IFRS 9, where provisions are taken upon initial recognition of the financial instruments. Under IFRS 9, the Organisation first evaluates individually whether objective evidence of impairment exists for loans that are individually significant. It then collectively assesses loans that are not individually significant and loans which are significant but for which there is no objective evidence of impairment available under the individual assessment.

Collectively assessed loans are grouped on the basis of shared credit risk characteristics and collateral type.

Three stage approach

IFRS 9 introduces a three-stage approach to impairment for Financial Instruments that are performing at the date of origination or purchase. This approach is summarised as follows:

Stage 1: The Organisation recognizes a credit loss allowance at an amount equal to 12-month expected credit losses. This represents the portion of lifetime expected credit losses from default events that are expected within 12 months of the reporting date, assuming that credit risk has not increased significantly after initial recognition. For those financial assets with a remaining maturity of less than 12 months, a PD is used that corresponds to the remaining maturity.

Stage 2: The Organisation recognizes a credit loss allowance at an amount equal to lifetime expected credit losses for those Financial Instruments which are considered to have experienced a significant increase in credit risk since initial recognition. This requires the computation of ECL based on lifetime probability of default that represents the probability of default occurring over the remaining lifetime of the Financial Instrument. Allowance for credit losses are higher in this stage because of an increase in credit risk and the impact of a longer time horizon being considered compared to 12 months in Stage 1. Financial Instruments in stage 2 are not yet deemed to be credit-impaired.

Stage 3: If the Financial Instrument is credit-impaired, it is then moved to stage 3. The Organisation recognizes a loss allowance at an amount equal to lifetime expected credit losses, reflecting a Probability of Default (PD) of 100 % for those Financial Instruments that are credit-impaired.

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

---

4. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

Definition of default

The Organisation recognizes default in the following cases:

- Arrears including restructured loans >90 days
- Decease of a client
- Force majeure, when a client becomes insolvent due to external factors beyond the control

The loans for which the Organisation recognizes default are credit-impaired loans.

Significant increase in credit risk

When determining whether the risk of default on a financial instrument has increased significantly since initial recognition, the Organisation considers reasonable and supportable information that is relevant and available without undue cost or effort. This includes both quantitative and qualitative information and analysis, based on the Organisation's historical experience and expert credit assessment and including forward-looking information.

The quantitative information is a primary indicator of significant increase in credit risk and is based on the change in lifetime PD by comparing:

- the remaining lifetime PD at the reporting date; with
- the remaining lifetime PD for this point in time that was estimated based on facts and circumstances at the time of initial recognition of the exposure.

As a backstop, the Organisation considers that a significant increase in credit risk occurs no later than when an asset is more than 30 days past due.

The Organisation monitors the effectiveness of the criteria used to identify significant increases in credit risk by regular reviews to confirm that:

- The criteria are capable of identifying significant increases in credit risk before an exposure is in default;
- The criteria do not align with the point in time when an asset becomes 30 days past due; and
- There is no unwarranted volatility in loss allowance from transfers between 12-months PD (probability of default) and lifetime PD.

Forward-looking information

Under IFRS 9, the allowance for credit losses is based on reasonable and supportable forward looking information obtainable without undue cost or effort, which takes into consideration past events, current conditions and forecasts of future economic conditions.

The Organisation incorporates forward-looking information into both its assessment of whether the credit risk of an instrument has increased significantly since its initial recognition and its measurement of ECL.

Measurement of ECL

The key inputs into the measurement of ECL are the term structure of the following variables:

- Probability of default (PD);
- Loss given default (LGD);
- Exposure at default (EAD).

These parameters are generally derived from internally developed statistical models and other historical data. They are adjusted to reflect forward-looking information as described above.

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

---

4. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

Probability of default (PD)

PD estimates are estimates at a certain date, which are calculated based on statistical rating models.

If a counterparty or exposure migrates between ratings classes, then this will lead to a change in the estimate of the associated PD. PDs are estimated considering the contractual maturities of exposures and estimated prepayment rates.

Exposure at default (EAD)

Exposure of default (EAD): The EAD represents an estimate of the exposure to credit risk at the time of a potential default occurring during the life of a financial asset. It represents the cash flows outstanding at the time of default, considering expected repayments, interest payments and accruals discounted at the EIR.

Loss given default (LGD)

LGD is defined as the likely loss in case of a counterparty default. The Organisation estimates LGD parameters based on the history of recovery rates of claims against defaulted counterparties. The LGD model considers cash recoveries only. LGD is calculated on a discounted cash flow basis using the effective interest rate as the discounting factor.

FINANCIAL LIABILITIES

The Organisation classifies its financial liabilities into one of two categories, depending on the purpose for which the liability was acquired. On 1 January 2018 (the date of initial application of IFRS 9), the Organisation has classified all financial as liabilities within "Other financial liabilities" category. Other financial liabilities include the following items: borrowings and other short-term monetary liabilities.

Other financial liabilities are initially recognised at fair value net of any transaction costs directly attributable to the issue of the instrument. Such interest-bearing liabilities are subsequently measured at amortised cost using the effective interest rate method, which ensures that any interest expense over the period to repayment is at a constant rate on the balance of the liability carried in the statement of financial position. For the purposes of each financial liability, interest expense includes initial transaction costs and any premium payable on redemption, as well as any interest or coupon payable while the liability is outstanding.

DERECOGNITION OF FINANCIAL LIABILITIES

The Organisation derecognises financial liabilities when, and only when, the Organisation's obligations are discharged, cancelled or they expire. Where an existing financial liability is replaced by another from the same lender on substantially different terms, or the terms of an existing liability are substantially modified, such an exchange or modification is treated as a derecognition of the original liability and the recognition of a new liability. The difference between the carrying amount of the financial liability derecognised and the consideration paid and payable is recognised in profit and loss.

OFFSETTING

Financial assets and liabilities are offset and the net amount reported in the statement of financial position only when there is a legally enforceable right to offset the recognised amounts, and there is an intention to either settle on a net basis, or to realise the asset and settle the liability simultaneously.

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

---

4. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

FAIR VALUE MEASUREMENT HIERARCHY

IFRS 13 requires certain disclosures which require the classification of financial assets and financial liabilities measured at fair value using a fair value hierarchy that reflects the significance of the inputs used in making the fair value measurement. The fair value hierarchy has the following levels:

- Level 1 - Quoted (unadjusted) market prices in active markets for identical assets or liabilities;
- Level 2 - Valuation techniques for which the lowest level input that is significant to the fair value measurement is directly or indirectly observable; and
- Level 3 - Valuation techniques for which the lowest level input that is significant to the fair value measurement is unobservable.

The level in the fair value hierarchy within which the financial asset or financial liability is categorised is determined on the basis of the lowest level input that is significant to the fair value measurement. Financial assets and financial liabilities are classified in their entirety into only one of the three levels.

Derivative Financial instruments measured at fair value by the level 2 in the fair value hierarchy are presented in Notes 7.

CASH AND CASH EQUIVALENTS

Cash and cash equivalents are items which are readily convertible to known amounts of cash and which are subject to an insignificant risk of changes in value. Cash and cash equivalents include cash on hand, and all bank placements or receivables with original maturities of less than three months. Funds restricted for a period of more than three months on origination are excluded from cash and cash equivalents.

PROPERTY AND EQUIPMENT

Property, equipment and intangible assets are carried at historical cost less accumulated depreciation and recognised impairment loss, if any. Depreciation is charged on the carrying value of property, equipment and intangible assets and is designed to write off assets over their useful economic lives. Depreciation is calculated on a straight-line basis over 5 year.

The carrying amounts of property and equipment are reviewed at each reporting date to assess whether they are recorded in excess of their recoverable amounts. The recoverable amount is the higher of fair value less costs to sell and value in use.

CHARTER CAPITAL AND DIVIDENDS

Equity includes charter capital and retained earnings. Dividends are recorded in equity in the period in which they are declared. Any dividends declared after the end of the reporting period and before the financial statements are authorised for issue, are disclosed in the subsequent events note.

DERIVATIVE FINANCIAL INSTRUMENTS

Derivative financial instruments included in financial assets at fair value through profit or loss or loss in the statement of financial position comprise foreign currency forward contracts and currency swaps.

Derivatives are initially recognised at fair value on the date on which a derivative contract is entered into and are subsequently re-measured at fair value. All derivatives are carried as financial assets when their fair value is positive and as financial liabilities when their fair value is negative.

Changes in the fair value of derivatives are recognised immediately in profit or loss.

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

---

4. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

FINANCE LEASE RECEIVABLES

Financial asset is recognized as a finance lease receivable when substantially all the risks and rewards are transferred incidental to ownership of an asset. Title may or may not eventually be transferred.

Finance lease in the statement of financial position is presented as a receivable in the scope of IFRS 16 at an amount equal to the net investment in the lease. Under a finance lease substantially all the risks and rewards incidental to legal ownership are transferred by the lessor, and thus the lease payment receivable is treated by the lessor as repayment of principal and finance income to reimburse and reward the lessor for its investment and services.

Subsequently the recognition of finance income is based on a pattern reflecting a constant periodic rate of return on the lessor's net investment in the finance lease. Lease payments relating to the period, excluding costs for services, are applied against the gross investment in the lease to reduce both the principal and the unearned finance income.

Sale and leaseback transactions

The Organisation also engages in financing of vehicles already owned by the customers. Under such leaseback transactions the Organisation purchases the underlying asset from a customer and then leases it back to the same customer. Vehicle serves as a collateral to secure all leases. The Organisation applies the requirements for determining when a performance obligation is satisfied in IFRS 15 to determine whether the transfer of an asset is accounted for as a sale of that asset. If the transfer of an asset by the seller-lessee does not satisfy the requirements of IFRS 15 to be accounted for as a sale of the asset, the buyer-lessor shall not recognise the transferred asset and shall recognise a financial asset equal to the transfer proceeds. It shall account for the financial asset as loans and advances to customers by applying IFRS 9.

The Organisation concluded that its sale and leaseback contract provisions are such that the transfer of asset from the seller-lessee to the Organisation does not satisfy and never satisfied the requirements of IFRS 15.

The Organisation has performed SPPI test for its sale and leaseback arrangements. Vehicle serves as a collateral to secure all of such loans. Sale and leaseback contracts include contractual terms that can vary the contractual cash flows in a way that is unrelated to a basic lending arrangement. Such cash flows arise in a case of borrowers' default and are related to repossessed car sales for which any excess gains can be retained by the Organisation and commissions and other fees charged to the customer that are not directly linked to outstanding principal/interest (e.g. external debt recovery costs being charged to clients with mark-up).

The Organisation has made relevant judgements and concluded that SPPI test is met in all above circumstances as 1) repossession commissions and fees charged by the Organisation are intended to cover the costs incurred by the Organisation in the debt servicing process under regular lending model, 2) the fact that the Organisation maintains proceeds from the sale of the repossessed car in excess of recovered exposure (if applicable) is not an evidence that the risk taken up by the Organisation is in fact the price risk of the car and not the credit risk.

The Organisation is able to sell the collateral and keep any surplus only on default and the occasional trivial gains from the transaction are not the purpose of the core business model (which is to earn interest income from the loan asset) and are not the focus of the business, but instead are just an instrument to minimise the credit losses, 3) termination penalties for non-recourse sale and leaseback transactions charged to the customers are also contractual elements intended to compensate for credit risk and do not result in any notable net gains to the Organisation.

PROVISIONS, CONTINGENT LIABILITIES AND CONTINGENT ASSETS

A provision is a liability of uncertain timing or amount. A liability is a present obligation of the entity arising from past events, the settlement of which is expected to result in an outflow from the entity of resources embodying economic benefits. An obligating event is an event that creates a legal or constructive obligation that results in an entity having no realistic alternative to settling that obligation. A legal obligation is an obligation that derives from:

- A contract (through its explicit or implicit terms);
- Legislation; or
- Other operation of law.

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

---

4. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

A constructive obligation is an obligation that derives from an entity's actions where:

- By an established pattern of past practice, published policies or a sufficiently specific current statement, the entity has indicated to other parties that it will accept certain responsibilities; and
- As a result, the entity has created a valid expectation on the part of those other parties that it will discharge those responsibilities.

The term 'contingent liability' is used for liabilities that do not meet the recognition criteria. Accounting policy distinguishes between:

- provisions - which are recognised as liabilities (assuming that a reliable estimate can be made) because they are present obligations and it is probable that an outflow of resources embodying economic benefits will be required to settle the obligations; and
- contingent liabilities - which are not recognised as liabilities because they are either:
  - possible obligations, as it has yet to be confirmed whether the entity has a present obligation that could lead to an outflow of resources embodying economic benefits; or
  - present obligations that do not meet the recognition criteria in this Standard (because either it is not probable that an outflow of resources embodying economic benefits will be required to settle the obligation, or a sufficiently reliable estimate of the amount of the obligation cannot be made).

Contingent liabilities are not reflected in the financial statements, except for the cases when the outflow of economic benefits is likely to origin and the amount of such liabilities can be reliably measured. The information on contingent liabilities is disclosed in the notes to the financial statements with the exception of cases, when the outflow of economic benefits is likely.

Contingent liabilities may develop in a way not initially expected. Therefore, they are assessed continually to determine whether an outflow of resources embodying economic benefits has become probable. If it becomes probable that an outflow of future economic benefits will be required for an item previously dealt with as a contingent liability, a provision is recognised in the financial statements of the period in which the change in probability occurs (except in the extremely rare circumstances where no reliable estimate can be made).

Contingent assets are not reflected in the financial statements, but the information on them is disclosed when inflow of economic benefits is possible. If economic benefits are sure to occur, an asset and related income are recognized in the financial statements for the year, when the evaluation change occurred.

TAXATION

The tax expense for the year comprises current and deferred tax. Tax is recognized in the statement of comprehensive income, except to the extent that it relates to items recognized in other comprehensive income or directly in equity. In this case the tax is also recognized in other comprehensive income or directly in equity, respectively.

The current income tax charge is calculated on the basis of the tax laws enacted or substantively enacted at the balance sheet date in Georgia and generates taxable income. Management periodically evaluates positions taken in tax returns with respect to situations in which applicable tax regulation is subject to interpretation. It establishes provisions where appropriate on the basis of amounts expected to be paid to the tax authorities.

In December 2022 the Parliament of Georgia adopted changes which will come into effect on 1 January 2023. Income tax on companies of Georgia's financial sector will be set at 20 percent, with taxation of MFOs and other entities no longer set to be switched to the Estonian tax model.

Deferred income tax is recognized, using the liability method, on temporary differences arising between the tax bases of assets and liabilities and their carrying amounts in the financial statements. However, the deferred income tax is not accounted for if it arises from initial recognition of an asset or liability in a transaction other than a business combination that at the time of the transaction affects neither accounting nor taxable profit and loss. Deferred income tax is determined using tax rate (and laws) that has been enacted or substantially enacted by the balance sheet date and is expected to apply when the related deferred income tax asset is realized or the deferred income tax liability is settled.

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

---

4. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

Deferred income tax assets are recognized only to the extent that it is probable that future taxable profit will be available against which the temporary differences can be utilized. Deferred income tax assets and liabilities are offset when there is a legally enforceable right to offset current tax assets against current tax liabilities and when the deferred income taxes assets and liabilities relate to income taxes levied by the same taxation authority on either the taxable entity where there is an intention to settle the balances on a net basis.

INTEREST INCOME RECOGNITION

For Financial Instruments in Stage 1 and Stage 2, the Organisation calculates interest income by applying the Effective Interest Rate (EIR) to the gross carrying amount. Interest income for financial assets in Stage 3 is calculated by applying the EIR to the amortised cost (i.e. the gross carrying amount less credit loss allowance). For Financial Instruments classified as purchased or originated credit-impaired only, interest income is calculated by applying a credit adjusted EIR to the amortised cost of these purchased or originated credit-impaired assets.

RECOGNITION OF EXPENSES

Expenses are recognised in the statement of comprehensive income if there arises any decrease of future economic profit related to the decrease of an asset or increase of a liability that can be reliably assessed.

Expenses are recognized in the statement of comprehensive income immediately, if the expenses do not result in future economic profit any more, or if future economic profit do not meet or stop to meet the requirements of recognition as an asset in the balance sheet.

LEASES

The Organisation as lessee

Identifying the lease

A contract is, or contains, a lease when it conveys the right to use an underlying asset for a period of time, in exchange for consideration. At inception of a contract, the Organisation assesses whether it meets the two following cumulative conditions to be qualified as a lease:

- its execution involves the use of an identified asset, and
- it conveys the right to direct the use of that identified asset.

Initial recognition

All leases are accounted for by recognising a right-of-use asset and a lease liability except for:

- Leases of low value assets; and
- Leases with a duration of 12 months or less.

Leases are recognised on the Organisation's balance sheet as follows:

- An asset representing the right to use the underlying asset over the lease term;
- A liability for the obligation to pay the lease payments.

Lease liabilities are measured at the present value of the contractual payments due to the lessor over the lease term, with the discount rate determined by reference to the rate inherent in the lease unless this is not readily determinable, in which case the Organisation's incremental borrowing rate on commencement of the lease is used. Variable lease payments are only included in the measurement of the lease liability if they depend on an index or rate. In such cases, the initial measurement of the lease liability assumes the variable element will remain unchanged throughout the lease term. Other variable lease payments are expensed in the period to which they relate.

On initial recognition, the carrying value of the lease liability also includes:

- amounts expected to be payable under any residual value guarantee;
- the exercise price of any purchase option granted in favour of the Organisation if it is reasonably certain to assess that option;

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

---

4. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

- any penalties payable for terminating the lease, if the term of the lease has been estimated on the basis of termination option being exercised.

At the commencement date, the Organisation measures the right-of-use asset at cost. The cost of the right-of-use asset is comprised:

- The amount of the initial measurement of the lease liability;
- lease payments made at or before commencement of the lease;
- initial direct costs incurred; and
- the amount of any provision recognised where the Organisation is contractually required to dismantle, remove or restore the leased asset (typically leasehold dilapidations).

Subsequent measurement

Subsequent to initial measurement lease liabilities increase as a result of interest charged at a constant rate on the balance outstanding and are reduced for lease payments made. Right-of-use assets are amortised on a straight-line basis over the remaining term of the lease or over the remaining economic life of the asset if, rarely, this is judged to be shorter than the lease term. When the Organisation revises its estimate of the term of any lease (because, for example, it re-assesses the probability of a lessee extension or termination option being exercised), it adjusts the carrying amount of the lease liability to reflect the payments to make over the revised term, which are discounted at the revised discount rate. The carrying value of lease liabilities is similarly revised when the variable element of future lease payments dependent on a rate or index is revised, except the discount rate remains unchanged. In both cases an equivalent adjustment is made to the carrying value of the right-of-use asset, with the revised carrying amount being amortised over the remaining (revised) lease term. If the carrying amount of the right-of-use asset is adjusted to zero, any further reduction is recognised in profit or loss.

When the Organisation renegotiates the contractual terms of a lease with the lessor, the accounting depends on the nature of the modification:

- if the renegotiation results in one or more additional assets being leased for an amount commensurate with the standalone price for the additional rights-of-use obtained, the modification is accounted for as a separate lease in accordance with the above policy;
- in all other cases where the renegotiated increases the scope of the lease (whether that is an extension to the lease term, or one or more additional assets being leased), the lease liability is remeasured using the discount rate applicable on the modification date, with the right-of-use asset being adjusted by the same amount;
- if the renegotiation results in a decrease in the scope of the lease, both the carrying amount of the lease liability and right-of-use asset are reduced by the same proportion to reflect the partial or full termination of the lease with any difference recognised in profit or loss. The lease liability is then further adjusted to ensure its carrying amount reflects the amount of the renegotiated payments over the renegotiated term, with the modified lease payments discounted at the rate applicable on the modification date. The right-of-use asset is adjusted by the same amount.

The Organisation elects, by class of underlying asset, not to separate non-lease components from lease components, and instead accounts for each lease component and any associated non-lease components as a single lease component.

Determination of lease term

The lease term is defined as the non-cancellable term of the lease, together with any periods covered by an option to extend the lease (including the renewal option implied through customary business practices) if it is reasonably certain to be exercised, or any periods covered by an option to terminate the lease if it is reasonably certain not to be exercised.

Management applies judgement to determine the lease term when contracts include renewal options that are exercisable only by the Organisation. It considers all relevant factors that create an economic incentive to exercise the renewal option. After the commencement date, the Organisation reassesses the lease term if there is a significant event or a change in circumstances that is within its control and affects its ability to exercise (or not to exercise) the option to renew, or to terminate the lease.

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

---

4. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

Determination of incremental borrowing rate (IBR)

IBR is the rate of interest that a lessee would have to pay to borrow over a similar term, and with a similar security, the funds necessary to obtain an asset of a similar value to the right of use asset in a similar economic environment.

The management applies judgement to estimate the IBR. The management uses an observable information to determine the base rate and adjustments for the lessee specific factors and the asset factors (the adjustment for security).

Determination of lease payments

In Georgia it is customary that lease renewal option is implied through customary business practices and not all renewal options are documented within the lease agreements. In such cases, the initial measurement of the lease liability assumes the payment for renewal period will remain unchanged throughout the lease term.

Short-term leases and leases of low-value assets

The Organisation applies the recognition exemption for short-term leases (i.e. lease with a lease term of 12 months or less from the commencement date) and leases of low-value assets. Associated lease payments are recognised as an expense in the income statement on a straight-line basis over the lease term.

SALARIES AND OTHER EMPLOYEE BENEFITS

Wages, salaries, bonuses, and non-monetary benefits are accrued in the year in which the associated services are rendered by the employees of The Organisation.

EVENTS AFTER THE REPORTING PERIOD

Events after the reporting period and events before the date of financial statements authorization for issue that provide additional information about The Organisation's financial statements are reported in the financial statements. Post-balance sheet events that do not affect the financial position of the Organisation at the balance sheet date are disclosed in the notes to the financial statements when material.

FOREIGN CURRENCY TRANSLATION

Items included in the financial statements are measured using the currency of the primary economic environment in which The Organisation operates ('the functional currency'). Financial statements are presented in Georgian Lari (GEL), which is The Organisation's functional and presentation currency.

Monetary assets and liabilities are translated into The Organisation's functional currency at the official exchange rate of the National Bank of Georgia.

Foreign exchange gains and losses resulting from the settlement of transactions and from the translation of monetary assets and liabilities into the Organisation's functional currency at year-end official exchange rates are recognised in the statement of comprehensive income. Translation at year-end rates does not apply to non-monetary items, including equity investments. Effects of exchange rate changes on the fair value of equity securities are recorded as part of the fair value gain or loss.

Table below presents the closing exchange rates by the National Bank of Georgia as at 31 December 2023 and 2022:

	USD / GEL	EUR / GEL
Exchange rate as at 31 December 2023	2.6894	2.9753
Exchange rate as at 31 December 2022	2.7020	2.8844

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

5. FINANCIAL INSTRUMENTS - RISK MANAGEMENT

As a financial institution, the Organisation is exposed to risks that arise from its use of financial instruments. This note describes the Organisation's objectives, policies and processes for managing those risks and the methods used to measure them. Further quantitative information in respect of these risks is presented throughout these financial statements.

Financial assets and financial liabilities that are liquid or have a short-term maturity it is assumed that the carrying amounts approximate to their fair value.

GENERAL OBJECTIVES, POLICIES AND PROCESSES

The management has overall responsibility for the determination of the Organisation's risk management objectives and policies and, whilst retaining ultimate responsibility for them, it has delegated the authority for designing and operating processes that ensure the effective implementation of the objectives and policies to the organisations finance function.

The overall objective of the management is to set policies that seek to reduce risks as far as possible without unduly affecting the Organisation's competitiveness and flexibility. Further details regarding these policies are set out below. Through its operations, the Organisation is exposed to the following financial risks:

- Credit risk
- Liquidity risk
- Market risk:
  - Currency risk
  - Interest rate risk

CREDIT RISK

Credit risk is the risk that one party to a financial instrument will cause a financial loss for the other party by failing to discharge an obligation. Exposure to credit risk arises as a result of the lending and other transactions with counterparties giving rise to financial assets.

As the Organisation is providing micro-loans to customers as the core business activity credit risk is of crucial importance similar to any Micro Financing Organisations (MFO) risk management process. To avoid significant financial damage caused by this risk the Organisation uses various methods to identify and manage them effectively.

The Organisation continuously monitors the performance of individual credit exposures and branches and regularly reassesses the creditworthiness of its customers. The review is based on updated financial information of clients obtained by credit staff from monitoring.

The carrying amount of financial assets represents the maximum credit exposure. The maximum exposure to credit risk at the reporting dates was:

	31 December 2023	31 December 2022
Cash and cash equivalents (excluding cash on hand)	2,266,380	1,992,920
Loans to customers	8,764,328	7,719,719
Finance lease receivables	1,120,072	1,421,296
Other assets	206,526	175,746
	12,357,306	11,309,681

The Organisation's credit exposure related to loans to customers and finance lease receivables is disclosed in Notes 8 and 9.

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

5. FINANCIAL INSTRUMENTS - RISK MANAGEMENT (CONTINUED)

LIQUIDITY RISK

Liquidity risk refers to the availability of sufficient funds to meet loan repayments and other financial commitments associated with financial instruments as they actually fall due.

In order to manage liquidity risk, the Organisation performs regular monitoring of future expected cash flows, which is a part of assets/liabilities management process. An analysis of the liquidity and interest rate risks is presented in the following tables. The presentation below is based upon the information provided by key management personnel of the Organisation.

Liquidity of financial liabilities as at 31 December 2023 can be presented as follows:

Financial liabilities	Up to 3 months	3 months to 1 year	1 year to 5 years	Over 5 years	Total
Borrowings	368,081	5,740,656	1,112,251	-	7,220,988
Subordinated borrowings	23,115	65,278	1,729,737	-	1,818,130
Lease liabilities	68,278	198,932	431,146	104,887	803,243
Other liabilities	11,577	-	-	-	11,577
	471,051	6,004,866	3,273,134	104,887	9,853,938

Liquidity of financial liabilities as at 31 December 2022 can be presented as follows:

Financial liabilities	Up to 3 months	3 months to 1 year	1 year to 5 years	Over 5 years	Total
Borrowings	210,920	3,508,682	2,140,116	856,368	6,716,086
Subordinated borrowings	79,832	238,555	1,148	1,432,746	1,752,281
Lease liabilities	32,262	88,680	203,028	180,061	504,031
Other liabilities	35,636	-	-	-	35,636
	358,650	3,835,917	2,344,292	2,469,175	9,008,034

MARKET RISK

Market risk is the risk that the fair value of a financial instrument will decrease because of changes in market factors. Market risk arises from the Organisation's use of interest bearing and foreign currency financial instruments. It is the risk that the fair value or future cash flows of a financial instrument will fluctuate because of changes in foreign exchange rates (currency risk) and interest rates (interest rate risk).

- **CURRENCY RISK**

Currency risk is defined as the risk that the value of a financial instrument will fluctuate due to changes in foreign exchange rates. The Organisation is exposed to the effects of fluctuations in the prevailing foreign currency exchange rates on its financial position and cash flows.

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

5. FINANCIAL INSTRUMENTS - RISK MANAGEMENT (CONTINUED)

The Organisation's exposure to foreign currency exchange rate risk as at 31 December 2023 is presented in the table below:

Financial assets	GEL	USD	EUR	Other
Cash and cash equivalents	405,004	1,845,155	49,717	12,684
Loans to customers	8,764,328	-	-	-
Finance lease receivables	1,120,072	-	-	-
Other assets	206,526	-	-	-
	10,495,930	1,845,155	49,717	12,684
Financial liabilities				
Borrowings	111,169	6,840,869	-	-
Subordinated borrowings	-	1,427,133	-	-
Other liabilities	-	688,044	-	-
Lease liabilities	11,577	-	-	-
	122,746	8,956,046	-	-
The effect of derivatives held for risk management	(3,658,905)	3,672,238	-	-
Open balance sheet position	6,714,279	(3,438,653)	49,717	12,684

The Organisation's exposure to foreign currency exchange rate risk as at 31 December 2022 is presented in the table below:

Financial assets	GEL	USD	EUR	Other
Cash and cash equivalents	515,892	1,319,845	161,275	45,992
Loans to customers	7,719,719	-	-	-
Finance lease receivables	1,421,296	-	-	-
Other assets	175,746	-	-	-
	9,832,653	1,319,845	161,275	45,992
Financial liabilities				
Borrowings	-	5,713,247	-	-
Subordinated borrowings	-	1,433,819	-	-
Other liabilities	-	412,991	-	-
Lease liabilities	35,636	-	-	-
	35,636	7,560,057	-	-
The effect of derivatives held for risk management	(2,459,715)	2,477,010	-	-
Open balance sheet position	7,337,302	(3,763,202)	161,275	45,992

The following table details the Organisation's sensitivity to a 20% increase and decrease in the foreign currency exchange rates against GEL and represents management's assessment of the possible change in foreign currency exchange rates. The sensitivity analysis includes only outstanding foreign currency denominated monetary items and adjusts their translation at the end of the year for a 20% change in foreign currency rates. Impact on the statement of comprehensive income and equity based on financial instrument values as at 31 December 2023 and 2022 can be presented as follows:

Sensitivity of the fluctuation of the market exchange rates	(GEL / USD)		(GEL / EUR)	
	2023	2022	2023	2022
20% increase	(687,731)	(752,640)	9,943	32,255
20% decrease	687,731	752,640	(9,943)	(32,255)

The analysis assumes that all other variables, in particular interest rates, remain constant.

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

---

5. FINANCIAL INSTRUMENTS - RISK MANAGEMENT (CONTINUED)

- INTEREST RATE RISK

Interest rate risk arises from potential changes in market interest rates that can adversely affect the fair values of the financial assets and liabilities of the Organisation. This risk can arise from maturity mismatches of assets and liabilities, as well as from the re-pricing characteristics of such assets and liabilities.

The Organisation's all interest-bearing assets and liabilities are at fixed interest rates, therefore market interest rate fluctuations do not affect the Organisation's income or expenses.

The information about maturities of interest-bearing financial liabilities is given in liquidity risk quantitative disclosures above.

MANAGEMENT OF CAPITAL

The Organisation's objectives when maintaining capital are:

- To safeguard the Organisation's ability to continue as a going concern, so that it can continue to operate sufficiently; and
- To comply with the capital requirements set by NBG.
- To provide an adequate return to shareholders.

The Organisation sets the amount of capital it requires in proportion to risk. The Organisation manages its capital structure and makes adjustments to it in the light of changes in economic conditions and the risk characteristics of the underlying assets.

In order to maintain or adjust the capital structure, the Organisation may adjust the amount of dividends paid to shareholders, return capital to shareholders, or sell assets to reduce debt.

6. CASH AND CASH EQUIVALENTS

	31 December 2023	31 December 2022
Cash on hand	46,180	50,084
Cash at bank	2,266,380	1,992,920
	<u>2,312,560</u>	<u>2,043,004</u>

Cash and cash equivalents by currencies is disclosed in Note 5.

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

7. FINANCIAL ASSETS AND LIABILITIES AT FAIR VALUE THROUGH PROFIT OR LOSS

	31 December 2023	31 December 2022
Total financial liabilities at fair value through profit or loss		
Currency swap contracts	4,529	11,205
	4,529	11,205

Currency Swaps

The Organisation aggregates non-derivative transactions of back to back loans from banks guaranteed by foreign currency deposits placed at the same banks as derivative instruments, due to the fact that the transactions (placement of deposit and taking of the loan) result, in substance, in a derivative. The conclusion is based on the following indicators:

- They are entered into at the same time and in contemplation of one another;
- They have the same counterparty;
- They relate to the same risk;
- There is no apparent economic need or substantive business purpose for structuring the transactions separately that could not also have been accomplished in a single transaction;
- There is an initial net investment that is smaller than would be required for other types of contracts that would be expected to have a similar response to changes in market factors, and future settlement.

Foreign Currency Forward Contracts

Foreign Currency Forward Contracts are contractual agreements between two parties to exchange streams of payments over time based on specified notional amounts.

In a foreign currency forward, the Organisation pays a specified amount in one currency and receives a specified amount in another currency. Currency forwards are gross-settled.

The table below summarizes the undiscounted contractual amounts outstanding at 31 December 2023 and 2022 with remaining periods to maturity. Foreign currency amounts presented below are translated at rates ruling at the reporting date. The resultant unrealised gains and losses on these unmatured contracts are recognized in profit or loss and in financial instruments at fair value through profit or loss, as appropriate.

	31 December 2023	31 December 2022
Sell GEL to buy USD		
Less than 3 months	3,387,875	3,658,905
	3,387,875	3,658,905

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

8. LOANS TO CUSTOMERS

	31 December 2023	31 December 2022 (Restated)*	1 January 2022 (Restated)*
Originated loans to customers	9,158,935	7,883,237	6,353,593
Accrued interest	240,532	214,549	193,344
Gross loans to customers	9,399,467	8,097,786	6,546,937
Less: expected credit losses	(635,139)	(378,067)	(378,013)
Net loans to customers	8,764,328	7,719,719	6,168,924

*The Organisation also engages in financing of vehicles already owned by the customers. Under such leaseback transactions the Organisation purchases the underlying asset from a customer and then leases it back to the same customer. Vehicle serves as a collateral to secure all leases. The Organisation applies the requirements for determining when a performance obligation is satisfied in IFRS 15 to determine whether the transfer of an asset is accounted for as a sale of that asset. If the transfer of an asset by the seller-lessee does not satisfy the requirements of IFRS 15 to be accounted for as a sale of the asset, the buyer-lessor shall not recognise the transferred asset and shall recognise a financial asset equal to the transfer proceeds. It shall account for the financial asset as loans to customers by applying IFRS 9.

The Organisation reassessed the operations and concluded that its sale and leaseback contract provisions are such that the transfer of asset from the seller-lessee to the Organisation does not satisfy the requirements of IFRS 15. As a result, the Organisation made restatement and reclassified such leaseback transactions from finance lease receivables to loans to customers with total amounts of GEL 1,552,856 and GEL 1,496,073 as at 31 December 2022 and 1 January 2022, respectively.

All loans to customers are collateralised by cars. Loans to customers are carried at amortized cost which approximates their current fair value.

The following table provides information on the credit quality of loans outstanding at 31 December 2023:

	Gross Loans	ECL	Net Loans
Current and less than 30 days overdue	7,784,761	(75,985)	7,708,776
30 to 60 days overdue	173,660	(28,138)	145,522
60 to 90 days overdue	47,660	(14,703)	32,957
Over 90 days	409,032	(263,366)	145,666
Restructured (Less than 90)	616,460	(8,888)	607,572
Restructured (Over 90 Days)	367,894	(244,059)	123,835
	9,399,467	(635,139)	8,764,328

The following table provides information on the credit quality of loans outstanding at 31 December 2022:

	Gross Loans	ECL	Net Loans
Current and less than 30 days overdue	6,489,233	(46,596)	6,442,637
30 to 60 days overdue	53,134	(5,894)	47,240
60 to 90 days overdue	29,926	(6,307)	23,619
Over 90 days	190,315	(97,048)	93,267
Restructured (Less than 90)	940,914	(13,588)	927,326
Restructured (Over 90 Days)	394,264	(208,634)	185,630
	8,097,786	(378,067)	7,719,719

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

8. LOANS TO CUSTOMERS (CONTINUED)

The following table provides information on the credit quality of loans outstanding at 1 January 2022:

	Gross Loans	ECL	Net Loans
Current and less than 30 days overdue	5,026,109	(46,599)	4,979,510
30 to 60 days overdue	25,784	(3,539)	22,245
Over 90 days	236,291	(155,635)	80,656
Restructured (Less than 90)	1,034,815	(16,069)	1,018,746
Restructured (Over 90 Days)	223,938	(156,171)	67,767
	6,546,937	(378,013)	6,168,924

Movements in the loan impairment allowance for the year ended 31 December 2023 are as follows:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
At the beginning of the year	56,166	16,219	305,682	378,067
Transfer to Stage 2	(17,955)	17,955	-	-
Transfer to Stage 3	(129,386)	(41,404)	170,790	-
Loan impairment charge for the period	259,207	28,869	9,141	297,217
Repaid loans	(33,646)	(4,040)	(2,459)	(40,145)
Changes due to change in credit-risk	(46,557)	25,251	21,306	-
At the end of the year	87,829	42,850	504,460	635,139

Movements in the loan impairment allowance for the year ended 31 December 2022 are as follows:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
At the beginning of the year	57,897	8,310	311,806	378,013
Transfer to Stage 2	(1,202)	1,202	-	-
Transfer to Stage 3	(105,367)	(2,468)	107,835	-
Loan impairment charge for the period	176,080	(834)	(129,384)	45,862
Repaid loans	(39,963)	(5,845)	-	(45,808)
Changes due to change in credit-risk	(31,279)	15,854	15,425	-
At the end of the year	56,166	16,219	305,682	378,067

Movements in the loan impairment allowance for the year ended 1 January 2022 are as follows:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
At the beginning of the year	56,982	17,671	220,741	295,394
Transfer to Stage 1	212	(212)	-	-
Transfer to Stage 2	(1,600)	1,600	-	-
Transfer to Stage 3	(79,337)	(33,710)	113,047	-
Loan impairment charge for the period	170,769	16,038	(68,349)	118,458
Repaid loans	(32,913)	(11)	(2,915)	(35,839)
Changes due to change in credit-risk	(56,216)	6,934	49,282	-
At the end of the year	57,897	8,310	311,806	378,013

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

8. LOANS TO CUSTOMERS (CONTINUED)

Movements in the gross loans to customers for the year ended 31 December 2023 are as follows:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
At the beginning of the year	7,395,637	117,569	584,579	8,097,785
Transfer to Stage 1	-	-	-	-
Transfer to Stage 2	(103,566)	103,566	-	-
Transfer to Stage 3	(224,093)	(64,305)	288,398	-
New financial assets originated	11,876,229	-	-	-
Changes due to change in credit-risk	(188,749)	155,659	33,090	11,876,229
Repaid loans	(10,426,561)	(29,216)	(131,444)	(10,587,221)
Modification of contractual cash flows of financial assets	2,262	70	2,060	4,392
Changes in interest accruals	14,232	14,236	12,812	41,280
Other movements	59,974	(75,799)	(17,173)	(32,998)
At the end of the year	8,405,365	221,780	772,322	9,399,467

Movements in the gross loans to customers for the year ended 31 December 2022 are as follows:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
At the beginning of the year	6,034,701	52,008	460,227	6,546,936
Transfer to Stage 1	-	-	-	-
Transfer to Stage 2	(9,235)	9,235	-	-
Transfer to Stage 3	(206,085)	(4,513)	210,598	-
New financial assets originated	12,776,191	-	-	-
Changes due to change in credit-risk	(140,089)	109,839	30,250	12,776,191
Repaid loans	(11,033,037)	(59,434)	(133,728)	(11,226,199)
Modification of contractual cash flows of financial assets	10,319	83	587	10,989
Changes in interest accruals	6,374	7,731	(3,351)	10,754
Write-offs	-	-	(60,237)	(60,237)
Other movements	(43,501)	2,619	80,234	39,352
At the end of the year	7,395,638	117,568	584,580	8,097,786

Movements in the gross loans to customers for the year ended 1 January 2022 are as follows:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
At the beginning of the year	3,074,412	86,900	404,798	3,566,110
Transfer to Stage 1	6,310	(6,310)	-	-
Transfer to Stage 2	(7,854)	7,854	-	-
Transfer to Stage 3	(117,663)	(45,523)	163,186	-
New financial assets originated	10,481,793	-	-	-
Changes due to change in credit-risk	(165,743)	45,780	119,963	10,481,793
Repaid loans	(8,421,269)	(10,410)	(37,186)	(8,468,865)
Modification of contractual cash flows of financial assets	54,008	6,871	(4,725)	56,154
Changes in interest accruals	34,509	6,405	55,351	96,265
Write-offs	-	-	(156,966)	(156,966)
Other movements	1,091,804	(39,558)	(79,800)	972,446
At the end of the year	6,030,307	52,009	464,621	6,546,937

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

9. FINANCE LEASE RECEIVABLES

	31 December 2023	31 December 2022 (Restated)*	1 January 2022 (Restated)*
Principal	1,190,801	1,483,184	1,502,447
Interest receivable	31,411	34,777	39,757
Finance lease receivables	1,222,212	1,517,961	1,542,204
Less: expected credit losses	(102,140)	(96,665)	(71,363)
Net finance lease receivables	1,120,072	1,421,296	1,470,841

*See Note 8.

Reconciliation and maturity analysis of finance lease receivables:

	31 December 2023	31 December 2022 (Restated)	1 January 2022 (Restated)
Less than 1 year	652,513	798,519	707,325
1-2 years	522,955	603,381	602,706
2-3 years	305,051	376,222	433,275
3-4 years	95,482	155,413	191,788
4-5 years	17,303	5,396	24,848
Total undiscounted lease payments	1,593,304	1,938,931	1,959,942
Unearned finance income relating to the lease payments receivable	(473,232)	(517,635)	(489,101)
Net investment in finance lease	1,120,072	1,421,296	1,470,841

Movements in impairment allowance of finance lease receivables for the year ended 31 December 2023 are as follows:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
At the beginning of the year	11,552	1,890	83,222	96,664
Transfer to Stage 1	-	-	-	-
Transfer to Stage 2	(120)	120	-	-
Transfer to Stage 3	(2,460)	(4,327)	6,787	-
Loan impairment charge for the period	9,154	2,899	3,492	15,545
Repaid loans	(6,808)	(462)	(2,799)	(10,069)
Changes due to change in credit-risk	-	-	-	-
At the end of the year	11,318	120	90,702	102,140

Movements in impairment allowance of finance lease receivables for the year ended 31 December 2022 are as follows:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
At the beginning of the year	18,928	949	51,487	71,364
Transfer to Stage 1	-	-	-	-
Transfer to Stage 2	(469)	469	-	-
Transfer to Stage 3	(29,626)	(2,689)	32,315	-
Loan impairment charge for the period	71,047	7,585	(7,523)	71,109
Repaid loans	(39,963)	(5,845)	-	(45,808)
Changes due to change in credit-risk	(8,365)	1,421	6,944	-
At the end of the year	11,552	1,890	83,223	96,665

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

9. FINANCE LEASE RECEIVABLES (CONTINUED)

Movements in impairment allowance of finance lease receivables for the year ended 1 January 2022 are as follows:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
At the beginning of the year	75,609	5,616	18,679	99,904
Transfer to Stage 1	145	(145)	-	-
Transfer to Stage 2	(725)	725	-	-
Transfer to Stage 3	(17,667)	-	17,667	-
Loan impairment charge for the period	26,319	(7,672)	(14,240)	4,407
Repaid loans	(28,438)	(4,510)	-	(32,948)
Changes due to change in credit-risk	(36,315)	6,934	29,381	-
At the end of the year	18,928	948	51,487	71,363

10. OTHER ASSETS

	31 December 2023	31 December 2022
Financial receivables		
Other receivables*	226,841	191,395
ECL of other receivables*	(20,315)	(15,649)
	206,526	175,746
Non-financial receivables		
Repossessed collaterals**	736,946	443,066
Prepayments	25,025	6,643
	761,971	449,709
Total other assets	968,497	625,455

*Other receivables include police penalties paid from registered automobiles with finance lease agreement with amount of GEL 185,400. Related provision amounts GEL 20,315.

**Movements in repossessed collaterals for the years ended 31 December 2023 and 2022 are as follows:

	31 December 2023	31 December 2022
At the beginning of the year	443,066	305,318
Additions	987,656	814,026
Disposals	(521,462)	(620,180)
Write down to net realisable value	(172,314)	(56,098)
At the end of the year	736,946	443,066

Repossessed collaterals represent non-financial assets acquired by the Organisation to settle overdue loans. The assets are initially recognised at fair value when acquired and included in inventories within other assets depending on their nature and the Organisation's intention in respect of recovery of these assets and are subsequently re-measured and accounted for in accordance with the accounting policies. Inventories of repossessed property are recorded at the lower of cost or net realisable value.

The Organisation expects to dispose these assets in the foreseeable future. Repossessed properties are sold as soon as practicable, with the proceeds used to reduce the outstanding indebtedness.

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

11. TAXATION

The tax effects of the movements in temporary differences recorded at the rate of 20% are as follows:

Temporary differences at a rate of 15% due to:	1 January 2022	Credited (charged) to profit or loss	31 December 2022	Credited (charged) to profit or loss	31 December 2023
Loans to customers	9,167	(9,167)	-	-	-
Finance lease receivables	17,655	(17,655)	-	-	-
Property and equipment	7,426	3,985	11,411	(213)	11,198
Right-of-use Assets	(86,238)	(2,043)	(88,281)	(47,361)	(135,642)
Lease liabilities	93,587	(10,991)	82,596	55,010	137,606
Borrowings	15,142	(3,894)	11,248	15,208	26,456
Other liabilities	-	6,200	6,200	(6,116)	84
Tax loss carry forward	493,099	55,772	548,871	(107,040)	441,831
Total temporary differences	549,838	22,207	572,045	(90,512)	481,533
Unrecognised deferred tax assets					
Loans to customers	(9,167)	9,167	-	-	-
Financial lease receivables	(17,655)	17,655	-	-	-
Tax loss carry forward	(493,099)	116,262	(376,837)	240,000	(136,837)
Deferred tax asset	29,917	165,291	195,208	149,488	344,696

Deferred tax asset has not been fully recognised in respect of tax losses carried forward giving rise to deferred tax asset as the management is not certain whether it is probable that these assets will be utilised during the reasonable period.

Income tax benefit for the years ended 31 December 2023 and 2022 comprises the following:

	2023	2022
Current income tax	-	-
Effect of temporary differences	<u>149,488</u>	<u>165,291</u>
Income tax benefit	<u>149,488</u>	<u>165,291</u>

Reconciliation of the income tax benefit based on statutory rate with actual is as follows:

	2023	2022
Income before tax	144,520	653,082
Applicable tax rate	20%	20%
Theoretical income tax expense	<u>(28,904)</u>	<u>(130,616)</u>
Recovery of previously not recognized tax losses	240,000	116,262
Effect of permanent differences	<u>(61,608)</u>	<u>179,645</u>
Income tax benefit	<u>149,488</u>	<u>165,291</u>

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

12. RIGHT-OF-USE ASSETS AND LEASE LIABILITIES

The Organisation's lease agreements, for which right of use assets are recognised, include leases to the head office and branches. The lease of the head office is obtained from third parties. The renewal option is implied through customary business practices. Remaining lease terms are defined as one to ten years. Lease payments for these spaces are fixed over the lease term and are denominated in USD. Incremental borrowing rate used by Organisation in accounting for leases are 7% - 8.8% annually for each lease. The Organisation has no borrowings received in the current or comparable period with similar currency, maturity and terms. IBR was determined based on observable market data for a similar sector.

Right-of-use assets can be presented as follows:

	2023	2022
At the beginning of the year	441,404	574,917
New lease contracts	336,391	-
Effect of modification to lease terms	122,750	80,845
Amortisation	(222,337)	(214,359)
At the end of the year	678,208	441,403

Lease liabilities can be presented as follows:

	2023	2022
At the beginning of the year	412,995	623,919
New lease contracts	336,391	-
Interest expense	59,322	45,819
Effect of modification to lease terms	122,751	80,845
Lease payments	(244,212)	(261,927)
Foreign exchange movements	797	(75,665)
At the end of the year	688,044	412,991

13. PROPERTY AND EQUIPMENT

	Computers and other technical equipment	Leasehold Improvements	Furniture and fixture	Vehicles	Other	Total
Historical cost						
At 1 January 2022	126,289	82,009	42,108	65,673	49,300	365,379
Additions	10,576	-	12,157	-	2,579	25,312
At 31 December 2022	136,865	82,009	54,265	65,673	51,879	390,691
Additions	18,625	-	-	7,625	1,449	27,699
Disposals	(9,527)	-	-	-	(250)	(9,777)
At 31 December 2023	145,963	82,009	54,265	73,298	53,078	408,613
Accumulated depreciation						
At 1 January 2022	(95,428)	(75,989)	(35,316)	(14,968)	(33,359)	(255,060)
Depreciation charge	(9,989)	(1,334)	(3,317)	(13,134)	(6,804)	(34,578)
At 31 December 2022	(105,417)	(77,323)	(38,633)	(28,102)	(40,163)	(289,638)
Depreciation charge	(11,828)	(1,334)	(4,035)	(13,970)	(3,637)	(34,804)
Acc. Dep. of disposals	9,440	-	-	-	250	9,690
At 31 December 2023	(107,805)	(78,657)	(42,668)	(42,072)	(43,550)	(314,752)
Net book value						
At 31 December 2022	31,448	4,686	15,632	37,571	11,716	101,053
At 31 December 2023	38,158	3,352	11,597	31,226	9,528	93,861

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

14. BORROWINGS AND SUBORDINATED BORROWINGS

Borrowings from:	Currency	Interest rate	Maturity date	31 December 2023	
				Principal	Interest
Other individuals	USD	6.3%-9.5%	Jan 2022 - Jan 2027	3,208,303	130,220
Shareholders	USD	6.5%-9.4%	Nov 2022 - Nov 2028	2,079,649	2,060
Related parties	USD	8.43-8.5%	Feb 2022 - Aug 2024	1,411,935	8,702
Other individuals	GEL	15.8%	Sep 2023 - Sep 2024	110,940	229
				6,810,827	141,211

Borrowings from:	Currency	Interest rate	Maturity date	31 December 2022	
				Principal	Interest
Other individuals	USD	3.5%-9.5%	Jan 2022 - Aug 2024	2,218,219	54,128
Shareholders	USD	6.5%-9%	Nov 2022 - June 2023	2,079,060	2,112
Related parties	USD	8.43-8.5%	Feb 2022 - Aug 2024	1,351,000	8,728
				5,648,279	64,968

Subordinated borrowings from:	Currency	Interest rate	Maturity date	31 December	31 December
				2023	2022
Shareholders	USD	6%-6.3%	Nov 2028 - Nov 2029	1,427,133	1,433,819
				1,427,133	1,433,819

According to the agreement the Organisation initially pays the interest accrued on the principal amount of the loan, and the principal amount will be paid for the completion of the contract.

Changes in borrowings and subordinated borrowings arising from financing activities, including both changes arising from cash flows and non-cash changes can be presented as follows:

	2023	2022
At the beginning of the year	7,147,066	6,075,012
Proceed in borrowings	1,929,968	2,883,174
Repayment of borrowings	(786,405)	(992,953)
Interest paid	(471,670)	(328,954)
 Non-cash flows:		
Interest accruing in period	569,980	529,555
Effects of foreign exchange	(9,768)	(1,018,768)
At the end of the year	8,379,171	7,147,066

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

15. CHARTER CAPITAL

Shareholders	31 December 2023		31 December 2022	
	Percent	Amount	Percent	Amount
Imran Khizar Hayat	20%	1,633,577	20%	1,633,578
Rukhsana Bashir	5%	408,394	16%	1,306,862
Shaukat Ullah Khan Bangash	9.5%	775,949	11.5%	939,307
Muhammad Abdullah Khan Bangash	9%	735,109	8%	653,431
Atif Ullah Khan Bangash	9%	735,111	8%	653,431
Muhammad Ali	8.5%	694,270	8.5%	694,270
Zubair Ullah Khan Bangash	8.5%	694,270	8.5%	694,270
Fahd Ali Sheikh	6%	490,073	6%	490,073
Hiba Sheikh	5.5%	449,233	5.5%	449,234
Osman Bashir	5%	408,394	4%	326,715
Kifayat Ullah Khan Bangash	4%	326,716	4%	326,715
Nida Fatima	5%	408,395	-	-
Nadia Sokhail	5%	408,395	-	-
	100%	<u>8,167,886</u>	100%	<u>8,167,886</u>

16. NET INTEREST INCOME

Interest income is arising from:	2023	2022
Loans to customers	2,994,672	2,844,045
Finance income	484,692	555,803
Modification	4,413	10,990
Placements with banks	3,856	-
	<u>3,487,633</u>	<u>3,410,838</u>
Interest expense is arising from:	2023	2022
Borrowings from shareholders	(190,531)	(155,326)
Borrowings from related parties	(114,867)	(121,919)
Borrowings from other individuals	(179,923)	(158,379)
Subordinated borrowings	(84,659)	(93,931)
Interest expense for leases	(59,322)	(45,819)
	<u>(629,302)</u>	<u>(575,374)</u>
Net interest income	<u>2,858,331</u>	<u>2,835,464</u>

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

17. OTHER OPERATING EXPENSES

	2023	2022
Impairment of repossessed collaterals	(172,314)	(56,098)
Advertising	(160,001)	(113,632)
Consulting and other professional services*	(135,751)	(86,872)
Taxes other than income tax	(77,110)	(88,367)
Software support	(87,179)	(107,971)
Utilities	(65,936)	(41,791)
Expenses related to loan collection	(46,256)	(52,682)
Loss from the sale of the repossessed property	(44,431)	(76,982)
Office expenses	(35,765)	(33,222)
Communication	(26,552)	(24,521)
Application inspection expenses	(22,819)	(25,471)
Other	(89,898)	(65,674)
	<hr/>	<hr/>
	(964,012)	(773,283)

*Consulting and other professional services include audit fees with amount of GEL26,363 and GEL26,274 excluding VAT for the years ended 31 December 2023 and 2022, respectively.

18. COMMITMENTS AND CONTINGENCIES

LITIGATION

In the ordinary course of business, organisations are usually subject to legal actions and complaints.

Following the Organisation's customers' failure to meet loan repayment obligations the Organisation is involved in legal disputes against such customers. The highest possible outcome from such legal disputes is the amount of loans receivable from such customers (including accrued interest and other charges).

Management is unaware of any significant actual, pending or threatened claims against the Organisation.

MANAGEMENT REPORT

In accordance with the Law on accounting, reporting and auditing (article 7) the Organisation has an obligation to prepare and submit Management Report to the State Regulatory Authority, together with Independent Auditors' Report no later than 1 October of the year following the reporting period. The Organisation has not yet fulfilled this obligation at the date of issue of the financial statements.

REGULATIONS OF NATIONAL BANK OF GEORGIA

The Organisation also has to comply with the financial covenants established by the National Bank of Georgia (NBG), such as: capital adequacy, liquidity, property investment, investment, related party exposure and pledged assets ratios. The compliance with these ratios is monitored by the NBG on a monthly basis. According to the NBG regulations, the Organisation has to hold minimum level of CAR at least 18%. The below table discloses the compliance with NBG CAR ratio as at 31 December 2023 and 31 December 2022:

	31 December 2023	31 December 2022
Charter capital	8,167,886	8,167,886
Accumulated loss	(2,972,131)	(3,266,139)
Eligible subordinated debt	1,427,133	1,433,819
Regulatory capital	<hr/> 6,622,888	<hr/> 6,335,566
 Total assets	31 December 2023	31 December 2022
	14,282,222	12,547,138
 Capital adequacy ratio	31 December 2023	31 December 2022
	46%	50%

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2023

(In Georgian Lari)

19. TRANSACTIONS WITH RELATED PARTIES

Related parties or transactions with related parties, as defined by IAS 24 "Related party disclosures", could be one or more of the following:

- a) Parties that directly, or indirectly through one or more intermediaries: control, or are controlled by, or are under common control with, the Organisation (this includes parents, subsidiaries and fellow subsidiaries); have an interest in the Organisation that gives them significant influence over the Organisation; and that have joint control over The Organisation;
- b) Members of key management personnel of the Organisation or its parent;
- c) Close members of the family of any individuals referred to in (a) or (b);
- d) Parties that are entities controlled, jointly controlled or significantly influenced by, or for which significant voting power in such entity resides with, directly or indirectly, any individual referred to in (c) or (b);

In considering each possible related party relationship, attention is directed to the substance of the relationship, and not merely the legal form. Details of transactions between The Organisation and other related parties are disclosed below.

Related party balances and transactions as and for the year ended 31 December 2023:

Financial statement caption	Shareholders	Key management	Other related parties
Borrowings	2,081,709	-	1,420,637
Subordinated borrowings	1,427,133	-	-
Interest expense on borrowings	(190,531)	-	(114,867)
Interest expense on subordinated borrowings	(84,659)	-	-
Salaries and other employee benefits	(480,893)	(92,138)	-

Related party balances and transactions as and for the year ended 31 December 2022:

Financial statement caption	Shareholders	Key management	Other related parties
Borrowings	2,081,172	-	1,359,728
Subordinated borrowings	1,433,819	-	-
Interest expense on borrowings	(155,326)	-	(121,919)
Interest expense on subordinated borrowings	(93,931)	-	-
Salaries and other employee benefits	(487,240)	(76,796)	-

20. EVENTS AFTER THE REPORTING PERIOD

There have been no events after the reporting period that require disclosure in the financial statements.

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი
ფინანსური ანგარიშგება
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად
საანგარიშო წლისათვის, რომელიც დასრულდა
2023 წლის 31 დეკემბერს

ამხე, ს მაგ ა

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	3
ფინანსური ანგარიშგება	
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	5
სრული შემოსავლის ანგარიშგება	6
ანგარიშგება კაპიტალში ცვლილებების შესახებ.....	7
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება.....	8
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შეწივენები	
1. ზოგადი ინფორმაცია.....	9
2. მომზადების საფუძვლები	9
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები	10
4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა	12
5. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკის მართვა.....	24
6. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები.....	27
7. სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები მოგებაში ან ზარალში აღრიცხვით	28
8. კლიენტებზე გაცემული სესხები.....	29
9. მოთხოვები ფინანსური იჯარიდან	32
10. სხვა აქტივები.....	33
11. გადასახადები	34
12. აქტივების გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულება	35
13. ძირითადი საშუალებები	36
14. სუბორდინირებული სესხები და სხვა ნასესხები თანხები	36
15. საწესდებო კაპიტალი	37
16. წმინდა საპროცენტო შემოსავლები	37
17. სხვა საოპერაციო ზარჯები	38
18. პირობითი ვალდებულებები	38
19. ოპერაციები და კავშირებულ მხარეებთან	39
20. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები	40

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალის დამფუძნებლებსა და ხელმძღვანელობას

მოსაზრება

ჩვენ ჩავთარეთ შეს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალის (შემდეგში - ორგანიზაცია) თანდართული ფინანსური ანგარიშების აუდიტი, რომელიც შედგება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგრამარეობით მომზადებული ფინანსური მდგრამარეობის ანგარიშებისგან, ასევე, აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშების, საკუთარი კაპიტალის ცელისუბების ანგარიშებისა და ფულადი ნაკადების ანგარიშებისგან, ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოვლე მიმოხილვისა და სხვა განმარტებითი ინფორმაციისგან.

ჩენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ორგანიზაციის ფინანსურ მდგომარეობას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ საანგარიშებო წლისათვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშების საერთაშორისო სტანდარტების (ფას) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი ჩაგატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასБ“) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით გათვალისწინებული ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია დასკვნის წაწილში - „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ ორგანიზაციისგან დამოუკიდებლობი, რაც გულისხმობს შესაბამისობას „ბრძალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს“ მიერ გამოყენებული „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის“ მოთხოვნებთან და ამასთანავე, ვასრულებთ ამავე კოდექსით განსაზღვრულ სხვა ეთიკურ ვალდებულებებს.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია, რომელზეც პასუხისმგებელია ორგანიზაციის ხელმძღვანელობა და რომელიც შეიტანება მიმართველობის ანგარიშგებაში, არ გვქონდა მიღებული აუდიტორის დასკვნის თარიღისთვის. ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს ზემოხსენებულ სხვა ინფორმაციას. საგარაუდოდ, მმართველობის ანგარიშგება ჩჩინთვის ხელმისაწვდომი გახდება ჟუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაზი მდგრძომარეობს, რომ გავეცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციასაც და განვიხილოთ, არის თუ არა ის არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ზომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ ჩვენ შესრულებულ საშუალოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტონბა არსებობს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციაში, გვევალება ამ ფაქტის ინფორმირება.

ხელმძღვანელობისა და მეთავალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშებრაზე

ფინანსური ანგარიშების მოსამზადებლად ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, შეაფასოს და, საჭიროების შემთხვევაში, განმარტოს საქმიანობის უწყვეტობა და მასთან დაკავშირებული საკითხები. ასევე, ანგარიშების მოამზადოს საქმიანობის უწყვეტობის დაშვების საფუძველზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა განზრახული აქცია ორგანიზაციის ლიკვიდაცია, ოპერაციების შეჩერება ან არ აქცის, ამის გარდა, სხვა არჩევანი.

ମେତ୍ରିକାଲ୍ୟୁରେଓଡାଖ୍ ଆଶ୍ଵଦୀସମ୍ମଗ୍ରହେଲା ଅର୍ଥରେ ପାଶୁଶୀସମ୍ମଗ୍ରହେଲନି ଅରିବାନ ଟ୍ରେଫାର୍ମସ୍ଯେଫ୍ରେଲାଙ୍କା ଗ୍ରୁଣ୍ଟିନ ନର୍ଗାନିର୍ବାତ୍ରିଲା ଉଚ୍ଚାନ୍ତିର୍ବାତ୍ରିରେ ଅନ୍ଦାରିମ୍ବାହୀରେ ମନ୍ତ୍ରକାଲ୍ୟେବିଲି ଅର୍ଥରେପାଇଲାଏବୁ।

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მივიღოთ გონივრული რწმუნება, შეიცავს თუ არა მოცემული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება არის რწმუნების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტის იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შეძლებს არსებითი უზუსტობების გამოვლენას.

უზუსტობები შესაძლოა წარმოიშვას თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად და არსებითად განიხილება, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოხდების მოსმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც მიიღება წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) თანახმად, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ვადგენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკებს, ვგვგმავთ და ვასრულებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესატერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსატემერად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობის ვერ აღმოჩენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, ინფორმაციის განზრაა გამოტოვებას, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენას ან შიდა კონტროლის უფლებელყოფას;
- შევისწავლით აუდიტისთვის მიზნებულოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ორგანიზაციის შიდა კონტროლის უფლებელყოფაზე;
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების მიზანშეწონილობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების გონივრულობას;
- გამოგვაქს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ მოქმედი საწარმოს საბუღალტრო საფუძვლების გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მიღებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე ვასკვნით, აქვს თუ არა ადგილი არსებით გაურკვევლობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებებში, რომლებმაც შესაძლოა ქვეშ დააყენოს ორგანიზაციის უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპით. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვევლობას, ჩვენს აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღებას გავამახვილებთ შესაბამის ინფორმაციაზე ფინანსურ ანგარიშგებაში ან, თუ ამგვრი ინფორმაცია არაადგვატური იქნება, შევცვლით ჩვენს დასკვნას. ჩვენი მსჯელობები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედეგების თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა შესაძლოა აიძულოს ორგანიზაცია შეწყვიტოს ფუნქციონირება საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპით;
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების ზოგად წარდგენას, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება მირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

სხვა საკითხებთან ერთად ჩვენ კომუნიკაცია გვაქს მეთვალყურებაზე პასუხისმგებელ პირებთან აუდიტის მასშტაბზე, ვადებსა და აუდიტის შედეგად აღმოჩენილი მიზნების შესახებ, მათ შორის, შიდა კონტროლის ნაკლოვანებების შესახებ.

გარიგების პარტნიორი, რომელიც პასუხისმგებელია აუდიტზე, რომლის შედეგებიც ასახულია დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნაში, არის:

/ხელმოწერა/

დავით დარსაველიძე (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-A-735032)

შპს „ბიდიოს“ სახელით

თბილისი, საქართველო

14 ივნისი 2024

ოთხი, ძმავა

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური მდგომარეობის აწგარიშება

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ქართულ ლაპში)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022 (გადაანგარიშებული)*	1 იანვარი 2022 (გადაანგარიშებული)*
აქტივები				
ფული და ფულის ეკვივალენტები	6	2,312,560	2,043,004	1,124,801
სამართლიანი ღირებულებით				
აღრიცხული ფინანსური აქტივები	7	-	-	327,124
მოგებაში ან ზარალში ასახვით				
კლიენტული გაცემული სესხები	8	8,764,328	7,719,719	6,168,924
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	9	1,120,072	1,421,296	1,470,841
სხვა აქტივები	10	968,497	625,455	406,311
გადავადებული მოგების	11	344,696	195,208	29,917
გადასახადის აქტივი				
აქტივების გამოყენების უფლება	12	678,208	441,403	574,917
მირითადი საშუალებები	13	93,861	101,053	110,098
სულ აქტივები		14,282,222	12,547,138	10,212,933
ვალდებულებები				
სამართლიანი ღირებულებით				
აღრიცხული ფინანსური	7	4,529	11,205	74,693
ვალდებულებები მოგებაში ან				
ზარალში ასახვით				
სხვა ვალდებულებები		14,723	74,129	66,115
საიჯარო ვალდებულებები	12	688,044	412,991	623,919
მიღებული სესხები	14	6,952,038	5,713,247	4,431,267
სუბორდინირებული სესხები	14	1,427,133	1,433,819	1,643,745
მთლიანი ვალდებულებები		9,086,467	7,645,391	6,839,739
კაპიტალი				
საწესდებო კაპიტალი	15	8,167,886	8,167,886	7,457,706
აკუმულირებული ზარალი		(2,972,131)	(3,266,139)	(4,084,512)
მთლიანი კაპიტალი		5,195,755	4,901,747	3,373,194
მთლიანი ვალდებულებები და				
კაპიტალი		14,282,222	12,547,138	10,212,933

(*) დეტალური ინფორმაცია წინა წლების გადაანგარიშებაზე მოცემულია მე-8 შენიშვნაში.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დასრულებული ფინანსური აწგარიშება დამტკიცებულია და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2024 წლის 14 ივნისს შემდეგი პირების მიერ:

გენერალური დირექტორი

/ხელმოწერა/

იმრან ხიზარ ჰაიატი

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

9-40 გვერდებზე არსებული განმარტებითი შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური აწგარიშების განუყოფელ ნაწილს.

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ქართულ ლაპში)

	შენიშვნა	2023	2022
საპროცენტო შემოსავალი	16	3,487,633	3,410,838
საპროცენტო ხარჯი	16	(629,302)	(575,374)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი გაუფასურებამდე		2,858,331	2,835,464
გაუფასურების ხარჯი სასესხო ფინანსურ აქტივებზე	8,9	(345,014)	(149,380)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		2,513,317	2,686,084
წმინდა ზარალი ვალუტის ყიდვა-გაყიდვის ოპერაციებიდან		(209,506)	(863,873)
ჯარიმებიდან მიღებული შემოსავალი		507,249	448,234
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი		(1,462,555)	(1,309,791)
ცვეთა და ამორტიზაცია		(257,141)	(248,717)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	17	(964,012)	(773,283)
წმინდა მოგება სავალუტო ოპერაციებიდან		17,168	714,428
მოგება დაბეგვრამდე		144,520	653,082
მოგების გადასახადის სარგებელი	11	149,488	165,291
მთლიანი სრული შემოსავალი		294,008	818,373

9-40 გვერდებზე არსებული განმარტებითი შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების
განუყოფელ ნაწილს.

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი
ანგარიშგება კაპიტალში ცვლილებების შესახებ
2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის
(ქართულ ლარში)

	საწესდებო კაპიტალი	აკუმულირებული ზარალი	სულ
2022 წლის 1 იანვარი	<u>7,457,706</u>	<u>(4,084,512)</u>	<u>3,373,194</u>
ფულადი შენატანი	710,180	-	710,180
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	-	818,373	818,373
2022 წლის 31 დეკემბერი	<u>8,167,886</u>	<u>(3,266,139)</u>	<u>4,901,747</u>
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	-	294,008	294,008
2023 წლის 31 დეკემბერი	<u>8,167,886</u>	<u>(2,972,131)</u>	<u>5,195,755</u>

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

9-40 გვერდებზე არსებული განმარტებითი შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

გვერდი 7 - 40

ფულადი სახსრების მომრაობის ანგარიშგება
 2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის
 (ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	2023	2022
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან:			
მოგება დაბეგორიზმდე		144,520	653,082
კორექტირებები:			
დარიცხული პროცენტის წმინდა ცვლილება*		112,986	201,197
გაუფასურების ხარჯი სასესხო ფინანსურ აქტივებზე		345,014	149,380
დასაკუთრებული ქონების გაუფასურება წმინდა		172,314	52,682
სარეალიზაციო ღირებულებამდე			
დებიტორული დავალიანების გაუფასურება	10	20,315	15,649
წმინდა ზარალი სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული		-	4,593
ფინანსური ინსტრუმენტებიდან მოგებაში ან ზარალში ასახვით			
ცვეთა და ამორტიზაცია		257,141	248,717
სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოდიფიკაციის ეფექტი		(4,392)	(10,990)
დასაკუთრებული ქონების რეალიზაციიდან მიღებული ზარალი		87,179	76,982
წმინდა მოგება უცხოური ვალუტის გადაფასებიდან		(17,168)	(714,428)
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებები		1,117,909	676,864
ცვლილებები საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში:			
სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური		(6,676)	259,043
ინსტრუმენტები მოგებაში ან ზარალში ასახვით			
კლიენტებზე გაცემული სესხები		(1,289,007)	(1,567,308)
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან		299,114	30,696
სხვა აქტივები		(622,482)	(364,510)
სხვა ვალდებულებები		(106,451)	(82,084)
ფულადი ნაკადების წმინდა გადინება საოპერაციო საქმიანობიდან		(607,593)	(1,047,299)
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან:			
ძირითადი საშუალებების შესყიდვა		(27,612)	(25,313)
ფულადი ნაკადების წმინდა გადინება საინვესტიციო საქმიანობიდან		(27,612)	(25,313)
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან:			
შემოდინება მიღებული სესხებიდან	14	1,929,968	2,883,174
მიღებული სესხების დაფარვა	14	(786,405)	(992,953)
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა		(244,212)	(261,927)
საწესდებო კაპიტალის ზრდა		-	710,180
ფულადი ნაკადების წმინდა შემოდინება ფინანსური საქმიანობიდან		899,351	2,338,474
წმინდა ზრდა/(კლება) ფულსა და ფულის ეკვივალენტებში		264,146	1,265,862
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		2,043,004	1,124,801
გაცვლითი კურსის ცვლილების წმინდა ეფექტი უცხოურ ვალუტაში არსებულ ფულსა და ფულის ეკვივალენტებზე		5,410	(347,659)
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის ბოლოს		2,312,560	2,043,004

*2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის თარიღით დასრულებული წლისთვის ორგანიზაციის მიერ მიღებულმა პროცენტმა შესაბამისად შეადგინა 3,389,795 ლარი და 3,161,513 ლარი.

2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის თარიღით დასრულებული წლისთვის ორგანიზაციის მიერ გადახდილმა პროცენტმა შეადგინა შესაბამისად 471,670 ლარი და 328,954 ლარი.

9-40 გვერდებზე არსებული განმარტებითი შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

1. ორგანიზაცია

ორგანიზაცია

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი დაარსდა 2015 წლის 23 ოქტომბერს როგორც შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება (შემდგომში “ორგანიზაცია”) საიდენტიფიკაციო ნომრით 405121817.

ორგანიზაცია თავის საქმიანობას წარმართავს მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების შესახებ საქართველოს კანონის საფუძველზე და მას ზედამხედველობას უწევს საქართველოს ეროვნული ბანკი (“სებ”).

ორგანიზაციის ძირითადი საქმიანობა მიკრო სესხების გაცემაა. ორგანიზაციის ძირითადი ფინანსური პროდუქტებია: ავტო სესხები და ავტო ლომბარდი. ორგანიზაციის საერთო მიზანია მცირე და საშუალო მეწარმეების ფინანსური მხარდაჭერა, რომელიც მიმართულია ფინანსური რესურსების ეფექტური მართვასა და შემოსავლების გაუმჯობესებისკენ აგროკულტურული საქონლის წარმოებაში, კომერციულ, სავაჭრო და სამეწარმეო საქმიანობაში, ხელმისაწვდომი ფინანსური მხარდაჭერის უზრუნველყოფით.

ორგანიზაციის უმაღლესი მმართველობითი ორგანოა აქციონერთა საერთო კრება, სამეთვალყურეო საბჭო და დირექტორი. ორგანიზაციის საქმიანობას ზედამხედველობას უწევს სამეთვალყურეო საბჭო, რომლის წევრებიც შერჩეულია აქციონერთა საერთო კრების მიერ. თითოეული ფილიალის ყოველდღიურ საქმიანობის ზედამხედველობას ახორციელებს მმართველი, რომელსაც ნიშნავს ორგანიზაციის სამეთვალყურეო საბჭო გენერალური დირექტორის წარდგინებით.

სათაო ოფისთან ერთად, რომელიც მდებარეობს ქ. თბილისში, გიორგი საავასის II გასასვლელში, ნომერ 2-ში, 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ორგანიზაციას ასევე აქვს 3 ფილიალი თბილისში და 1 ბათუმში.

დეტალური ინფორმაცია აქციონერების შესახებ გაშიგრულია მე-15 შენიშვნაში. 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ორგანიზაციას არ ჰყოლია საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე.

2. მომზადების საფუძვლები

ანგარიშგების შესაბამისობა

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების კომიტეტის (ზასკ) მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების (მთლიანობაში ფასს-ები) შესაბამისად.

ორგანიზაცია თავის ბუღალტრულ ჩანაწერებს აწარმოებს და ფინანსურ ანგარიშგებას ამზადებს ქართულ ლარში. თანხომრივი მაჩვენებლები ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილია დამრგვალებების გარეშე, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული. ორგანიზაციის საანგარიშგებო პერიოდი მოიცავს კალენდარულ წელს 1 იანვრიდან 31 დეკემბრის ჩათვლით.

ფინანსური ანგარიშგების ფასს-ების შესაბამისად მომზადება ითხოვს გარკვეული შეფასებებისა და გადაწყვეტილებების გაცემებს. ის, ასევე, ორგანიზაციის ხელმძღვანელობისგან მოთხოვს, რომ მსჯელობის საფუძველზე ჩამოაყალიბოს და მიიღოს ყველაზე გონივრული სააღრიცხვო შეფასებები. ის მნიშვნელოვანი სფეროები, რომლებიც შეფასდა ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და მათი ეფექტურ შესახებ, მოცემულია მე-3 შენიშვნაში. ბუღალტრული პოლიტიკის საფუძვლები მოცემულია მე-4 შენიშვნაში.

შეფასების საფუძველი

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე, გარდა სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტებისა მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

საქმიანობის უწყვეტობა

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ორგანიზაციის ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის საფუძველზე იმის დაშვებით, რომ ორგანიზაცია განკრძობს ფუნქციონირებას პროგნოზირებად მომავალში. ხელმძღვანელობასა და დამფუძნებლებს სურვილი აქვთ, განვითაროთ ანგარიშგების საქართველოში. ხელმძღვანელობისთვის არ არის ცნობილი რაიმე განუსაზღვრელობა, რამაც შეიძლება საფრთხე შეუქმნას ორგანიზაციის ფუნქციონირებას. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის გამოყენება შესაფერისა მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

არჩევა, სამართლებრივი მინისტრი

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

2. მომზადების საფუძვლები (გაგრძელება)

၅) 2023 წლის 1 იანვრის შემდეგ ძალაში შესული ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები:

2023 წლის 1 იანვრიდან ძალაში შედის შემდგომი სტანდარტები და შესწორებები:

- ფასს 17 სადაზღვევო კონტრაქტები
  - სააღრიცხვო პოლიტიკის განმარტებითი შენიშვნები (შესწორება - ბასს 1 და ფასს სტანდარტების პრაქტიკის დებულება 2 – „არსებითობის განსჯა“);
  - სააღრიცხვო შეფასებების განმარტება (შესწორება - ბასს 8 „სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებაში და შეცდომები“);
  - გადავადებული გადასახადი, რომელიც უკავშირდება ერთი ოპერაციიდან წარმოქმნილ აქტივებს და ვალდებულებებს (ბასს 12-ის შესწორება); და

ეს ცვლილებები ფასს-ების სხვადასხვა სტანდარტებში ძალაში შედის 2023 წლის 1 იანვრიდან ან შემდგომი საანგარიშგებო პერიოდებისთვის. არცერთი მათგანი არსებით გავლენას არ ახდებს ორგანიზაციის 2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის ფინანსურ ანგარიშებაზე.

(8) ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები, რომლებიც გამოიიდა, მაგრამ ამ პრინციპების შესულებაზე

ორგანიზაციის ფინანსური ანგარიშების დამტკიცების თარიღამდე, IASB-ის (ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭო) მიერ გამოიცა გარკვეული ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და ცელილებები არსებულ სტანდარტებში, რომლებიც მაღაში შედის მომდევნო საანგარიშებო პერიოდებში და რომლებზეც ორგანიზაციამ გადაწყვიტა არ მიეღო წაადრევად.

2024 წლის 1 იანვრიდან ძალაში შედის შემდგომი შესწორებები:

- საიგუარო ვალდებულება უკუიჯარის პირობით გაყიდვისას - (ფასს 16-ის შესწორება);
  - ვალდებულების კლასიფიკაცია მოკლევადიანად ან გრძელვადიანად (ზასს 1-ში შესწორება);
  - კოვენანტებიანი გრძელვადიანი ვალდებულებები (ზასს 1-ში შესწორება); და
  - მიმწოდებლის ფინანსური შეთანხმებები (შესწორება ბასს 7-ში და ფასს 7-ში).

2025 წლის 1 იანვრიდან ძალაში შედის შემდგომი შესწორებები:

- გასაცვლელი სავალუტო კურსის არ არსებობა (შესწორება ზასს 21-ში უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებებით გამოწვეული შედეგები).

ამჟამად, ორგანიზაცია აფასებს ცვლილებების მოსალოდნელ გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებზე. ორგანიზაციას არ გააჩნია მოლოდინი, რომ ბასხვას მიერ გამომშვებულ ამ და სხვა რომელიმე სტანდარტს, რომელიც ჯერ არ არის ძალაში შესული, ექნება არსებითი გავლენა ორგანიზაციაზე.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

დაკავშირებით. მსგავსი შეფასებები და დაშვებები მუდმივად მუშავდება ისტორიულ გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებზე დაყრდნობით, მათ შორის, ისეთი მომავალი მოვლენების გათვალისწინებით, რომელიც მოსალოდნელია გონივრულ ფარგლებში. მომავალში მიღებული ფაქტომრიცი შედეგი შესაძლოა განსხვავდებოდეს აღნიშნული შეფასებებისა და დაშვებებისგან. ქვემოთ მოყვანილია ის შეფასებები და დაშვებები, რომლებიც მომდევნო ფინანსურ წელში აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებში არსებითი ცვლილებების რისკის მატარებელია.

მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების ანარიცხის შეფასება

ქვემოთ მოცემულია ორგანიზაციის ხელმძღვანელობის მიერ სააღრიცხვო პოლიტიკაში გამოყენებული ძირითადი შეფასებები, რომლებიც ყველაზე დიდ გავლენას ახდენს მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების (ზარალის) რეზიუმების შეფასებაზე:

- დეფოლტის ალბათობა: დეფოლტის ალბათობა (PD) წარმოადგენს მთავარ მონაცემს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაზირვისას. დეფოლტის ალბათობა არის მაჩვენებელი, რომელიც გვიჩვენებს დეფოლტის მოხდენის ალბათობას კონკრეტულ პერიოდში, რომლის გაანგარიშებისას გამოიყენება ისტორიული მონაცემები და სამომავლო პირობებთან დაკავშირებული დაშვებები და მოლოდინი.
- ზარალი ვალდებულების შეუსრულებლობის შემთხვევაში: ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD) არის შესაძლო ზარალის შეფასება, რომელიც წარმოიშვება დეფოლტის შემთხვევაში. იგი ეფუძნება ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ფულად ნაკადებსა და იმ ნაკადებს შორის სხვაობას, რომლის მიღებასც ელის კრედიტი, სესხის უზრუნველყოფებიდან და კრედიტის ერთიანი გაზრდით მიღებული ნაღდი ფულის ნაკადების გათვალისწინებით
- საპროგნოზო სცენარების დადგენა: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) გაზომვისას ორგანიზაცია იყენებს გონივრულ და ფაქტურით გამოკრებულ საპროგნოზო ინფორმაციას, რომელიც ეფუძნება დაშვებებს სხვადასხვა ეკონომიკური ფაქტორის სამომავლო მოქმედებისა და ამ ფაქტორების ურთიერთებულების შესახებ.

იჯარის ვადა, ზღვრული სასესხო განაკვეთი და საიჯარო გადასახადები

ორგანიზაცია იყენებს მსჯელობას იჯარის ვადის დადგენისას. განიხილავს ყველა სათანადო ფაქტს და გარემოებას, რომელიც მოიჯარეს ეკონომიკურ სტრუქტურის უზრის, გამოიყენოს იჯარის გაგრძელების უფლება, ან არ გამოიყენოს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლება. ორგანიზაცია ხელახლა აფასებს, საკიარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ ის გამოიყენებს იჯარის გაგრძელების არჩევანის უფლებას, ან არ გამოიყენებს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლებას, იმ შემთხვევაში, თუ მოხდება რაიმე მნიშვნელობაზე მოვლენა, ან მნიშვნელოვნად შეიცვლება გარემოებები, რომლებიც: ა) მოიჯარის კონტროლს ექვემდებარება; და ბ) გავლენას ახდენს იმის შეფასებაზე, საკიარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს უფლებას, რომელიც ადრე გათვალისწინებული არ ჰქონდა იჯარის ვადის დადგენისას, ან არ გამოიყენებს ისეთ უფლებას, რომელიც ადრე გათვალისწინებული ჰქონდა იჯარის ვადის განსაზღვრისას.

ორგანიზაცია იყენებს მსჯელობას ზღვრული სასესხო განაკვეთის დადგენისთვის. დაკვირვებადი მონაცემების გამოყენებით განისაზღვრება ძირითადი განაკვეთი, რომელიც კორექტურდება მოიჯარისთვის დამახასიათებელი სპეციფიკური ფაქტორებით და უზრუნველყოფის (იჯარის ობიექტის) მახასიათებლებით.

საქართველოში ჩემირად იჯარის ხელშეკრულება არ მოიცავს ჩანაწერს (ან მოიცავს არასრულს ჩანაწერს) იჯარის განახლების/გაგრძელების შესახებ. ასეთი შემთხვევებისთვის, საიჯარო ვალდებულების განსაზღვრისას შეფასებული საიჯარო გადახდები არის უცვლელი მთელი საიჯარო ვადის განმავლობაში განახლებადი პერიოდის ჩათვლით

უზრუნველყოფის საგნის ღირებულების შეფასება

ხელმძღვანელობა რეცულარულად განიხილავს უზრუნველყოფის საგნის საბაზო ღირებულებას. ხელმძღვანელობა იყენებს საკუთარ გამოცდილებას რეალური ღირებულების დასაკორექტირებლად. უზრუნველყოფის მოცულობა დამოკიდებულია მსესხებლის საკრედიტო რისკზე.

გადასახადები

სხვადასხვა ფაქტორების, მათ შორის წარსული გამოცდილების ანალიზისა და საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციების მიხედვით, ორგანიზაცია თვლის, რომ მის მიერ გაკეთებული საგადასახადო ვალდებულებების დარიცხვები ადეკვატურია ყველა წლისთვის. ეს მოსაზრება ეყრდნობა დაშვებებს და შეიძლება შეიცავდეს კომპლექსურ მსჯელობებს მოვლენებზე. იმდენად, რამდენადც ამ საკითხების საბოლოო საგადასახადო შედეგი განსხვავდება ასებებული საზღვალო ჩანაწერისაგან, ასეთი სხვაობი გავლენას იქონიებს საგადასახადო ხარჯზე იმ პერიოდში, როგორც ასეთი გადაწყვეტილება იქნა მიღებული. ორგანიზაცია დარწმუნებულია, რომ მას შეუძლია თავისი საგადასახდო დეკლარაციების დასახუთება და ცდილობს მინიმუმამდე დაიყვანოს გადასახადებთან დაკავშირებული რისკები.

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები აისახება ორგანიზაციის ფინანსურ ანგარიშგებაში, როდესაც იგი ხდება ხელშეკრულების მონაწილე შესაბამის ფინანსურ ინსტრუმენტთან მიმართებაში.

თავდაპირველი აღიარებისას, ფინანსური ინსტრუმენტები ფასდება იმ დანახარჯებით დაკორექტირებული რეალური ღირებულებით, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური აქტივის შემძნასთან, ან ფინანსური ვალდებულების გამოშვებასთან, იმ ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, რომელიც შეფასებული არ არის რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

თუ გარიგების ფასი განსხვავდება რეალური ღირებულებისგან თავდაპირველი აღიარებისას, ორგანიზაცია სხვაობას ანგარიშობს შემდეგნაირად:

- თუ რეალური ღირებულება განსაზღვრულია აქტიურ ბაზარზე კოტირებული ფასით იდენტური აქტივისთვის ან ვალდებულებისთვის ან ეფუძნება შეფასების ისეთი მეთოდის გამოყენებას, რომელიც ეყრდნობა მხოლოდ დაკორებების ქვეშ მყოფი ბაზრებიდან მიღებულ მონაცემებს, ამ შემთხვევაში სხვაობა აისახება მოგებაში ან ზარალში თავდაპირველი აღიარებისას.
- სხვა წებისმიერ შემთხვევაში რეალური ღირებულება დაკორექტირდება გარიგების ფასის მიხედვით, თავდაპირველი აღიარებისას რეალურ ღირებულებასა და ოპერაციის ფასს შორის სხვაობის გადავადებით. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ორგანიზაცია ამ გადავადებულ სხვაობას აღიარებს როგორც მოგებას ან ზარალს, როდესაც იგი იქნება გონივრულად გაზომვადი, ან როდესაც ინსტრუმენტის აღიარება არის შეწყვეტილი.

ფინანსური აქტივები

კლასიფიკაცია საწყისი აღიარებისას და შემდგომი შეფასება

საწყისი აღიარებისას ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება შემდეგი კატეგორიებიდან ერთ-ერთად: შემდგომში ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული, შემდგომში რეალური ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით და შემდგომში რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ამორტიზებული ღირებულება

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები არის ორგანიზაციისთვის ყველაზე მნიშვნელოვანი კატეგორია. ფინანსური აქტივები ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, თუ ერთდროულად კმაყოფილდება შემდეგი ორი გარემოება:

- ორგანიზაცია აქტივს ფლობს ბიზნეს-მოდელით, რომლის მიზანსაც წარმოადგენს აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც ერთპიროვნულად წარმოადგენს მირი თანხის და პროცენტის გადახდას მირი თანხის დარჩენილ ნაწილზე.

თავდაპირველი აღიარების შემდგომ ფინანსური აქტივები ფასდება ეფუძნური საპროცენტო განაკვეთის (EIR) გამოყენებით და ექვემდებარება გაუფასურებას. აქტივის აღიარების შეწყვეტის, მოდიფიცირების ან გაუფასურების შედეგად მიღება ან ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

რეალური ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით

ფინანსური აქტივი ფასდება რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში, თუ ის აკმაყოფილებს მომდევნო ორ პირობას და არ ექვემდებარება მოგებაში ან ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული აქტივის პირობას:

- კომპანია აქტივს ფლობს ბიზნეს-მოდელით, რომლის მიზანსაც წარმოადგენს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება და ფინანსური აქტივების გაყიდვა; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც ერთპიროვნულად წარმოადგენს მირი თანხის და პროცენტის გადახდას მირი თანხის დარჩენილ ნაწილზე.

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური აწყარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული სააწყარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით

ყველა ფინანსური აქტივი, რომელიც არ არის კლასიფიცირებული, როგორც ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული, ან რეალური ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, ფასდება როგორც რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ორგანიზაციის ყველა ფინანსურ აქტივი შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით.

ბიზნეს მოდელის შეფასება

ფასს 9-ის მიხედვით არსებობს 3 სახის ბიზნეს მოდელი:

- აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად: ამ ბიზნეს მოდელის მიზანია აქტივების ფლობა მათი არსებობის მანძილზე პროცენტის, მირისა და სხვა დაკავშირებული ფულადი ნაკადების გენერირებისთვის;
- აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად, ან/და გასაყიდად: ეს ბიზნეს მოდელი წინას მსგავსია, იმ განსხვავებით, რომ ორგანიზაციამ შეიძლება გადაწყვიტოს მისი გაყიდვა ან ლიკვიდობის მიზნებისთვის ფლობა, სანამ აქტივს ვადა დაუდგება.
- სხვა: ყველა ის მოდელი, რომელიც არ ხვდება ზემოთ მოცემული მოდელების კრიტერიუმებში.

ბიზნეს მოდელის შეფასება მოითხოვს მსჯელობას, რომელიც დაფუძნებულია შეფასების თარიღში არსებული ფაქტებისა და გარემოებების შეფასებაზე. ბიზნეს მოდელი არ არის შეფასებული ცალკეული ფინანსური ინსტრუმენტის მიხედვით, არამედ შეფასებულია უფრო მაღალი დონის ფაქტორის - ფინანსური ინსტრუმენტის სახეობის შესაბამისად აგრეგირებული პორტფელის მიხედვით.

ბიზნეს მოდელის შეფასებისას ორგანიზაციამ გაითვალისწინა: რაოდენობრივი და ზარისობრივი მახასიათებლები, რომ განესაზღვრა თუ როგორ იცვლებოდა ბიზნეს მოდელი და ფინანსური ინსტრუმენტი ამ ბიზნეს მოდელში; რისკები, რომლებიც ახდენს გავლენას ამ ბიზნეს მოდელზე; ამ რისკების მართვის გზები და უმაღლესი ხელმძღვანელობის კომპეტენცია.

გასაყიდად ფლობილი ან მართული ფინანსური აქტივები, რომელთა მაჩვენებლები ფასდება რეალური ღირებულების საფუძველზე, შეფასებულია რეალური ღირებულების მოგება ზარალში ასახვით, რადგან ისინი არც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებისთვის და არც ორივე - სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებისა და ფინანსური აქტივების გაყიდვისთვის არიან განკუთვნილი.

მხოლოდ ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდა (SPPI)

თუ ფინანსური აქტივი არის ფლობილი ისეთი ბიზნეს მოდელის ფარგლებში, რომლის მიზანია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება, ან რომლის მიზანი მიიღწევა როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ფულებით, ისე ფინანსური აქტივების გაყიდვით, მამინ ორგანიზაციამ უნდა განსაზღვროს, სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები წარმოადგენს თუ არა მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილობრივ დაკავშირებული პროცენტების გადახდას. SPPI -ის ტესტი ხორციელდება ერთეული ფინანსური ინსტრუმენტისთვის.

სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილობრივ დაკავშირებული პროცენტების გადახდას, საბაზისო სასესხო შეთანხმების პირობების შესაბამისია. პროცენტი განისაზღვრება, როგორც ფულის დროითი ღირებულებისა და დარჩენილ ძირი თანხისათვის დაკავშირებული საკრედიტო რისკის ანაზღაურება კონკრეტული პერიოდის განმავლობაში. ის შეიძლება ასევე ითვალისწინებდეს სესხის გაცემასთან დაკავშირებული სხვა მირითადი რისკების (მაგალითად, ლიკვიდობის რისკი) და დანახარჯების (მაგალითად, ადმინისტრაციულ დანახარჯებს) კომპენსაციას, რაც დაკავშირებულია დროის გარკვეულ პერიოდში ფინანსური აქტივის შენარჩუნებასთან. ასევე საბაზისო სასესხო შეთანხმების პირობების შესაბამის მოგების მარჟასაც.

იმის შეფასებისას, წარმოადგენენ თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდებს, ორგანიზაცია აფასებს ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობებს. ეს წარმოადგენს იმის შეფასებას, მოიცავს თუ არა ფინანსური აქტივი სახელშეკრულებო პირობებს, რომლებიც შესაძლოა ცვლილეს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ვადებს ან თანხებს, რომელიც არ შეესაბამება SPPI-ის პირობებს.

SPPI-ის პირობები თუ დარღვეულია, ასეთი ფინანსური აქტივები ფასდება როგორც რეალური ღირებულებით მოგება ზარალში ასახვით, მიღებული პროცენტი კი აღიარდება სხვა საპროცენტო შემოსავლად.

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური აწგარიშვების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც შესაბამისია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც:

- აქტივიდან მისაღები ფულადი სახსრების მიღების საკონტრაქტო უფლებებს ვადა გასდის;
- ორგანიზაცია გადასცემს ფინანსური აქტივებიდან მისაღები ფულადი სახსრების საკონტრაქტო უფლებებს, ან მიღო ვალდებულება გადაიხადოს მიღებული ფული მთლიანად მესამე მხარის მიმართ; ან (ა) გადასცემს არსებითად ყველა რისკს და აქტივზე საკუთრების უფლებას, ან (2) არსებითად არც გადასცემს და არც იტოვებს ყველა რისკსა და სარგებელს, მაგრამ გადასცემს კონტროლს აქტივზე.

ცლილება გაუფასურების შეფასებაში

ფასს 9-ის მიღებამ ფუნდამენტურად შეცვალა ორგანიზაციის აღრიცხვა გაცემული სესხების გაუფასურების ანარიცხთან დაკავშირებთ, კერძოდ ზას 39-ის მიღომა - „გაწული ზარალი“ (CL) ჩაანაცვლა მომავალზე ორიენტირებულმა - „მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის“ (ECL) მოდელმა. ფასს 9 მოითხოვს ECL-ის დაანგარიშებას ორგანიზაციის მფლობელობაში არსებული ყველა ფინანსური აქტივისთვის, რომელიც აღრიცხულია, როგორც ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ან რეალური ღირებულების სხვა სრულ შემოსავალში აღრიცხვით. გაუფასურების ანარიცხი ეფუძნება ECL-ს, რომელიც დაანგარიშებულია ფინანსური აქტივის წარმოქმნიდან მომავალი 12 თვის მანძილზე დეფოლტის მოხდენის შემთხვევაში, მანამ სანამ არ მოხდება საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა, რა დროსაც გაუფასურების ანარიცხი ეფუძნება ფინანსური აქტივის არსებობის მანძილზე დაანგარიშებულ ECL-ს. თუ ფინანსური აქტივი აკმაყოფილებს შეძენილის ან აღიარებისთანავე გაუფასურებულის განმარტებას, გაუფასურების ანარიცხი ეფუძნება არსებობის მანძილზე დაანგარიშებულ ECL-ს.

2018 წლის 1 იანვრიდან ორგანიზაციამ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალები აღიარა ყველა სადებეტო ინსტრუმენტისთვის, რომელიც შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით.

გაუფასურების ზარალისა და ანარიცხის განსაზღვრებამ გადაინაცვლა „გაწული ზარალის“ (CL) მოდელიდან, რომელიც ზას 39-ის მიხედვით ზარალს აღრიცხავდა მას შემდეგ, რაც ზარალის გამომწვევი მოვლენა უკვე მომხდარი იყო, „მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის“ (ECL) მოდელზე, რომელიც ფასს 9-ის მიხედვით ზარალს აღრიცხავს ფინანსური აქტივის წარმოქმნისთანავე. ფასს 9-ის მიხედვით ორგანიზაცია ჯერ ცალკეულად მნიშვნელოვანი ფინანსური აქტივებისთვის განსაზღვრავს თუ არის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. შემდგომ კი ჯგუფურად აფასებს, რომლებიც ცალკეულად არ არის მნიშვნელოვანი და აქტივებს, რომლებიც მნიშვნელოვანია, მაგრამ არ არის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება გამოვლენილი მათი ცალკეულად შეფასებისას.

სამეტაპიანი მიღომა

ფასს 9 წარადგენს 3 ეტაპს ფინანსური ინსტრუმენტების გაუფასურებისთვის, მათი წარმოქმნის ან შეძენის თარიღში. ეს მიღომა შეჯამებულია ქვემოთ:

1-ლი ეტაპი: ორგანიზაცია აღიარებს საკრედიტო ზარალის ანარიცხს 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხით. ეს წარმოადგენს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილს დეფოლტის შემთხვევაში, საანგარიშებო პერიოდიდან 12 თვის ვადაში, იმ დაშვებით, რომ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკი არ გაზრდილა მნიშვნელოვანად. იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომელთა ვადიანობა 12 თვეზე ნაკლებია, დეფოლტის აღმართობა იგივეა, რაც არსებობის მანძილზე.

მე-2 ეტაპი: ორგანიზაცია აღიარებს საკრედიტო ზარალის ანარიცხს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხით, იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებმაც თავდაპირველი აღიარების შემდეგ განიცადეს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა.

ეს მოითხოვს ECL-ის გამოთვლას, რომელიც დაფუძნებულია ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის მანძილზე დეფოლტის მოხდენის აღმართობაშე.

ანარიცხი საკრედიტო ზარალებზე ამ ეტაპზე არის უფრო მაღალი, რადგან გაზრდილია საკრედიტო რისკი და გასათვალისწინებელი პერიოდი უფრო გრძელია ვიდრე 1 ეტაპის 12 თვე. მე-2 ეტაპზე მყოფი ფინანსური ინსტრუმენტი ჯერ (ამ ეტაპისთვის) არ იგულისხმებან გაუფასურებულად.

მე-3 ეტაპი: თუ ფინანსური ინსტრუმენტი არის გაუფასურებული, იგი გადადის მე-3 ეტაპზე. ორგანიზაცია აღიარებს გაუფასურების ზარალს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი ზარალის თანხით, ამ გაუფასურებული ფინანსური ინსტრუმენტის PD-ის 100 %-ით.

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

დეფოლტის განსაზღვრება

დეფოლტის სტატუსი გამოიყენება იმ სესხებისთვის, რომლისთვისაც ქვემოთ მოცემულ რომელიმე მოვლენას ექნება ადგილი:

- 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება;
- მსესხებლის ან თანამსესხებლის გარდაცვალება ან დაკარგვა;
- ფორმაჟორი, როცა კლიენტი ხდება გადახდისუუნარო გარე ფაქტორების გამო, რომელიც კონტროლს არ ექვემდებარება.

ორგანიზაცია დეფოლტს აღიარებს გაუფასურებული სესხებისთვის.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა

იმის განსაზღვრისას, მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის მოხდენის რისკი, მისი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ორგანიზაცია ითვალისწინებს გონივრულ და საჭირო ინფორმაციას, რომელიც შესაბამისია და ხელმისაწვდომი მიზანშეუწონელი ხარჯებისა და ძალისხმევის გარეშე. ეს მოიცავს რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებს, ანალიზს, რომელიც დაფუძნებულია ორგანიზაციის წარსულ გამოცდილებაზე და საკრედიტო ექსპერტების შეფასებაზე, ასევე მომავალის პროგნოზირებისთვის საჭირო ინფორმაციას.

რაოდენობრივი ინფორმაცია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ყველაზე მნიშვნელოვანი მაჩვენებელია და ეფუძნება არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობის ცვლილებას შემდეგი ორი მაჩვენებლის შედარებით:

- დარჩენილი არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობა ანგარიშგების დღეს; და
- დარჩენილი არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობა მოცემული დროის მონაკვეთში, რომლის შეფასებაც მოხდა იმ ფაქტებსა და მოვლენებზე დაყრდნობით რომელიც არსებობდა აღიარების მომენტში.

ორგანიზაციის აზრით საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა ხდება არაუგვიანეს 30 დღიანი ვადაგადაცილებისა.

ორგანიზაცია რეგულარულად მიმოიხილავს შემდეგ ფაქტორებს, რათა დაწმუნდეს, რომ აღნიშნული კრიტერიუმები ეფუძნებულია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის მონიტორინგისას:

- კრიტერიუმებს აქვს უნარი გამოავლინონ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა დეფოლტის დადგომამდე;
- ადგილი არ აქვს დოკუმენტური დამთხვევას (კრიტერიუმის მხრივ), როდესაც აუტივი ხდება 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილების;
- არ არსებობს არანაირი უსაფუძვლო არასტაბილურობა ზარალის რეზერვში, 12 თვეში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალიდან (ეტაპი 1) არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში (ეტაპი 2) გადატანებიდან.

საპროგნოზო ინფორმაცია

ფასს 9-ის მიხედვით საკრედიტო ზარალების ანარიცხი დაფუძნებულია გონივრულ და საჭირო საპროგნოზო ინფორმაციაზე, რომელიც ხელმისაწვდომია მიზანშეუწონელი ხარჯებისა და ძალისხმევის გარეშე, რომელიც მოიცავს წარსულ მოვლენებს, მიმდინარე პირობებისა და მომავალი ეკონომიკური მდგომარეობის პროგნოზებს.

ორგანიზაცია საპროგნოზო ინფორმაციას იყენებს, როგორც ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შესაფასებლად, ისე ECL-ის გაზომვის დროს.

ECL -ის გაზომვა

ECL -ის გასაზომად გამოსაყენებელი ძირითადი საშუალებები არის ქვემოთ მოყვანილი ცვლილებების სტრუქტურა:

- დეფოლტის ალბათობა (PD);

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

- ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD);
- დეფოლტის რისკის პოზიცია (EAD).

აღნიშნული პარამეტრები, როგორც წესი შეფასებულია შიდა სტატისტიკური მოდელების და სხვა ისტორიული მონაცემთა ბაზის გამოყენებით. ისინი შექმნილია სამომავლო პროგნოზის ასახვის მიზნით, როგორც ზემოთ არის აღწერილი.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

დეფოლტის აღზათობა (PD)

PD მაჩვენებლები არის მაჩვენებლები კონკრეტული თარიღისთვის და გამოითვლება სტატისტიკური რეიტინგის მოდელების მიხედვით.

იმ შემთხვევებში, თუ მსესხებელი ან სესხი მიგრირდება რეიტინგების კატეგორიებს შორის, აღნიშნულმა შესაძლოა, გამოიწვიოს ცვლილება შესაბამისი PD-ს შეფასებისას. PD-ს შეფასება ხდება საკონტრაქტო ვადის შესაბამისად წინასწარი გადახდის კოეფიციენტის გათვალისწინებით.

დეფოლტის რისკის პოზიცია (EAD)

EAD წარმოადგენს ფინანსური აქტივის არსებობის მანძილზე საკრედიტო რისკის ზეგავლენის შეფასებას, პოტენციური დეფოლტის მოხდენის მომენტში. ეს წარმოადგენს მიუღებელ ფულად ნაკადებს დეფოლტის მომენტში, წინასწერებით დაფარვების, პროცენტის დაფარვებისა და EIR-ით დისკონტირებული დარიცხვების გათვალისწინებით, რომელიც არ უნდა აღმატებოდეს რეგულაციით დადგენილს.

ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD)

LGD გამოიყენება მოსალოდნელი დანაკარგის მოცულობის განსაზღვრისთვის, რომელიც შეიძლება წარმოაშვას დეფოლტის შემთხვევაში. ამ მაჩვენებლის გამოსათვლელად ორგანიზაცია იყენებს გადეფოლტებული სესხების ამოღების განაკვეთს. LGD მოდელი განსაზღვრავს მხოლოდ ფულად შემოღინებებს. LGD გამოითვლება ფულადი ნაკადების საშუალო შეწონილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებით.

ფინანსური ვალდებულებები

ბასს 39 – „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“ ჩაანაცვლა ფასს 9 – „ფინანსური ინსტრუმენტი“-შა. ახალი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიხედვით ფინანსური ვალდებულებები უნდა დაკლასიფიცირდეს შემდეგი კატეგორიებიდან ერთ-ერთით: „რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით“ და „სხვა ფინანსურ ვალდებულებებად“. ორგანიზაციამ 2018 წლის 1 იანვრისთვის (ფასს 9-ის მიღების თარიღი) ყველა ფინანსური ვალდებულება დაკლასიფიცირა, როგორც „სხვა ფინანსური ვალდებულებები“.

ორგანიზაციის სხვა ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სხვა ვალდებულებებსა და მიღებულ სესხებს.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები საწყისი აღიარებისას შეფასებულია რეალური ღირებულებით დამატებული გარიგების ის დანახარჯები, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური ვალდებულებების გამოშვებასთან.

მსგავსი პროცენტის მატარებელი ვალდებულებები შემდგომში აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, რომელიც უზრუნველყოფს მუდმივი განაკვეთით ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებაზე საპროცენტო ხარჯის დარიცხვას. წებისმიერი ფინანსური ვალდებულებისთვის საპროცენტო ხარჯი მოიცავს საწყის გარიგების ხარჯებს და წებისმიერ დამატებით გადასახდელს ვალდებულების გამოსყიდვისთვის.

ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ორგანიზაცია ფინანსური ვალდებულებების აღიარებას წყვეტს მაშინ, როდესაც ვალდებულება სრულდება, უქმდება, ან გასდის ვადა. სადაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ენაცვლება მეორეს იმავე მსესხებლის მიმართ მნიშვნელოვნად განსხვავებული პირობებით, ან არსებული ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება ან მოდიფიკაცია ითვლება თავდაპირებელი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტად და ახალი ვალდებულების აღიარებად და სხვაობა საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ, ან გადასახდელ ანაზღაურებას შორის აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

ართებული სამართლებო

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი
ფინანსური აწგარიშვების განმარტებითი შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული სააწგარიშვებო წლისათვის
(ქართულ ლარში)

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების გადახურვა
ორგანიზაცია ფინანსურ აქტივებისა და ვალდებულებების გადახურვას აკოტებს მაშინ, როდესაც
იურიდიულად არ არის შეზღუდული და ორგანიზაცია გეგმას ანგარიშსწორებას გადახურული
ურთიერთჩათვლა იურიდიულად არ არის შეზღუდული და ორგანიზაცია გეგმას ერთგარიგნად.
ნაშთის საფუძველზე, ან ფინანსური აქტივის მიღებას და ვალდებულების დაფარვას გეგმას ერთგარიგნად.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

რეალური ღირებულების შეფასების იერარქია

ფასს 13 რეალური ღირებულების შეფასების იერარქია

1. იდენტური აქტივების და ვალდებულებების კოტირებული ფასი (დაუკორექტირებელი) აქტიურ ბაზარზე (1-ლი დონე);
  2. პირველ დონეში შემავალი კოტირებული ფასისგან განსხვავებული სხვა ინფორმაცია, რომელიც არის დაკვირვებადი პირდაპირ ან არაპირდაპირ (მე-2 დონე); და
  3. ინფორმაცია, რომელიც არ არის დაკვირვებადი აქტიურ ბაზარზე (მე-3 დონე).

რეალური ღირებულების იქრაოქია განისაზღვრება ყველაზე დაბალი დონის შესაბამისად, რომელიც არსებით გაფლენას ახდენს რეალური ღირებულების განსაზღვრაზე. ფინანსური პტივები და ვალდებულებები კასაიდივირებულია ერთ-ერთ დონეში.

რეალური ღირებულების იერარქიის მეორე დონეში შემავალი რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები და გალილურებები გაშილებულია მე-6 შენიშვნაში.

ତେଣୁଟି କାହାରେ ପାଇଯାଇଲୁ ନାହିଁ

მიწისძიების სამოალებრიბი

მორითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები ზალანში ასახულია ისტორიული ღირებულებით, მირითადი საშუალებები და გარემონტისა (ამორტიზაციის) და გაუფასურების ზარალით, ასეთის არსებობის რომელიც შემცირებულია დაგროვილი ცვეთისა (ამორტიზაციის) და გაუფასურების ზარალით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. ძირითად საშუალებებზე (და არამატერიალურ აქტივებზე) ცვეთის (და ამორტიზაციის) დარიცხვა ხდება მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განძავლობში სისტემატურ საფუძველზე წრფივი მეთოდით. ცვეთა ერთიცხმად წრფივად 5 წელზე გადააწყარიშებით.

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულება გადაიხედება ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, რათა ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულება გადაიხედება ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, რათა ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულება გადაიხედება ანაზღაურებად ღირებულებაზე მეტად. ანაზღაურებადი ღირებულება გადამოწმდეს, ხომ არ არის აღიარებული ანაზღაურებად ღირებულებაზე მეტად. ანაზღაურებადი ღირებულება არის უდიდესი გამოყენების ღირებულებასა და გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებას შორის.

საწევსთამო კაპიტალი და დივიდენდები

კაპიტალი შედგება საწესდებო კაპიტალისა და გაუნაწილებელი მოგებისგან. დივიდენდები ჩაიწერება კაპიტალში კაპიტალი შედგება საწესდებო კაპიტალისა და გაუნაწილებელი მოგებისგან. დივიდენდები ჩაიწერება კაპიტალში იმ პერიოდში, როდესაც ის არის გამოცხადებული. ნებისმიერი დივიდენდი, რომელიც გამოცხადდა საანგარიშებო პერიოდის დასრულების შემდეგ და ფინანსური ანგარიშგების გამოქვეყნებამდე გაიშიფრება ბალანსის შედგენის თარიღის შემდეგ მოვლენების შენიშვნაში.

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები მოიცავს ფორვარდულ და სპოტ ოპერაციებს სავალუტო ბაზოებზე.

წარმოებული ინსტრუმენტები თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით ხელშეკრულების ძალაში შესვლის დღეს და შემდგომში გადაფასდებინ სამართლიანი ღირებულებით. წარმოებული ინსტრუმენტი აქტივების სახით აღირიცხება, როდესაც მათი სამართლიანი ღირებულება დადგებითაა, ხოლო ვალდებულებად - უარყოფითი სამართლიანი ღირებულების შემთხვევაში.

წარმოებული ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების ცვლილებები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან

ფინანსური აქტივი აღიარდება ფინანსურ იჯარად, როდესაც აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული ყველა მნიშვნელოვანი რისკი და ეკონომიკური სარგებელი გადაეცემა მოიჯარეს. საკუთრების უფლება შეიძლება გადაცეს ან არა.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ფინანსური იჯარა, მეიჯარისათვის, ფასს 16-ის მოთხოვნების შესაბამისად წარსდგება, როგორც მოთხოვნა, წმინდა საიჯარო ინვესტიციების ტოლი თანხით. ფინანსური იჯარის შემთხვევაში, რამდენადაც, აქტივის იურიდიულ საკუთრებასთან დაკავშირებული ყველა მნიშვნელოვანი რისკი და ეკონომიკური სარგებელი მოიჯარეს გადაეცემა, მისაღები საიჯარო გადასხდელები მეიჯარის პოზიციიდან განიხილება, როგორც მირითადი თანხის დაფარვა და გარკვეული შემოსავლების მიღება, როდესაც მას აუნაზღაურდება და ეკონომიკური სარგებლის სახით დაუტრუნდება ჩადებული ინვესტიცია და მომსახურება.

ფინანსური შემოსავლის აღიარება უნდა ეფუძნებოდეს ფინანსურ იჯარაში მეიჯარის წმინდა საიჯარო ინვესტიციების უკუგების, მუდმივი პერიოდული განაკვეთის ამსახველ მოდელს. საანგარიშო პერიოდის საიჯარო გადასახდელი, მომსახურების დანახარჯების გამოქვითვით, მიმართულია მთლიანი (ზრუტო) საიჯარო ინვესტიციის საპირისპირო, როგორც მირითადი თანხის, ისე გამოუმუშავებელი ფინანსური შემოსავლის შემცირებისაკენ.

გაყიდვის და უკუიჯარის გარიგებები

ორგანიზაცია ასევე ჩართულია იმ სატრანსპორტო საშუალებების დაფინანსებაში, რომლებსაც უკვე ფლობენ მისი კლიენტები. მსგავსი უკუიჯარის გარიგებების ფარგლებში ორგანიზაცია იძენს შესაბამის აქტივის კლიენტისგან და შემდეგ უკან იჯარით გასცემს აქტივის იგივე კლიენტზე. სატრანსპორტო საშუალება მოქმედებს, როგორც გირაო ყველა იჯარის უზრუნველსაყოფად. ორგანიზაცია იყენებს ფასს 15-ის შესასრულებელი ვალდებულების დაკავშირების განსაზღვრის შესაბამის კრიტერიუმებს, რათა განსაზღვროს აღირიცხება თუ არა აქტივის გადაცემა როგორც აღნიშნული აქტივის გაყიდვა. თუ აქტივის გადაცემა გამყიდველის-მოიჯარის მიერ არ აკმაყოფილებს ფასს 15-ის მოთხოვნებს, რომ აღირიცხოს როგორც აქტივის გაყიდვა, მყიდველი-მეიჯარე არ აღიარებს გადაცემულ აქტივს და აღიარებს ფინანსურ აქტივს გადაცემიდან მიღებული ამონაგების ტოლი ოდენობით. იგი აღრიცხავს ფინანსურ აქტივს როგორც კლიენტზე გაცემულ სესხებსა და ავანსებს, ფასს 9-ის გამოყენებით.

ორგანიზაციამ დაასკვნა, რომ მისი გაყიდვის და უკუიჯარის ხელშეკრულების დებულებები არის იმგვარი, რომ აქტივის გადაცემა გამყიდველისგან - მოიჯარესგან ორგანიზაციაშე არ აკმაყოფილებს და არ აღიარებს ფინანსურ აქტივს გადაცემიდან მიღებული ამონაგების ტოლი ოდენობით.

ორგანიზაციამ ჩაატარა მისი გაყიდვის და უკუიჯარის გარიგებების SPPI ტესტირება. სატრანსპორტო საშუალება ყველა მსგავსი სესხების გირაოს წარმოადგენს. გაყიდვის და უკუიჯარის ხელშეკრულები მოიცავს სახელშეკრულებო პირობებს, რომლებმაც შეიძლება გამოიწვიონ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ცვლილება, მირითად სასესხო გარიგებასთან არადაკავშირებული გზით. მსგავსი ფულადი ნაკადები წარმოაშვება მსესხებლების დეფოლტის შემთხვევაში და უკავშირდება დასაკუთრებულ მანქანების გაყიდვებს, რომელთათვისაც წებისმიერი ნამეტი ამონაგები შეიძლება იყოს შენარჩუნებული ორგანიზაციის მიერ და საკომისიო და სხვა საფასური, რომლებიც პირდაპირ არ უკავშირდება დაუფარავ ძირ თანხას/პროცენტს,

შეიძლება იყოს დარიცხული კლიენტზე (მაგ. სესხის ამოღების გარე ხარჯები, რომლებიც დარიცხულია კლიენტებზე, ნამატით).

ორგანიზაციამ ჩაატარა შესაბამისი მსჯელობები და დასკვნა, რომ SPPI ტესტირება დაკავშირდებულია ყველა ზემოაღნიშნულ გარემოებებში, რადგან 1) ორგანიზაციის მიერ დარიცხული დასაკუთრების საკომისიო და საფასური გამიზნულია სესხის მომსახურების პროცესში ორგანიზაციის მიერ გაწეული ხარჯების დასაფარად, ჩვეულებრივი გასესხების მოდელის ფარგლებში, 2) ის ფაქტი, რომ ორგანიზაცია ინარჩუნებს დასაკუთრებული

არჩევა სამართლი

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

მანქანების გაყიდვიდან მიღებულ შემოსულობებს, რომლებიც აჭარბებს ამოღებულ დაუფარავ ოდენობას (შესაბამისობის შემთხვევაში) არ არის მტკიცებულება იმისა, რომ ორგანიზაციის მიერ ნაკისრი რისკი არის სინამდვილეში მანქანის ფასის რისკი და არა საკრედიტო რისკი. ორგანიზაციას შეუძლია გაყიდოს გირაო და დაიტოვოს ნებისმიერი ნამეტი მხოლოდ დეფოლტის შემთხვევაში და გარიგებიდან ხანდახან მიღებული უმნიშვნელო ამონაგები არ წარმოადგენს ძირითადი ბიზნეს მოდელის მიზანს (ანუ სასესხო აქტივიდან საპროცენტო შემოსავლის მიღება) და არ წარმოადგენს ბიზნესის მიზანს, არამედ წარმოადგენს მხოლოდ საკრედიტო ზარალის მაქსიმალურად შეცირებისათვის გამოყენებულ ინსტრუმენტს, 3) რეგრესის უფლების გარეშე გაყიდვა და უკუიჯარის გარიგების შეწყვეტაზე მიღებული ჯარიმები, რომლებიც დარიცხულია კლიენტებზე, ასევე წარმოადგენს სახელშეკრულებო ელემენტებს, რომელთა მიზანია საკრედიტო რისკის ანაზღაურება და რომლებიც არ იწვევს არანაირ არსებით წმინდა შემოსულობას ორგანიზაციისთვის.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ანარიცხები, პირობითი აქტივები და ვალდებულებები

ანარიცხი არის ვალდებულება, რომლის დაფარვის ვადა ან ოდენობა განუსაზღვრელია. ვალდებულება არის წარსულში მომზდარი მოვლენის შედეგად წარმოშობილი მიმდინარე მოვალეობა, რომლის დასაფარად საჭიროა ეკონომიკურ სარგებელში განვითახული რესურსების საწარმოდან გასვლა. ვალდებულებების წარმომქმნელი მოვლენა არის ისეთი მოვლენა, რომელიც ქმნის იურიდიულ ან კონსტრუქციულ ვალდებულებას, რომლის მიხედვითაც ორგანიზაციამ უპირობოდ უნდა დაფაროს ვალდებულება. იურიდიული ვალდებულება არის ვალდებულება, რომელიც წარმოიქმნება შემდეგი ფაქტორებიდან:

- ხელშეკრულება (ყველა პირობის გათვალისწინებით, მათ შორის, ზეპირი);
- კანონმდებლობა; ან
- სხვა კანონიერი ქმედება.

კონსტრუქციული ვალდებულება წარმოიქმნება ორგანიზაციის ქმედებებიდან, რაც გულისხმობს შემდეგს:

- წარსული პრაქტიკიდან მიღებული გამოცდილების შედეგად, გამოქვეყნებული პოლიტიკით ან საკმაოდ სპეციფიკური მიმდინარე განაცხადით, ორგანიზაცია სხვა მხარეებს მიუთითებს, რომ ის აიღებს გარკვეულ პასუხისმგებლობებს; და
- შედეგად, ორგანიზაცია აღნიშნულ სხვა მხარეებს უქმნის სამართლიან მოლოდინს, რომ იგი შეასრულებს აღებულ ვალდებულებებს.

ტერმინი “პირობითი ვალდებულება” გამოიყენება ვალდებულებისათვის, რომლებიც ვერ აკმაყოფილებენ აღიარების კრიტერიუმებს.

სააღრიცხვო პოლიტიკა გამოყოფს შემდეგ კატეგორიებს:

- ანარიცხები - რომლებიც აღიარდება, როგორც ვალდებულება (იმ პირობით, რომ შესაძლებელია ვალდებულების თანხის საიმედოდ შეფასება), რადგან ისინი წარმოადგენენ მიმდინარე მოვალეობას და მოსალოდნელია, რომ მათ დასაფარად საჭირო იქნება ეკონომიკურ სარგებელში განვითახული რესურსების კომპანიიდან გასვლა; და
- პირობითი ვალდებულებები - რომლებიც არ აღიარდება, როგორც ვალდებულება, რადგან წარმოადგენს, ან:
  - შესაძლო მოვალეობებს, რადგან ჯერ კიდევ არა დადასტურებული, გააჩნია თუ არა ორგანიზაციას მიმდინარე მოვალეობა, რომლის შესრულება გამოიწვევს ეკონომიკურ სარგებელში განვითახული რესურსების კომპანიიდან გასვლა; ან
  - მიმდინარე მოვალეობებს, რომლებიც ვერ აკმაყოფილებს სტანდარტის მოთხოვნებს (რადგან მოსალოდნელი არ არის, რომ ვალდებულების დასაფარად საჭირო იქნება ეკონომიკურ სარგებელში განვითახული რესურსების კომპანიიდან გასვლა, ან შეუძლებელია ვალდებულების თანხის საიმედოდ შეფასება).

პირობითი ვალდებულებები არ აისახება ფინანსურ ანგარიშგებაში გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის გასვლა კომპანიიდან და შესაძლებელია ამ ვალდებულების საიმედოდ შეფასება. პირობითი ვალდებულებების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია ფინანსური ანგარიშგების განვითახულით შენიშვნებში გარდა ისეთი პირობითი ვალდებულებებისა, რომლებთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის გასვლა კომპანიიდან არ არის მოსალოდნელი.

პირობითი ვალდებულებები შეიძლება განვითარდეს თავდაპირველად მოსალოდნელისგან განსხვავებული სახით. ამიტომ ისინი ფასდება მუდმივად, რათა განისაზღვროს, ხომ არა აუცილებელი ეკონომიკურ სარგებელში განვითახული რესურსების ორგანიზაციიდან გასვლა. იმ შემთხვევაში, თუ იმ ვალდებულების დასაფარად,

ამავ, ნაბავა

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ფენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

რომელიც განიხილებოდა პირობით ვალდებულებად, საჭირო იქნება ეკონომიკურ სარგებელში განივთებული რესურსების ორგანიზაციიდან გასვლა, ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარდება ანარიცხი იმ პერიოდში, როდესაც ასეთ ცვლილებას უწერა ადგილი (გარდა განსაკუთრებულად იშვიათი შემთხვევებისა, როდესაც ვალდებულების თანხის საიმედო შეფასება შეუძლებელია).

პირობითი აქტივები არ აისახება ფინანსური ანგარიშგებაში, თუმცა მათ შესახებ ინფორმაცია მოცემულია ახსნა-განმარტებით შენიშვნებში, როდესაც შესაძლებელია ეკონომიკური სარგებლის შემოდინება. თუ ეკონომიკური სარგებელი აუცილებლად მიიღება, აქტივი და შესაბამისი შემოსავალიც აღიარდება შესაბამისი პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში მაშინ, როდესაც შეფასების ცვლილება მოხდა.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

დაბეგვრა

გადასახადის ხარჯი შედგება პერიოდის მიმდინარე და გადავადებული გადასახადისგან. გადასახადი აღიარებულია სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში იმ შემთხვევის გარდა, თუ ის აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში. ამ შემთხვევაში გადასახადი ასევე აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში შესაბამისად.

მიმდინარე მოგების გადასახადი გამოითვლება საანგარიშგებო თარიღისთვის ფაქტობრივად მოქმედი საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით. მენეჯმენტი პერიოდულად ახდენს საგადასახადო მიდგომის გადახედვას კანონმდებლობაში არსებული სხვადასხვა ინტერპრეტაციის შესაბამისად. ორგანიზაცია ქმნის ანარიცხებს თანხებზე, რომელთა გადახდაც მოსალოდნელია საგადასახადო ორგანოებისთვის.

გადავადებული საგადასახადო აქტივი აღიარდება ვალდებულებების მეთოდის გამოყენებით, დროებითი განსხვავებების წარმოქმნისას აქტივებსა და ვალდებულებებისგან წარმოქმნილ საგადასახადო ბაზასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ნაჩვენებ საბალანსო მაჩვენებელს შორის. რადგან გადავადებული საგადასახადო აქტივი არ დაანგარიშდება, როდესაც აღიარდა აქტივი ან ვალდებულება, მას არ ექნება გაფლენა არც ფინანსურ და არც საგადასახადო მოგება-ზარალზე. გადავადებული საგადასახადო აქტივი განისაზღვრება საგადასახადო განაკვეთით (და კანონმდებლობით) რომელიც ამოქმედდა ან არსებითად ამოქმედდა საბალანსო უწყისის თარიღისთვის და მოსალოდნელია მისი გამოყენება. როდესაც მასთან დაკავშირებული გადავადებული საგადასახადო აქტივი მიიღება ან გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება წარმოქმნება.

გადავადებული საგადასახადო აქტივის აღიარება ხდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში (და იმ იდენტით), როცა მოსალოდნელია, რომ მომავალში იარსებებს დასახელები მოგება, რის ხარჯზეც მოხდება აღნიშნული აქტივის გაქვითვა. გადავადებული საგადასახადო აქტივი და ვალდებულება გადაიხსურება იმ შემთხვევაში, როდესაც არსებობს მიმდინარე საგადასახადო აქტივის მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებასთან გადახურვის სამართლებრივი უფლება, და როდესაც გადავადებული საგადასახადო აქტივი და ვალდებულება წარმოქმნილია ერთი და იმავე საგადასახადო კანონმდებლობის შედეგად, რომლის დროსაც აქტივის და ვალდებულების წმინდა თანხით წარდგენა შესაძლებელია.

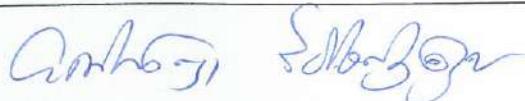
საპროცენტო შემოსავლის აღიარება

ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, რომლებიც იმყოფება 1-ელ და მე-2 ეტაპზე, ორგანიზაცია საპროცენტო შემოსავალს არიცხავს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის (EIR) გამოყენებით მთლიან საბალანსო თანხაზე. მე-3 ეტაპზე არსებული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის საპროცენტო შემოსავალი დაინგარიშება EIR-ის გამოყენებით, სესხების ამორტიზებულ ღირებულებაზე (ე.ი. მთლიანი საბალანსო თანხა შემცირებული საკრედიტო ზარალის ანარიცხით). იმ ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, რომელიც კლასიფიცირებულია, როგორც შესყიდვის ან წარმოქმნის მომენტში გაუფასურებული, საპროცენტო შემოსავალი ერთგებათ EIR-ის გამოყენებით, ამორტიზებულ ღირებულებაზე.

ხარჯების აღიარება

ხარჯები აღიარდება სხვა საერთო შემოსავლების ანგარიშგებაში, თუ წარმოიშვება სამომავლო ეკონომიკური მოგების შემცირება, რომელიც დაკავშირებულია აქტივის შემცირებასთან ან გაიზრდება ვალდებულება, რომელიც საიმედოდა შეფასებული.

ხარჯები აღიარდება სხვა საერთო შემოსავლების ანგარიშგებაში მაშინვე, თუ ხარჯი აღარ არის მომავალი ეკონომიკური საქმიანობის მოგების ნაწილი, ან თუ მომავალი ეკონომიკური მოგება აღარ აღიარებს ან წყვეტის მისი როგორც აქტივის აღიარებას ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის
(ქართულ ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

იჯარები

ჯგუფი როგორც მოიჯარე

იჯარის იდენტიფიკაცია

ხელშეკრულების დაწყებისას ორგანიზაციამ უნდა შეაფასოს, მთლიანად ხელშეკრულება არის თუ არა იჯარა, ან შეიცავს თუ არა იჯარას. ხელშეკრულება არის საიჯარო ხელშეკრულება, ან შეიცავს იჯარას, თუ ხელშეკრულების მქონეობით ხდება იდენტიფიცირებული აქტივის კონტროლის უფლების გადაცემა გარკვეული პერიოდის განმავლობაში, ანაზღაურების მიღების სანაცვლოდ. იმის დასადგენად, ესა თუ ის ხელშეკრულება გადასცემს თუ არა მომზმარებელს იდენტიფიცირებული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას გარკვეული პერიოდის განმავლობაში, ორგანიზაციამ უნდა შეაფასოს, გამოყენების პერიოდის განმავლობაში მომზმარებელს გააჩნია თუ არა შემდეგი ორივე უფლება:

- ხელშეკრულებაში იდენტიფიცირებული აქტივიდან პრაქტიკულად მთლიანი სარგებლის მიღების უფლება და
- იდენტიფიცირებული აქტივის გამოყენების წესის განსაზღვრის უფლება.

საწყისი აღიარება

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ორგანიზაცია აღიარებს აქტივის გამოყენების უფლებას და საიჯარო ვალდებულებას, გარდა:

- იჯარისა, რომლის საიჯარო აქტივს დაბალი ღირებულება აქვს და
- იჯარისა, რომლის ვადა 12 თვეზე წაკლებია.

იჯარა ორგანიზაციის ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარდება როგორც:

- აქტივი, რომელიც წარმოადგენს იჯარის ვადის განმავლობაში, იჯარის ობიექტის გამოყენების უფლებას და
- ვალდებულება საიჯარო გადასახდელების ანაზღაურებისთვის.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ორგანიზაცია საიჯარო ვალდებულებას აფასებს იმ საიჯარო გადახდების დაწყებულების მიხედვით, რომლებიც ამ თარიღისთვის განხორციელებული არ არის. საიჯარო გადახდების დისკონტირდება იჯარაში ნაკულისმევი საპროცენტო განაკვეთით, თუ ამ განაკვეთის განსაზღვრა ადვილად არის შესაძლებელი. თუ ეს შეუძლებელია, გამოიყენება იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის განსაზღვრული მოიჯარის ზღვრული სასესხო განაკვეთი. საიჯარო ვალდებულების შეფასებაში ცვლადი საიჯარო გადახდები მონაწილეობს იმ მოცულობით, რა მოცულობითაც დამოიდებულია ინდექსზე ან განაკვეთზე. ცვლადი საიჯარო გადახდები თავდაპირველად ფასდება იჯარის ვადის დაწყების თარიღის მდგომარეობით ამ ინდექსის ან განაკვეთის გამოყენებით. სხვა ცვლადი საიჯარო გადახდები აღიარდება იმ პერიოდის ხარჯად, რომელსაც ისინი მიეკუთვნება.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ორგანიზაციის ვალდებულება საიჯარო გადასახდელების ანაზღაურებისთვის მოიცავს:

- თანხებს, რომელთა გადახდა მოსალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიების მიხედვით;
- შესყიდვის არჩევანის უფლების ფასს, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს ამ უფლებას;
- იჯარის ვადამდე შეწყვეტისთვის ჯარიმებს, თუ იჯარის ვადა ასახავს მოიჯარის მიერ იჯარის ვადამდე შეწყვეტის არჩევანის უფლების გამოყენებას;

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის ორგანიზაცია აქტივების გამოყენების უფლებას თვითონირებულებით აფასებს. აქტივების გამოყენების უფლების თვითონირებულება მოიცავს:

- საიჯარო ვალდებულების თავდაპირველ შეფასებას,
- საიჯარო გადახდებს, რომლებიც უკვე განხორციელებულია იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ან ამ თარიღამდე, მიღებული წამახალისებელი საიჯარო გადახდების გამოყლებით;

Anton, Elmara

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშვებო წლისათვის

(ନୂରତ୍ତୁଳ ଲୋକଶିଳ୍ପି)

- მოიჯარის მიერ გაწეულ თავდაპირველ პირდაპირ დაწახარჯებს; და
  - იმ დაწახარჯების შეფასებას, რომლებსაც მოიჯარე გასწევს საიჯარო აქტივის დემონტაჟისა და ლიკვიდაციის დროს, იმ ადგილის აღსაზღვრად, სადაც განთავსებულია აქტივი, ან საიჯარო აქტივის აღსაზღვრად ისეთ მდგომარეობაში მოყვანით, რაც მოითხოვება საიჯარო ხელშეკრულების პირობებით.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ରୂପ୍ତ ନାଗବନୀରୁକ୍ତିର ଅନ୍ଧରେ ଜୀବାରୀର ସାହେଲିଶ୍ଵରରୁଲ୍ଲେଖ ଦୀର୍ଘବ୍ୟବରେ ମୋଦିଷ୍ଟିକାରୀଙ୍କ, ଏହି ଶ୍ରୀମତୀଶ୍ଵରାଶ୍ରମ, ଅନ୍ଧରୀପଥର ଓ ଆମ୍ବାନୀରୁକ୍ତିରୁଲ୍ଲୀର ମୋଦିଷ୍ଟିକାରୀଙ୍କ ଶିର୍ବନ୍ଦାରୁଶ୍ରମରେ:

- იჯარის მოდიფიკაცია აისახება, როგორც განცალკევებული იჯარა, თუ მოდიფიკაციის შედეგად იზრდება იჯარის გამოყენების სფერო და იჯარის ანაზღაურება იზრდება გაზრდილი გამოყენების სფეროს შესაფერისი ანაზღაურებით.
  - იჯარის ისეთი მოდიფიკაციის შემთხვევაში, რომელიც არ აღირიცხება, როგორც განცალკევებული იჯარა, იჯარის მოდიფიკაციის ძალაში შესვლის თარიღისთვის მოიგვარე ხელახლა აფასებს საიჯარო ვალდებულებას გადასინჯული საიჯარო გადახდების დისკონტირებით გადასინჯული დისკონტირების განაკვეთის საფუძველზე.
  - იჯარის ისეთი მოდიფიკაციის შემთხვევაში, რომლის შედეგად მცირდება იჯარის მოქმედების სფერო, მცირდება აქტივების გამოყენების უფლების საბალანსო ღირებულება იჯარის ნაწილობრივ ან სრულად შეწყვეტის ასახვის მიზნით, მოყება/ზარალში აღიარდება ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი, რომელიც დაკავშირდებულია იჯარის ნაწილობრივ ან მთლიანად შეწყვეტასთან; საიჯარო ვალდებულება შემდგომში კორექტირდება იმგვარად, რომ მისმა საბალანსო ღირებულებამ ასახოს მოდიფიცირებული საიჯარო გადასახდელები მოდიფიცირებული ვადის განმავლობაში, რომლებიც დადისკონტირებულია მოდიფიკაციის თარიღისთვის არსებული განაკვეთით. ასეთ დროს, აქტივების გამოყენების უფლებაც შესაბამისი თანხმით კორქეტირდება.

იჯარის ვადის განსაზღვრა

იჯარის ვადა არის იჯარის არაგაუქმებადი პერიოდი, რომელის განმავლობაშიც მოიჯარეს აქცეს საიჯარო აქტივების გამოყენების უფლება, შემდეგ პერიოდებთან ერთად: ა) პერიოდები, რომლებსაც მოიცავს იჯარის გაგრძელების არჩევანის უფლება (მათ შორის მიღებული საქმიანი პრაქტიკით გამყარებული), თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე ამ უფლებას გამოიყენებს; და ბ) პერიოდები, რომლებსაც მოიცავს იჯარის ვადაშედე შეწყვეტის არჩევანის უფლება, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე ამ უფლებას არ გამოიყენებს.

შელმძღვანელობა იყენებს მსჯელობას იჯარის ვადის დადგენისას. იმის შესაფასებლად, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს იჯარის გაგრძელების უფლებას, ან არ გამოიყენებს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლებას, ჯგუფი განიხილავს ცველა სათანადო ფაქტს და გარემოებას, რომელიც მოიჯარეს ეკონომიკურ სტიმულს უქმნის, გამოიყენოს იჯარის გაგრძელების უფლება, ან არ გამოიყენოს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლება. ჯგუფი ხელახლა აფასებს, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ ის გამოიყენებს იჯარის გაგრძელების არჩევანის უფლებას, ან არ გამოიყენებს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლებას, იმ შემთხვევაში, თუ მოხდება რაიმე მნიშვნელობანი მოვლენა, ან მნიშვნელოვნად შეიცვლება გარემოები, რომელიც: ა) მოიჯარის კონტროლს ექვემდებარება; და ბ) გავლენას ახდენს იმის შეფასებაზე, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს უფლებას, რომელიც ადრე გათვალისწინებული არ ჰქონდა იჯარის ვადის დადგენისას, ან არ გამოიყენებს ისეთ უფლებას, რომელიც ადრე გათვალისწინებული ჰქონდა იჯარის ვადის განსაზღვრისას.

ზღვრული სასესხო განაკვეთი

ზღვრული სახესხო განაკვეთი არის, საპროცენტო განაკვეთი, რომლის გადახდაც მსგავს ეკონომიკურ გარემოში მოუწევდა მოიჯარეს აქტივების გამოყენების უფლების ღირებულების მსგავსი ღირებულების აქტივის მოსაპოვებლად საჭირო სესხით სარგებლობისთვის, რომელსაც მსგავსი ვადა და უზრუნველყოფა ექნებოდა.

ხელმძღვანელობას იყენებს მსჯელობას ზღვრული სასესხო განაკვეთის დადგენისთვის. დაკვირვებადი მონაცემების გამოყენებით განისაზღვრება მირითადი განაკვეთი, რომელიც კორექტურდება მოიჯარისთვის დამახასიათებელი სპეციფიკური ფაქტორებით და უზრუნველყოფის (იჯარის ობიექტების) მახასიათებლებით.

საიჯარო გადახდების განსაზღვრა

საქართველოში ხსორად იჯარის ხელშეკრულება არ მოიცავს ჩანაწერს (ან მოიცავს არასრულად ჩანაწერს) იჯარის

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

განახლების/გაგრძელების შესახებ. ზემოთხსენებული უფლების არსებობა გამყარებულია მიღებული საქმიანი პრაქტიკის შესაბამისად. ჯგუფი ამგვარ მიღებულ საქმიან პრაქტიკას განიხილავს ხელშეკრულების შემადგენელ ნაწილად. ასეთი შემთხვევებისთვის, საიჯარო ვალდებულების განსაზღვრისას შეფასებული საიჯარო გადახდები არის უცვლელი მთელი საიჯარო ვადის განმავლობაში განახლებადი პერიოდის ჩათვლით.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

მოკლევადიანი იჯარა და გრძელვადიანი იჯარა, რომლის საიჯარო აქტივს დაბალი ღირებულება აქვს

ორგანიზაციამ გადაწყვიტა მოკლევადიან იჯარასთან და დაბალი ღირებულების მქონე საიჯარო აქტივის იჯარასთან მიმართებაში გამოიყენოს გათავისუფლება. ამ იჯარასთან დაკავშირებული საიჯარო გადახდები აღირიცხება ხარჯის სახით იჯარის ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდით. სხვა სისტემატური საფუძველი იმ შემთხვევაში გამოიყენება, თუ ეს საფუძველი უფრო ადევატურად ასახავს მიერ სარგებლის მიღების სტრუქტურას/მოდელს.

ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი

ხელფასები, ბონუსები და არაფულადი შეღავათები აღიარდება იმ წელს, როდესაც თანამშრომელმა გასწია შესაბამისი მომსახურება.

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები და ასევე მოვლენები ფინანსური ანგარიშგების ავტორიზაციის თარიღამდე, რომელიც გვაწვდის დამატებით ინფორმაციას ორგანიზაციის ფინანსური ანგარიშგების შესახებ, შეტანილია ფინანსურ ანგარიშგებაში. ბალანსის შემდგომი არსებითი მოვლენები, რომლებიც არ ახდენენ გავლენას ორგანიზაციის ფინანსური ანგარიშგების მდგომარეობაზე ბალანსის შედგენის დღისათვის, ასევე წარმოდგენილია ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში.

უცხოური ვალუტით შესრულებული ოპერაცია

ფინანსურ ანგარიშგებაში შემავალი მუხლები ფასდება იმ ეკონომიკურ გარემოში არსებული ვალუტით, რომელშიც ორგანიზაცია ფუნქციონირებს („ფუნქციური ვალუტა“). ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ქართულ ლარში, რომელიც არის ორგანიზაციის ფუნქციური და წარსადგენი ვალუტა.

ფულადი აქტივები და ვალდებულებები გადაყვანილია ორგანიზაციის ფუნქციურ ვალუტაში, საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ოფიციალური გაცვლითი კურსის მიხედვით.

კურსთაშორის სხვაობიდან წარმოქმნილი მოგება და ზარალი, რომელიც მიღება ტრანზაქციათა განხორციელებისა და ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების ორგანიზაციის ფუნქციურ ვალუტაში გადაყვანის შედეგად წლის ბოლოს არსებული ოფიციალური გაცვლითი კურსით, აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. გადაფასება წლის ბოლოს არ ეხება არაფულად მუხლებს კაპიტალში ინვესტიციების ჩათვლით. ფასიანი ქაღალდების გაცვლითი კურსის ცვლილებით მიღებული რეალური ღირებულების ცვლის ეფექტი აღიარდება, როგორც რეალური ღირებულების ცვლილებისას მიღებული შემოსავლის ან ხარჯის ნაწილი.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოადგენს 2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრისათვის არსებულ ოფიციალურ გაცვლით კურსებს:

აშშ დოლარი / ლარი	ევრო / ლარი
2.6894	2.9753
2.7020	2.8844

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

5. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკის მართვა

სხვა ფინანსური ინსტრუმენტების მსგავსად, ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენების შედეგად ორგანიზაცია დგება სხვადასხვა რისკის წინაშე. ეს შენიშვნა აღწერს ორგანიზაციის მიზნებს, პოლიტიკას და პროცესებს, რომ მართოს აღნიშნული რისკები და წარმოადგენს მეთოდებს მათ შესაფასებლად. დამატებითი ციფრობრივი მონაცემები აღნიშნულ რისკებთან დაკავშირებით წარმოდგენილია მოცემული ფინანსური ანგარიშგების სხვადასხვა ნაწილში.

ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებებისთვის, რომელიც ლიკვიდური ან მოკლევადიანია (სამ თვემდე ვადით), ითვლება, რომ მათი საბალანსო ღირებულება მიახლოებულია მათ რეალურ ღირებულებასთან.

ზოგადი მიზნები, პოლიტიკა და პროცესები

ხელმძღვანელობას გააჩნია საერთო ჰასუხისმგებლობა ორგანიზაციის რისკების მართვის მიზნებისა და პოლიტიკის განსაზღვრისთვის, ამასთანავე, ჰასუხისმგებლობის შენარჩუნებასთან ერთად, მიზნებისა და პროცესების ეფექტურად დანერგვისთვის მას დელეგირებული აქც პროცესების შემუშავებისა და ოპერირების უფლება ორგანიზაციის ფინანსური მხარისთვის.

ხელმძღვანელობის საერთო მიზანია, რომ შექმნას ისეთი პოლიტიკა, რომელიც მიზნობრივობის იქნება რისკების მინიმუმადე შემცირებისავენ თავის მიზნების კონკურენტუნარიანობისა და მოქნილობის გაუარესების გარეშე. აღნიშნულ პოლიტიკებთან დაკავშირებული დამატებითი დეტალები წარმოდგენილია ქვემოთ.

- საკრედიტო რისკი
- ლიკვიდურობის რისკი
- საბაზრო რისკი:
  - სავალუტო რისკი
  - საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი წარმოადგენს რისკს, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთი მხარე გამოიწვევს ფინანსურ დანაკარგს მეორე მხარისთვის ნაკისრი ვალდებულებების შეუსრულებლობის გამო. საკრედიტო რისკის წინაშე ორგანიზაცია დგება სესხების გაცემით და სხვა სახის თავის მიზნების მიზნების გადასაცემით, როდესაც ურთიერთობისას წარმოიშობა ფინანსური აქტივი.

ორგანიზაციის მირითადი საქმიანობა მიკრო სესხების გაცემაა და შესაბამისად, საკრედიტო რისკი უმნიშვნელოვანეს როლს თამაშობს მიკრო საფინანსო ორგანიზაციის (მისო) რისკების მართვაში. იმისათვის, რომ მსგავსმა შემთხვევებმა ორგანიზაციის ფინანსური მდგომარეობა მნიშვნელოვნად არ დააზარალოს, გამოიყენება სხვადასხვა სამუშაო მეთოდი, რაც უზრუნველყოფს საკრედიტო რისკების დროულად იდენტიფიცირებასა და მათ ეფექტურად მართვას.

ორგანიზაცია რეგულარულად აკვირდება ინდივიდუალური სესხების საკრედიტო რისკებს და მუდმივად აფასებს კლიენტების კრედიტუნარიანობას. მიმოხილვა დაფუძნებულია განახლებულ ფინანსურ ინფორმაციაზე, რომელსაც იღებს საკრედიტო პერსონალი მონიტორინგის შედეგად. შემდეგ ინფორმაცია გადის რისკზე დაფუძნებულ შეფასებას საკრედიტო დეპარტამენტის მიერ.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს საკრედიტო რისკის მაქსიმუმს. საანგარიშგებო პერიოდისათვის საკრედიტო რისკის მაქსიმალური ოდენობა იყო:

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
ფული და ფულის ეკვივალენტები (გარდა ნაღდი ფულისა)	2,266,380	1,992,920
კლიენტებზე გაცემული სესხები	8,764,328	7,719,719
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	1,120,072	1,421,296

Amelia, Sakari

გვერდი 24 - 40

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური აწგარიშვების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული სააწგარიშვებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

სხვა აქტივები	206,526	175,746
	<u>12,357,306</u>	<u>11,309,681</u>

ორგანიზაციის საკრედიტო რისკი კლიენტებზე გაცემულ სესხებთან დაკავშირებით მოცემულია მე-8 და მე-9 შენიშვნებში.

5. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკში იგულისხმება საკმარისი ფინანსური რესურსის არსებობა, რომ მოხდეს სესხების გასტუმრება და სხვა ფინანსური ვალდებულებების დაფარვა შესაბამის ვადაში.

ლიკვიდურობის რისკის მართვის მიზნით ორგანიზაცია ახორციელებს ფულადი ნაკადების რეგულარულ მონიტორინგს, რაც ასევე აქტივების და ვალდებულებების მართვის პროცესის ანაწილია. ლიკვიდურობის ანალიზი და საპროცენტო განაკვეთის რისკების წარმოდგენილია შემდეგ ცხრილებში. ქვემოთ მოყვანილი პრეზენტაცია ეფუძნება ორგანიზაციის ძირითადი მენეჯმენტის მიერ მოწოდებულ ინფორმაციას.

ფინანსური ვალდებულებების ლიკვიდურობა 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

ფინანსური ვალდებულებები	3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1 წლიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
მიღებული სესხები	368,081	5,740,656	1,112,251	-	7,220,988
სუბორდინირებული სესხები	23,115	65,278	1,729,737	-	1,818,130
საიჯარო ვალდებულება	68,278	198,932	431,146	104,887	803,243
სხვა ვალდებულება	11,577	-	-	-	11,577
	<u>471,051</u>	<u>6,004,866</u>	<u>3,273,134</u>	<u>104,887</u>	<u>9,853,938</u>

ფინანსური ვალდებულებების ლიკვიდურობა 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

ფინანსური ვალდებულებები	3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1 წლიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
მიღებული სესხები	210,920	3,508,682	2,140,116	856,368	6,716,086
სუბორდინირებული სესხები	79,832	238,555	1,148	1,432,746	1,752,281
საიჯარო ვალდებულება	32,262	88,680	203,028	180,061	504,031
სხვა ვალდებულება	35,636	-	-	-	35,636
	<u>358,650</u>	<u>3,835,917</u>	<u>2,344,292</u>	<u>2,469,175</u>	<u>9,008,034</u>

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება შემცირდება საბაზრო ფაქტორების ცვლილების გავლენით. საბაზრო რისკი შეიძლება წარმოიშვას ორგანიზაციის მიერ პროცენტიანი, სავარო ან უცხოურ ვალუტაში არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების ფლობის შედეგად. არსებობს რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება ან მომავალი ფინანსური ნაკადები შეიცვლება უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის გამო (სავალუტო რისკი) და საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების გამო (საპროცენტო რისკი).

- სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი წარმოიშობა ერთი ვალუტის მიმართ შეორის ფასის ცვლილებით. სავალუტო რისკი არანაკლებ გავლენას ახდენს ორგანიზაციის ფინანსური რისკების განსაზღვრაში. ორგანიზაცია ატარებს სავალუტო რისკს, რომელიც დაკავშირებულია მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებთან.

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი
 ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
 2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის
 (ქართულ ლარში)

5. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

სავალუტო რისკის ზეგავლენა ორგანიზაციაზე 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

ფინანსური აქტივები	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სხვა
ფული და ფულის ევივალენტები	405,004	1,845,155	49,717	12,684
კლიენტებზე გაცემული სესხები	8,764,328	-	-	-
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	1,120,072	-	-	-
სხვა აქტივები	206,526	-	-	-
	10,495,930	1,845,155	49,717	12,684

ფინანსური ვალდებულებები	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სხვა
მიღებული სესხები	111,169	6,840,869	-	-
სუბორდინირებული სესხები	-	1,427,133	-	-
სხვა ვალდებულებები	-	688,044	-	-
საიჯარო ვალდებულება	11,577	-	-	-
	122,746	8,956,046	-	-
რისკების მართვის მიზნით ფლობილი წარმოებული ინსტრუმენტების ეფექტი ღია საბალანსო პოზიცია	(3,658,905)	3,672,238	-	-
	6,714,279	(3,438,653)	49,717	12,684

სავალუტო რისკის ზეგავლენა ორგანიზაციაზე 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

ფინანსური აქტივები	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სხვა
ფული და ფულის ევივალენტები	515,892	1,319,845	161,275	45,992
კლიენტებზე გაცემული სესხები	7,719,719	-	-	-
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	1,421,296	-	-	-
სხვა აქტივები	175,746	-	-	-
	9,832,653	1,319,845	161,275	45,992

ფინანსური ვალდებულებები	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სხვა
მიღებული სესხები	-	5,713,247	-	-
სუბორდინირებული სესხები	-	1,433,819	-	-
სხვა ვალდებულებები	-	412,991	-	-
საიჯარო ვალდებულება	35,636	-	-	-
	35,636	7,560,057	-	-
რისკების მართვის მიზნით ფლობილი წარმოებული ინსტრუმენტების ეფექტი ღია საბალანსო პოზიცია	(2,459,715)	2,477,010	-	-
	7,337,302	(3,763,202)	161,275	45,992

ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოადგენს ორგანიზაციის მგრძნობელობას ქართულ ლართან მიმართებით უცხოური ვალუტის გაცელითი კურსების 20%-იან ზრდასა ან კლებაზე და წარმოადგენს ხელმძღვანელობის შეფასებას უცხოური ვალუტის გაცელითი კურსის შესაძლო ცვლილებაზე. მგრძნობელობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ უცხოური ვალუტის დენომინირებულ ფულად საბსრებს და აკორექტირებს წლის ბოლოსთვის უცხოურ ვალუტას 20% საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების მიხედვით. გავლენა მოგებაზარალსა და კაპიტალზე 2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოადგენილია შემდეგნაირად:

	(ლარი/აშშ დოლარი)	(ლარი/ევრო)
მგრძნობელობა უცხოური ვალუტის გაცელითი კურსის ცვლილებაზე	2023	2022

ამხე, სომხე

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის
(ქართულ ლარში)

20% ზრდა	(687,731)	(752,640)	9,943	32,255
20% შემცირება	<u>687,731</u>	<u>752,640</u>	<u>(9,943)</u>	<u>(32,255)</u>

ანალიზისას გამოყენებულია დაშვება, რომ ყველა ცვლადი, უცვლელი დარჩება.

5. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიშობა საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების პოტენციური ცვლილების გამო, რომელმაც შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს ორგანიზაციის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალურ დირექტულებებზე. ეს რისკი შესაძლოა წარმოიშვას აქტივებისა და ვალდებულებების მიღება/დაფარვის ვადების შეუსაბამობით, ასევე იმ შემთხვევაში, თუ ასეთი აქტივები და ვალდებულებები დამოკიდებულია კურსის ცვლილებაზე.

ორგანიზაციის ყველა პროცენტის მატარებელი აქტივი და ვალდებულება აქცის ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით, შესაბამისად საბაზარო საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებას არ აქცის გავლენა ორგანიზაციის შემოსავლებსა და ხარჯებზე.

ინფორმაცია პროცენტის მატარებელ ფინანსურ ვალდებულებებზე მოცემულია ზემოთ ლიკვიდურობის რისკის შენიშვნაში.

კაპიტალის მართვა

ორგანიზაციის მიზნები კაპიტალის მართვისას შემდეგში მდგომარეობს:

- მოახდინოს ორგანიზაციის ფუნქციონირებადობის უზრუნველყოფა ისე, რომ ორგანიზაციამ გააგრძელოს ეფექტურად საქმიანობა;
- შეესაბამებოდეს სებ-ის მიერ დადგენილ კაპიტალის მოთხოვნილებებს;
- ჰქონდეს ადეკვატური უკუგება დამფუძნებლებისთვის.

ორგანიზაცია რისკის პროპორციულად აწესებს საჭირო კაპიტალის ოდენობას. ორგანიზაცია მართავს საკუთარი კაპიტალის სტრუქტურას და ახდენს მის კორექტირებას ეკონომიკური გარემოებებისა და აქტივების რისკიანობის შესაბამისად.

იმისათვის, რომ შეინარჩუნოს ან დააკორექტიროს კაპიტალის სტრუქტურა, ორგანიზაციამ შეიძლება დააკორექტიროს მფლობელებისათვის გადახდილი დივიდენდები, დაუბრუნოს კაპიტალი მფლობელებს, გამოუშვას ახალი აქციები ან გაყიდოს აქტივები ვალის დაფარვის მიზნით.

6. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
ნაღდი ფული სალაროში	46,180	50,084
ფული საბანაკო ანგარიშებზე	2,266,380	1,992,920
	<u>2,312,560</u>	<u>2,043,004</u>

ფული და ფულის ეკვივალენტები ვალუტების მიხედვით გაშიფრულია მე-5 შენიშვნაში.

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის
(ქართულ ლარში)

7. სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები მოგებაში ან ზარალში აღრიცხვით

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ვალდებულებები		
მოგებაში ან ზარალში აღრიცხვით	4,529	11,205
ვალუტის სვოპ ხელშეკრულებები	<u>4,529</u>	<u>11,205</u>

ვალუტის სვოპ ხელშეკრულებები

არაწარმოებულ ოპერაციებს, როგორიც არის ბანკებისგან მიღებული სესხები, რომლებიც უზრუნველყოფილია იმავე ბანკებში უცხოურ ვალუტაში განთავსებული დეპოზიტებით, კომიანია აურთიანების წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებში (უცხოური ვალუტის კონტრაქტები), იმ მიზეზით, რომ ამგვარი ოპერაციების (დეპოზიტის განთავსება და სესხის აღება) შედეგი, არსებითად, წარმოებულია. ამგვარი დასკვნა შემდეგ ინდიკატორებს ეფუძნება:

- გარიგებები ერთდროულად იდება ერთიმეორის გათვალისწინებით;
- მათში ერთი და იგივე მსარე მონაწილეობის;
- ერთი და იგივე რისკთან არიან დაკავშირებული;
- არ არსებობს გამოკვეთილი კუონომიკური საჭიროება ან არსებითი საქმიანი მიზანი გარიგებების ცალ-ცალკე დასადებად; შესაძლებელია იმავე შედეგის ერთი გარიგებით მიღწევა;
- არსებობს საწყისი წმინდა ინვესტიცია, რომლის ოდენობაც მცირეა იმასთან შედარებით, რაც მოითხოვებოდა სხვა ტიპის ხელშეკრულებებით, რომლებსაც მსგავსი პასუხი ექნებოდათ საბაზრო ფაქტორების ცვლილებებზე და მომავალ ანგარიშსწორებაზე.

უცხოური ვალუტის ფორვარდული ხელშეკრულებები

ფორვარდი არის სახელშეკრულებო შეთანხმება ორ მსარეს შორის, რომელთა შორისაც უნდა მოხდეს გარკვეული დროის განმავლობაში ფინანსური სახსრების გადასდები კონკრეტული ოდენობით.

უცხოური ვალუტის ფორვარდულ ოპერაციებში კომპანია იხდის თანხის გარკვეულ ოდენობას ერთ ვალუტაზე და იღებს გარკვეულ ოდენობას მეორე ვალუტაში. სავალუტო ფორვარდები ერთიანად იფარება.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი ასახულია 2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრის დისკონტირებულ სახელშეკრულებით თანხებს დაფარვის ვადამდე დარჩენილი ჰერიოდებით. ქვემოთ წარმოდგენილი უცხოური ვალუტის თანხები მოცემულია ანგარიშგების თარიღისთვის მოქმედი უურსით. ამ კონტრაქტებზე მიღებული არარეალიზებული მოგება და ზარალი აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში და ფინანსურ ინსტრუმენტებში სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალის მეშვეობით, საჭიროებისამებრ.

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
აშშ დოლარის ყიდვა	3,387,875	3,658,905
3 თვეზე ნაკლები	<u>3,387,875</u>	<u>3,658,905</u>

Anton Shavashvili

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022 (გადაანგარიშებული)*	1 იანვარი 2022 (გადაანგარიშებული)*
გაცემული სესხები	9,158,935	7,883,237	6,353,593
დარიცხული პროცენტები	240,532	214,549	193,344
კლიენტებზე გაცემული სესხები	9,399,467	8,097,786	6,546,937
გაუფასურებამდე			
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი	(635,139)	(378,067)	(378,013)
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	8,764,328	7,719,719	6,168,924

*ორგანიზაცია ასევე ჩართულია იმ სატრანსპორტო საშუალებების დაფინანსებაში, რომლებსაც უკვე ფლობენ მისი კლიენტები. მსგავსი უკუიჯარის გარიგებების ფარგლებში ორგანიზაცია იძენს შესაბამის აქტივს კლიენტისგან და შემდეგ უკან ოჯარით გასცემს აქტივს იგივე კლიენტზე. სატრანსპორტო საშუალება მოქმედებს, როგორც გირაო ყველა იჯარის უზრუნველყოფას აყვავება. ორგანიზაცია იყენებს ფასს 15-ის შესასრულებელი ვალდებულების და კომისიულების განსაზღვრის შესაბამის კრიტერიუმებს, რათა განსაზღვროს აღირიცხება თუ არა აქტივის გადაცემა როგორც აღნიშნული აქტივის გაყიდვა. თუ აქტივის გადაცემა გამყიდველის-მოიჯარის მიერ არ აკმაყოფილებს ფასს 15-ის მოთხოვნებს, რომ აღირიცხოს როგორც აქტივის გაყიდვა, მყიდველი-მეიჯარე არ აღიარებს გადაცემულ აქტივს და აღიარებს ფინანსურ აქტივს გადაცემიდან მიღებული ამონაგების ტოლი ოდენობით. იგი აღრიცხავს ფინანსურ აქტივს როგორც კლიენტებზე გაცემულ სესხებს ფასს 9-ის გამოყენებით.

ორგანიზაციამ დაასკვნა, რომ მისი გაყიდვის და უკუიჯარის ხელშეკრულების დებულებები არის იმგვარი, რომ აქტივის გადაცემა გამყიდველისგან - მოიჯარესგან ორგანიზაციაზე არ აკმაყოფილებს ფასს 15-ის მოთხოვნებს. შედეგად, ორგანიზაციამ გააკეთა წინა წლების რეკლასიფიკაცია და 2022 წლის 31 დეკემბერის და 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, კლიენტებზე გაცემულ სესხებში უკუიჯარის ოპერაციის ნაშთები შესაბამისად გადომიტანა ფინანსური იჯარებიდან 1,552,856 ლარის და 1,496,073 ლარის ოდენობით.

კლიენტებზე გაცემული ყველა სესხი უზრუნველყოფილია ავტომობილებით. კლიენტებზე გაცემული სესხები აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით, რაც შეესაბამება მათ რეალურ ღირებულებას.

ინფორმაცია კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის შესახებ 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	გაცემული სესხები გაუფასურებამდე	გაუფასურების რეზერვი	სულ
მიმდინარე და 30 დღემდე ვადაგადაცილებული	7,784,761	(75,985)	7,708,776
30-60 დღემდე ვადაგადაცილებით	173,660	(28,138)	145,522
60-90 დღემდე ვადაგადაცილებით	47,660	(14,703)	32,957
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით	409,032	(263,366)	145,666
რესტრუქტურიზებული (90 დღემდე)	616,460	(8,888)	607,572
რესტრუქტურიზებული ((90 დღეზე მეტი))	367,894	(244,059)	123,835
	9,399,467	(635,139)	8,764,328

ინფორმაცია კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის შესახებ 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	გაცემული სესხები გაუფასურებამდე	გაუფასურების რეზერვი	სულ
მიმდინარე და 30 დღემდე ვადაგადაცილებული	6,489,233	(46,596)	6,442,637
30-60 დღემდე ვადაგადაცილებით	53,134	(5,894)	47,240
60-90 დღემდე ვადაგადაცილებით	29,926	(6,307)	23,619
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით	190,315	(97,048)	93,267
რესტრუქტურიზებული (90 დღემდე)	940,914	(13,588)	927,326
რესტრუქტურიზებული (90 დღეზე მეტი)	394,264	(208,634)	185,630
	8,097,786	(378,067)	7,719,719

Amelia, 3 MbZ Jr

შპს მიეროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული სააწგარიშგებო წლისათვის
(ქართულ ლარში)

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

	გაცემული სესხები გაუფასურებამდე	გაუფასურების რეზერვი	სულ
მიმდინარე და 30 დღემდე	5,026,109	(46,599)	4,979,510
ვადაგადაცილებული			
30-60 დღემდე ვადაგადაცილებით	25,784	(3,539)	22,245
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით	236,291	(155,635)	80,656
რესტრუქტურიზებული (90 დღემდე)	1,034,815	(16,069)	1,018,746
რესტრუქტურიზებული (90 დღეზე მეტი)	223,938	(156,171)	67,767
	6,546,937	(378,013)	6,168,924

ცვლილებები კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების ანარიცხებში 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	56,166	16,219	305,682	378,067
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(17,955)	17,955	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(129,386)	(41,404)	170,790	-
საკრედიტო ზარალი წლის	259,207	28,869	9,141	297,217
განმავლობაში				
ჩამოწერილი სესხები	(33,646)	(4,040)	(2,459)	(40,145)
საკრედიტო რისკის ცვლილება	(46,557)	25,251	21,306	-
ნაშთი წლის ბოლოს	87,829	42,850	504,460	635,139

ცვლილებები კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების ანარიცხებში 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	57,897	8,310	311,806	378,013
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(1,202)	1,202	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(105,367)	(2,468)	107,835	-
საკრედიტო ზარალი წლის	176,080	(834)	(129,384)	45,862
განმავლობაში				
ჩამოწერილი სესხები	(39,963)	(5,845)	-	(45,808)
საკრედიტო რისკის ცვლილება	(31,279)	15,854	15,425	-
ნაშთი წლის ბოლოს	56,166	16,219	305,682	378,067

ცვლილებები კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების ანარიცხებში 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	56,982	17,671	220,741	295,394
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	212	(212)	-	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(1,600)	1,600	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(79,337)	(33,710)	113,047	-
საკრედიტო ზარალი წლის	170,769	16,038	(68,349)	118,458
განმავლობაში				
ჩამოწერილი სესხები	(32,913)	(11)	(2,915)	(35,839)
საკრედიტო რისკის ცვლილება	(56,216)	6,934	49,282	-
ნაშთი წლის ბოლოს	57,897	8,310	311,806	378,013

Amra, 5. Nv. 2024

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის კლიენტებისთვის გაცემული სესხების მთლიანი საბალანსო ღირებულებების შესაბამისი მოძრაობები შემდეგაა:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	7,395,637	117,569	584,579	8,097,785
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	-	-	-	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(103,566)	103,566	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(224,093)	(64,305)	288,398	-
შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივები	11,876,229	-	-	11,876,229
საკრედიტო რისკის ცვლილება	(188,749)	155,659	33,090	-
სესხის დაფარვა	(10,426,561)	(29,216)	(131,444)	(10,587,221)
სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოდიფიკაცია	2,262	70	2,060	4,392
დარიცხული პროცენტის ცვლილება	14,232	14,236	12,812	41,280
ჩამოწერა			(60,237)	(60,237)
სხვა ცვლილებები	59,974	(75,799)	(17,173)	(32,998)
ნაშთი წლის ბოლოს	8,405,365	221,780	772,322	9,399,467

2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის კლიენტებისთვის გაცემული სესხების მთლიანი საბალანსო ღირებულებების შესაბამისი მოძრაობები შემდეგაა:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	6,034,701	52,008	460,227	6,546,936
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	-	-	-	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(9,235)	9,235	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(206,085)	(4,513)	210,598	-
შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივები	12,776,191	-	-	12,776,191
საკრედიტო რისკის ცვლილება	(140,089)	109,839	30,250	-
სესხის დაფარვა	(11,033,037)	(59,434)	(133,728)	(11,226,199)
სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოდიფიკაცია	10,319	83	587	10,989
დარიცხული პროცენტის ცვლილება	6,374	7,731	(3,351)	10,754
ჩამოწერა	-	-	(60,237)	(60,237)
სხვა ცვლილებები	(43,501)	2,619	80,234	39,352
ნაშთი წლის ბოლოს	7,395,638	117,568	584,580	8,097,786

2022 წლის 1 იანვარს დასრულებული წლისთვის კლიენტებისთვის გაცემული სესხების მთლიანი საბალანსო ღირებულებების შესაბამისი მოძრაობები შემდეგაა:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	3,074,412	86,900	404,798	3,566,110
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	6,310	(6,310)	-	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(7,854)	7,854	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(117,663)	(45,523)	163,186	-
შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივები	10,481,793			10,481,793
საკრედიტო რისკის ცვლილება	(165,743)	45,780	119,963	-
სესხის დაფარვა	(8,421,269)	(10,410)	(37,186)	(8,468,865)
სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოდიფიკაცია	54,008	6,871	(4,725)	56,154
დარიცხული პროცენტის ცვლილება	34,509	6,405	55,351	96,265
ჩამოწერა			(156,966)	(156,966)
სხვა ცვლილებები	1,091,804	(39,558)	(79,800)	972,446
ნაშთი წლის ბოლოს	6,030,307	52,009	464,621	6,546,937

ა. ა. გ., 3 მ. ვ. ვ.

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის
(ქართულ ლარში)

9. მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022 (გადაანგარიშებული)*	1 იანვარი 2022 (გადაანგარიშებული)*
გაცემული სესხები	1,190,801	1,483,184	1,502,447
დარიცხული პროცენტები	31,411	34,777	39,757
მთლიანი მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	1,222,212	1,517,961	1,542,204
გამოკლებული: გაუფასურების რეზირვი	(102,140)	(96,665)	(71,363)
წმინდა მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	1,120,072	1,421,296	1,470,841

*იზიდუთ 8 შენიშვნა .

ფინანსური იჯარების მოთხოვნების რეკონსილაცია და დაფარვის ვადის ანალიზი:

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022 (გადაანგარიშებული)*	1 იანვარი 2022 (გადაანგარიშებული)*
1 წელზე ნაკლები	652,513	798,519	707,325
1-2 წლამდე	522,955	603,381	602,706
2-3 წლამდე	305,051	376,222	433,275
3-4 წლამდე	95,482	155,413	191,788
4-5 წლამდე	17,303	5,396	24,848
სულ არადისკონტირებული საიჯარო გადახდები	1,593,304	1,938,931	1,959,942
საიჯარო გადახდების მოთხოვნებით დაკავშირებული გამოუმუშავებელი ფინანსური შემოსავალი	(473,232)	(517,635)	(489,101)
ნეტო საიჯარო ინვესტიციასთან	1,120,072	1,421,296	1,470,841

ცვლილებები ფინანსური იჯარის მოთხოვნების გაუფასურების ანარიცხებში 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	11,552	1,890	83,222	96,664
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	-	-	-	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(120)	120	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(2,460)	(4,327)	6,787	-
სესხების გაუფასურების ხარჯის ცვლილება	9,154	2,899	3,492	15,545
სესხის დაფარვა	(6,808)	(462)	(2,799)	(10,069)
საკრედიტო რისკის ცვლილება	-	-	-	-
ნაშთი წლის ბოლოს	11,318	120	90,702	102,140

Anton, ქ. მ. ვ. გ.

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის
(ქართულ ლარში)

9. მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან (გაგრძელება)

ცვლილებები ფინანსური იჯარის მოთხოვნების გაუფასურების ანარიცხებში 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	18,928	949	51,487	71,364
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	-	-	-	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(469)	469	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(29,626)	(2,689)	32,315	-
სესხების გაუფასურების ხარჯის	71,047	7,585	(7,523)	71,109
ცვლილება				
სესხის დაფარვა	(39,963)	(5,845)	-	(45,808)
საკრედიტო რისკის ცვლილება	(8,365)	1,421	6,944	-
ნაშთი წლის ბოლოს	11,552	1,890	83,223	96,665

ცვლილებები ფინანსური იჯარის მოთხოვნების გაუფასურების ანარიცხებში 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	75,609	5,616	18,679	99,904
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	145	(145)	-	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(725)	725	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(17,667)	-	17,667	-
სესხების გაუფასურების ხარჯის	26,319	(7,672)	(14,240)	4,407
ცვლილება				
სესხის დაფარვა	(28,438)	(4,510)	-	(32,948)
საკრედიტო რისკის ცვლილება	(36,315)	6,934	29,381	-
ნაშთი წლის ბოლოს	18,928	948	51,487	71,363

10. სხვა აქტივები

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
ფინანსური მოთხოვნები		
სხვა მოთხოვნები*	226,841	191,395
სხვა აქტივების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალები*	(20,315)	(15,649)
	206,526	175,746
არაფინანსური მოთხოვნები		
დასაკუთრებული ქონება	736,946	443,066
ავანსები	25,025	6,643
	761,971	449,709
მთლიანი სხვა აქტივები	968,497	625,455

* სხვა მოთხოვნები მოიცავს 185,400 ლარის ოდენობის პოლიციის ჯარიმებს, რომლებიც გადახდილია ორგანიზაციის სახელზე რეგისტრირებული მანქანისთვის ფინანსური იჯარის ხელშეკრულების ფარგლებში. მასთან დაკავშირებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალები არის 20,315 ლარი.

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

10. სხვა აქტივები (გაგრძელება)

მოძრაობა დასაკუთრებულ აქტივებში 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბერს დასრულებული წლებისთვის:

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
ნაშთი წლის დასაწყისისთვის	443,066	305,318
შესყიდვები	987,656	814,026
რეალიზაცია	(521,462)	(620,180)
წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებამდე ჩამოწერა	(172,314)	(56,098)
ნაშთი წლის ბოლოსთვის	<u>736,946</u>	<u>443,066</u>

*დასაკუთრებული აქტივები წარმოადგენს არაფინანსურ აქტივებს, რომლებიც ორგანიზაციამ ვადაგადაცილებული სესხების ამოღებისას დაისაკუთრა. ეს აქტივები თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით და შემდგომ ფასდება კლასიფიკაციის შესაბამისი აღრიცხვის პოლიტიკით. აქტივების აღიარებისას კლასიფიკაციის განსაზღვრა დამოვიდებულია ორგანიზაციის აქტივების რეალიზაციის მიზნობრიობასა და მის ბუნებაზე. დასაკუთრებული ქონების მარაგები აღრიცხულია ისტორიულ და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით.

ორგანიზაციის მოლოდინით მომავალში მოხდება აღნიშნული აქტივების რეალიზაცია. დასაკუთრებული ქონების რეალიზაცია ხდება შესაძლებლობისთანავე, ხოლო მიღებული თანხები გამოიყენება დავალიანების შესამცირებლად.

11. გადასახადები

დროებით სხვაობებში ცვლილებების საგადასახადო ეფექტი აღრიცხული 20%-ანი განაკვეთით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

დროებითი სხვაობა 15%-იანი განაკვეთით:	1 იანვარი 2022	აღიარებული სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში		31 დეკემბერი 2022	აღიარებული სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში		31 დეკემბერი 2023
		შემოსავლის ანგარიშგებაში	შემოსავლის ანგარიშგებაში		შემოსავლის ანგარიშგებაში	შემოსავლის ანგარიშგებაში	
კლიენტების გაცემული სესხები	9,167	(9,167)	-	-	-	-	-
მოთხოვები ფინანსური იჯარიდან	17,655	(17,655)	-	-	-	-	-
მიზითადი საშუალებები	7,426	3,985	11,411	(213)	11,198		
აქტივების გამოყენების უფლება	(86,238)	(2,043)	(88,281)	(47,361)	(135,642)		
საიჯარო გალდებულება	93,587	(10,991)	82,596	55,010	137,606		
მიღებული სესხები	15,142	(3,894)	11,248	15,208	26,456		
		6,200	6,200	(6,116)	84		
გამოუყენებელი საგადასახადო ზარალი	493,099	55,772	548,871	(107,040)	441,831		
სულ დროებითი სხვაობები	549,838	22,207	572,045	(90,512)	481,533		
 აუდიარებელი დროებითი სხვაობები							
კლიენტების სესხები	(9,167)	9,167	-	-	-	-	-
მოთხოვები ფინანსური იჯარიდან	(17,655)	17,655	-	-	-	-	-
წინა წლებში დაგროვილი ზარალი	(493,099)	116,262	(376,837)	240,000	(136,837)		
გადავადებული საგადასახადო აქტივი	29,917	165,291	195,208	149,488	344,696		

ოთხე, ს. მავრი

ეს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი
ფინანსური აწგარიშვების განმარტებითი შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული სააწგარიშვებო წლისათვის
(ქართულ ლარში)

11. გადასახადები (გაგრძელება)

გადავადებული საგადასახადო აქტივი არ არის აღიარებული გამოყენებელი საგადასახადო ზარალისა და გაცემული სესხებისგან წარმოქმნილი დროებითი სხვაობების საფუძველზე, რადგან ხელმძღვანელობა არ არის დარწმუნებული შეძლებს თუ არა ორგანიზაცია აღნიშნული აქტივის გამოყენებას.

მოგების გადასახადის ხარჯი 2023 და 2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლებისთვის წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2023	2022
მიმდინარე მოგების გადასახადი	-	-
დროებითი სხვაობების ეფექტი	149,488	165,291
მოგების გადასახადის სარგებელი	149,488	165,291

მოგების გადასახადის ხარჯის რეკონსილაცია დადგენილი განაკვეთის მიხედვით შემდეგნაირად:

	2023	2022
ზარალი დაბევგრამდე	144,520	653,082
საგადასახადო განაკვეთი	20%	20%
თეორიული მოგების გადასახადის სარგებელი	(28,904)	(130,616)
აუდიარებელი საგადასახადო ზარალის ეფექტი	240,000	116,262
მუდმივი სხვაობების ეფექტი	(61,608)	179,645
მოგების გადასახადის სარგებელი/(ხარჯი)	149,488	165,291

12. აქტივების გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულება

კომპანიის საიჯარო ხელშეკრულებები, რომლებზეც აღიარებულია აქტივის გამოყენების უფლება, მოიცავს ფართებს ფილალებისთვის და სათაო ოფისისთვის. სათაო ოფისის იჯარა მიღებულია მესამე მხარისგან. ხელშეკრულების განახლების უფლება დაფუძნებულია არსებულ ბიზნეს პრაქტიკაზე. ყველა აქტივის საიჯარო გადასახდელი არის ფიქსირებული. საიჯარო გადასახდელები წარმოდგენილია აშშ დოლარში. იჯარების ზღვრული საპროცენტო განაკვეთი შეადგენდა წლიურ 7% და 8.8%-ს იჯარების ვადიანობისა და ვალუტების მიხედვით. ორგანიზაციის არ აქვთ მიღებული სესხები მიმდინარე ან შესადარებელ პერიოდში მსგავსი ვალუტით, დაფარვის ვადითა და პირობებით. ზღვრული სასესხო განაკვეთი განისაზღვრა მსგავსი სექტორისთვის ბაზრის მონაცემებზე დაყრდნობით.

აქტივის გამოყენების უფლება წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2023	2022
ნაშთი წლის დასაწყისში	441,404	574,917
წლის განმავლობაში გაფორმებული საიჯარო კონტრაქტები	336,391	-
საიჯარო ხელშეკრულების პირობის ცვლილების ეფექტი	122,750	80,845
ამორტიზაცია	(222,337)	(214,359)
ნაშთი წლის ბოლოს	678,208	441,403

საიჯარო ვალდებულება წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2023	2022
ნაშთი წლის დასაწყისში	412,995	623,919
წლის განმავლობაში გაფორმებული საიჯარო კონტრაქტები	336,391	-
საპროცენტო ხარჯი	59,322	45,819
საიჯარო ხელშეკრულების პირობის ცვლილების ეფექტი	122,751	80,845
საიჯარო გადასახადი	(244,212)	(261,927)
უცხოური ვალუტის გადაფასება	797	(75,665)
ნაშთი წლის ბოლოს	688,044	412,991

ართე სამხება

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის
(ქართულ ლარში)

13. ძირითადი საშუალებები

ისტორიული დირექტორები	სატრანსპორტო საშუალებები	კომპიუტერები და სხვა ტექნიკური აღჭურვილობა	იჯარით აღებული ფართის კეთილმოწყობა	ავეჯი და ინფორმაცია	სხვა	სულ
2022 წლის 1 იანვარს	126,289	82,009	42,108	65,673	49,300	365,379
შესყიდვა	10,576	-	12,157	-	2,579	25,312
2022 წლის 31 დეკემბერს	136,865	82,009	54,265	65,673	51,879	390,691
შესყიდვა	18,625	-	-	7,625	1,449	27,699
გასული	(9,527)	-	-	-	(250)	(9,777)
2023 წლის 31 დეკემბერს	145,963	82,009	54,265	73,298	53,078	408,613
დაგროვილი ცვეთა						
2022 წლის 1 იანვარს	(95,428)	(75,989)	(35,316)	(14,968)	(33,359)	(255,060)
ცვეთა წლის	(9,989)	(1,334)	(3,317)	(13,134)	(6,804)	(34,578)
2022 წლის 31 დეკემბერს	(105,417)	(77,323)	(38,633)	(28,102)	(40,163)	(289,638)
ცვეთა წლის	(11,828)	(1,334)	(4,035)	(13,970)	(3,637)	(34,804)
განმავლობაში	9,440	-	-	-	250	9,690
2023 წლის 31 დეკემბერს	(107,805)	(78,657)	(42,668)	(42,072)	(43,550)	(314,752)
ნეტო საბალანსო დირექტორება						
2022 წლის 31 დეკემბერს	31,448	4,686	15,632	37,571	11,716	101,053
2023 წლის 31 დეკემბერს	38,158	3,352	11,597	31,226	9,528	93,861

14. სუბორდინირებული სესხები და სხვა ნასესხები თანხები

სხვა ნასესხები თანხები:	ვალუტა	საპროცენტო განაკვეთი	დაფარვის ვადა	31 დეკემბერი 2023	
				დარჩენილი მირი	პროცენტი
სხვა ფიზიკური პირები	აშშ დოლარი	6.3%-9.5%	იან 2022 - აგვ 2027	3,208,303	130,220
დამფუძნებლები	აშშ დოლარი	6.5%-9.4%	ნოემ 2022 - ნოემ 2028	2,079,649	2,060
დაკავშირებული მხარეები	აშშ დოლარი	8.43-8.5%	თებ 2022 - აგვ 2024	1,411,935	8,702
სხვა ფიზიკური პირები	ლარი	15.8%	სექ 2023-სექ 2024	110,940	229
				6,810,827	141,211

სხვა ნასესხები თანხები:	ვალუტა	საპროცენტო განაკვეთი	დაფარვის ვადა	31 დეკემბერი 2022	
				დარჩენილი მირი	პროცენტი
დაკავშირებული მხარეები	აშშ დოლარი	8.43-8.5%	თებ 2022 - აგვ 2024	2,218,219	54,128
დამფუძნებლები	აშშ დოლარი	6.5%-9%	ნოემ 2022 - ივნ 2023	2,079,060	2,112
სხვა ფიზიკური პირები	აშშ დოლარი	3.5%-9.5%	იან 2022 - აგვ 2024	1,351,000	8,728
				5,648,279	64,968

14. სუბორდინირებული სესხები და სხვა ნასესხები თანხები (გაგრმელება)

სუბორდინირებული სესხები:	ვალუტა	საპროცენტო განაკვეთი	დაფარვის ვადა	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

დამფუძნებლები	აშშ დოლარი	6%-6.3%	ნოემბერი 2028 - ნოემბერი 2029	1,427,133	1,433,819
				1,427,133	1,433,819

ხელშეკრულების მიხედვით, ორგანიზაცია თავდაპირველად იხდის სესხის მირითად თანხაზე დარიცხულ პროცენტს, ხოლო მირითადი თანხის დაფარვა მოხდება ხელშეკრულების მიქმედების დასრულებისთვის.

სესხებსა და სუბორდინირებულ სესხებში განხორციელებული ფულადი და არაფულადი ცვლილებები, რომლებიც მიღებულია ფინანსური აქტივობების შედეგად, შესაძლოა წარმოდგენილი იქნეს შემდგენაირად:

ნაშთი წლის დასაწყისში	2023	2022
სესხის აღება	7,147,066	6,075,012
მირის დაფარვა	1,929,968	2,883,174
გადახდილი პროცენტი	(786,405)	(992,953)
	(471,670)	(328,954)
არაფულადი ნაკადები:		
პერიოდის განმავლობაში დარიცხული პროცენტი	569,980	529,555
უცხოური ვალუტის ცვლილების ეფექტი	(9,768)	(1,018,768)
ნაშთი წლის ბოლოს	8,379,171	7,147,066

15. საწესდებო კაპიტალი

მფლობელები	31 დეკემბერი 2023		31 დეკემბერი 2022	
	წილი	მოცულობა	წილი	მოცულობა
იმრან ხიზარ ჰაიატი	20%	1,633,577	20%	1,633,578
რუსანა ბაშირ	5%	408,394	16%	1,306,862
შაუკატ ულავ ხან ბანგაშ	9.5%	775,949	11.5%	939,307
მუჰამედ ალი	9%	735,109	8%	653,431
ზუბაირ ულავ ხან ბანგაშ	9%	735,111	8%	653,431
მუჰამედ აბდულავ ხან ბანგაშ	8.5%	694,270	8.5%	694,270
ატიფ ულავ ხან ბანგაშ	8.5%	694,270	8.5%	694,270
ფაჰდ ალი შეიქ	6%	490,073	6%	490,073
ჰიბა შეიქ	5.5%	449,233	5.5%	449,234
ოსმან ბაშირ	5%	408,394	4%	326,715
კიფაიატ ულავ ხან ბანგაშ	4%	326,716	4%	326,715
ნიდა ფატიმა	5%	408,395	-	-
ნადია სოჰაილ	5%	408,395	-	-
	100%	8,167,886	100%	8,167,886

16. წმინდა საპროცენტო შემოსავლები

საპროცენტო შემოსავალი წარმოქმნილია:	2023	2022
გაცემული სესხებიდან	2,994,672	2,844,045
ფინანსური იჯარიდან	484,692	555,803
სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოდიფიკირდან	4,413	10,990

არჩევა, ს. ვ. ვ. ვ.

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი
ფინანსური აწგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული სააწგარიშგებო წლისათვის
(ქართულ ლარში)

ბანკში განთავსებული სახსრებიდან	3,856	-
	3,487,633	3,410,838
საპროცენტო ხარჯი წარმოქმნილია:	2023	2022
მფლობელებისგან მიღებული სესხებიდან	(190,531)	(155,326)
დაკავშირებული მხარეებისგან მიღებული სესხებიდან	(114,867)	(121,919)
სხვა ფიზიკური პირებისგან მიღებული სესხებიდან	(179,923)	(158,379)
სუბირდინირებული სესხებიდან	(84,659)	(93,931)
საიჯარო ვალდებულებიდან	(59,322)	(45,819)
	(629,302)	(575,374)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	2,858,331	2,835,464

17. სხვა საოპერაციო ხარჯები

	2023	2022
დასაკუთრებული ქონების გაუფასურება	(172,314)	(56,098)
რეკლამა	(160,001)	(113,632)
საკონსულტაციო და სხვა პროფესიული მომსახურება*	(135,751)	(86,872)
გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა	(77,110)	(88,367)
პროგრამული უზრუნველყოფა	(87,179)	(107,971)
კომუნალური მომსახურება	(65,936)	(41,791)
სესხის ამოღებასთან დაკავშირებული ხარჯები	(46,256)	(52,682)
დასაკუთრებული ქონების გაყიდვიდან მიღებული ზარალი	(44,431)	(76,982)
ოფისის ხარჯები	(35,765)	(33,222)
კომუნიკაცია	(26,552)	(24,521)
სესხის განაცხადის შემოწმება	(22,819)	(25,471)
სხვა	(89,898)	(65,674)
	(964,012)	(773,283)

*საკონსულტაციო და სხვა პროფესიული მომსახურებები მოიცავს 2023 და 2022 წლების აუდიტის საფასურს ჯამური ღირებულებით 26,363 ლარის და 26,274 ლარის ოდენობით დღგ-ს გარეშე.

18. პირობითი ვალდებულებები

სასამართლო დავები

ნორმალური საქმიანობის პირობებში, ორგანიზაციები ჩვეულებრივ ექვემდებარებიან სამართლებრივ ქმედებებსა და საჩივრებს.

კლიენტების მიერ სესხის დაფარვის ვალდებულების შეუსრულებლობის შემთხვევაში ირგანიზაციას უწევს სამართლებრივ დავებში ჩართვა. ასეთი სამართლებრივი დავების მაქსიმალური გასავალი მომხმარებლისგან მისაღები სესხის თანხა (მათ შორის დარიცხული პროცენტი და სხვა გადასახადები).

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

ხელმძღვანელობას არ აქვს ინფორმაცია მის წინააღმდეგ რაიმე სახის მნიშვნელოვანი ფაქტიური, მიმდინარე ან მოსალოდნელი სარჩელის შესახებ.

მმართველობის ანგარიშგება

ორგანიზაციას აქვს ვალდებულება მმართველობის ანგარიშგება მოამზადოს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტით მოთხოვნილი ინფორმაციის შესაბამისად და დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად წარადგინოს მარეგულირებელ ორგანიზაციას არაუგვიანეს მომდევნო საანგარიშგებო პერიოდის 1 ოქტომბრამდე. ორგანიზაციას არ მოუმზადებია მმართველობის ანგარიშგება ფინანსური ანგარიშგების გამოცემის თარიღში.

საქართველოს ეროვნული ბანკის რეგულაციები

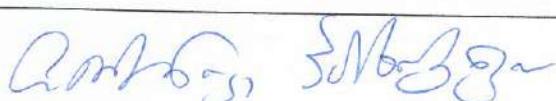
სეზ-ის რეგულაციების შესაბამისად, ორგანიზაცია ვალდებულია შეინარჩუნოს კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტის მინიმალური დონე, სულ მცირე 18%. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში განხილულია სეზ-ის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტთან შესაბამისობა 2023 წლისა და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
სააქციო კაპიტალი	8,167,886	8,167,886
გაუნაწილებელი მოგება	(2,972,131)	(3,266,139)
დაშვებული დაქვემდებარებული ვალი	1,427,133	1,433,819
მარეგულირებელი კაპიტალი	6,622,888	6,335,566
მთლიანი აქტივები	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
	14,282,222	12,547,138
კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
	46%	50%

19. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

დაკავშირებული მხარეები ან ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან, როგორც წარმოდგენილია ბასს 24-ში „ინფორმაცია დაკავშირებულ მხარეებზე“ წარმოადგენს:

- მხარეებს, რომლებიც პირდაპირ ან არაპირდაპირ ერთი ან რამდენიმე შუამავლით: აკონტროლებენ, კონტროლდებიან ან არიან ერთობლივი კონტროლის ქვეშ ორგანიზაციასთან (მათ შორის დამფუძნებელ კომპანიასა და ფილიალებთან); ფლობენ წილს ორგანიზაციაში, რაც მნიშვნელოვანი გავლენის მიზეზია; და ფლობენ საერთო კონტროლს ორგანიზაციაზ;
- ორგანიზაციის ან მისი მშობელი საწარმოს მირითად მმართველ პერსონალს;
- (ა) ან (ბ) პუნქტში ჩამოთვლილთა ოჯახის წევრებს;

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის
(ქართულ ლარში)

(დ)მხარეებს, რომლებიც წარმოადგენერ გ) ან (გ) პუნქტში ჩამოთვლილი პირების მიერ კონტროლირებად ან ერთობლივად კონტროლირებად საწარმოებს, ან ამ პირებს მნიშველოვანი გავლენა აქვთ მათზე, ან ასეთ საწარმოში ხმის მიცემის უფლება პირდაპირ ან არაპირდაპირ ამ პირების ხელშია.

დაკავშირებულ მხარეებთან ყოველი შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება ექცევა ამ ურთიერთობის არს და არა უბრალოდ იურიდიულ ფორმას.

დაკავშირებულ მხარეებთან ნაშთები და ტრანზაქციები 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	აქციონერები	უმაღლესი ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები
ფინანსური ანგარიშგების არე სესხები	2,081,709	-	1,420,637
სუბორდინირებული სესხები	1,427,133	-	-
საპროცენტო ხარჯი	(190,531)	-	(114,867)
სუბორდინირებული სესხების საპროცენტო ხარჯი	(84,659)	-	-
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა	(480,893)	(92,138)	-
სარგებელი			

დაკავშირებულ მხარეებთან ნაშთები და ტრანზაქციები 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	აქციონერები	უმაღლესი ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები
ფინანსური ანგარიშგების არე სესხები	2,081,172	-	1,359,728
სუბორდინირებული სესხები	1,433,819	-	-
საპროცენტო ხარჯი	(155,326)	-	(121,919)
საპროცენტო ხარჯი სუბორდინირებული სესხებიდან	(93,931)	-	-
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა	(487,240)	(76,796)	-
სარგებელი			

20. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

ადგილი არ ჰქონია საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომ ისეთ მოვლენებს, რომლებიც საჭიროებენ განმარტებას.

აკინძულის

სანოტარო მოქმედების
რეგისტრაციის ნომერი

N240741899

სანოტარო მოქმედების
რეგისტრაციის თარიღი

14.06.2024 6

სანოტარო მოქმედების
დასახელება

დოკუმენტის თარგმანზე დიპლომირებული
ხელმოწერის დამოწმება

ნოტარიუსი

დავით ჩალათაშვილი

სანოტარო ბიუროს მისამართი

თბილისი, მტკვრის ქუჩა #4

სანოტარო ბიუროს ტელეფონი

599336099

სანოტარო მოქმედების

ინდივიდუალური ნომერი

56634883542624

ვერცხლად

მე, ნოტარიუსი, დავით ჩალათაშვილი, რომლის სანოტარო ბიურო მდებარეობს მისამართზე: თბილისი,
მტკვრის ქუჩა #4, ვადასტურებ წინამდებარე დოკუმენტზე დიპლომირებული მთარგმნელის, ორნივე
პარხომენკოს (დაბადებული 17.02.1992, მცხოვრები: ქ. თბილისი, აწყურის ქუჩა 39, ბარათის ნომერი
20IC87066, პირადი ნომერი: 01011081564 გაცემული იუსტიციის სამინისტროს მიერ, დიპლომი MH
N001116 გაცემული თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მიერ) ხელმოწერის სინამდვილეს.
მთარგმნელი გაფრთხილებულია, რომ პასუხს ავებს თარგმანის სიზუსტეზე და იძლევა თარგმანის
სისწორის გარანტიას.

გადახდილია საზღაური: 120.00 ლარი, დღგ 21.60 ლარი - თანახმად საქართველოს საგდასახადო
კოდექსის 166-ე მუხლისა, და რეგისტრაციის საზღაური 5.00 ლარი სანოტარო მოქმედებათა
შესრულებისათვის საგდასახადო და საქართველოს ნოტარიუსთა პალატისათვის დადგენილი საფასურის
ოდენობების, მათი გადახდევინების წესისა და მომსახურების ვადების დამტკიცების შესახებ
საქართველოს მთავრობის დადგენილების #507 (29.12.2011 წელი) 31-ე მუხლის და 39 მუხლის 1
პუნქტის საფუძველზე.

I, Notary Davit Chalatashvili, whose notary bureau is located at: Mtkvari #4, Tbilisi, certify the authenticity of signature of qualified translator Tornike Parkhomenko (DOB 17.02.1992, place of residence: Tbilisi, 39 Atskuri Street, card number 20IC87066, Personal Number: 01011081564 issued by the Ministry of Justice, Diploma MH N001116 issued by Tbilisi State University).
Translator is warned about his responsibility for the accuracy of translation and he gives the guarantee for the accuracy of translation.

The notary tax is paid: 120.00 GEL, VAT 21.60 GEL according to article 166 of Georgia tax code and 5.00 GEL for drawing up notary act according to the articles 31.3 and paragraph 1 of article 39 of resolution # 507 (29.12. 2011) of the government of Georgia about notary tax for drawing up notary act and ascertained fees for notary chamber, rules of payment and approval of terms of service

ნოტარიუსი: დავით ჩალათაშვილი
Notary : Davit Chalatashvili

სანოტარო მოქმედებისა და სანოტარო აქტის შესახებ უზორმაციის (მისი შექმნის, შეცვლის და/ან
გაუქმების შესახებ) მიღება-გადამოწმება შეგიძლიათ საქართველოს ნოტარიუსთა პალატის ვებ-
გვერდზე: www.notary.ge ასევე შეგიძლიათ დარეკომ ტელეფონზე: +995(32) 2 66 19 18